

Šis dokuments ir tikai informatīvs, un tam nav juridiska spēka. Eiropas Savienības iestādes neatbild par tā saturu. Attiecīgo tiesību aktu un to preambulu autentiskās versijas ir publicētas Eiropas Savienības “Oficiālajā Vēstnesī” un ir pieejamas datubāzē “Eur-Lex”. Šie oficiāli spēkā esošie dokumenti ir tieši pieejami, noklikšķinot uz šajā dokumentā iegultajām saitēm

► **B**   **EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 1233/2011**

(2011. gada 16. novembris)

par dažu pamatnostādņu piemērošanu oficiāli atbalstītu eksporta kredītu jomā un ar ko atceļ
Padomes Lēmumus 2001/76/EK un 2001/77/EK

(OV L 326, 8.12.2011., 45. lpp.)

Grozīta ar:

Oficiālais Vēstnesis

		Nr.	Lappuse	Datums
► <u>M1</u>	Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 727/2013 (2013. gada 14. marts)	L 207	1	2.8.2013.
► <u>M2</u>	Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/155 (2015. gada 29. septembris)	L 36	1	11.2.2016.
► <u>M3</u>	Komisijas Deleģētā regula (ES) 2018/179 (2017. gada 25. septembris)	L 37	1	9.2.2018.

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr.
1233/2011**

(2011. gada 16. novembris)

par dažu pamatnostādņu piemērošanu oficiāli atbalstītu eksporta kredītu jomā un ar ko atceļ Padomes Lēmumus 2001/76/EK un 2001/77/EK

1. pants

Vienošanās piemērošana

Savienībā piemēro pamatnostādnes, kas ietvertas Vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem ("vienošanās"). Vienošanās teksts ir iekļauts šīs regulas pielikumā.

2. pants

Pilnvaru deleģēšana

Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 3. pantu, lai grozītu II pielikumu atbilstīgi pamatnostādņu grozījumiem, par kuriem vienojušies vienošanās dalībnieki.

Ja tas nepieciešams nenovēršamu steidzamu iemeslu dēļ, ja tiek grozīts II pielikums atbilstīgi pamatnostādņu grozījumiem, par kuriem vienojušies vienošanās dalībnieki, 4. pantā paredzēto procedūru piemēro deleģētajiem aktiem, kas pieņemti saskaņā ar šo pantu.

3. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 2. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no 2011. gada 9. decembra.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 2. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Tiklīdz tā pieņem deleģēto aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

▼B

5. Saskaņā ar 2. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu lēmumu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

*4. pants***Steidzamības procedūra**

1. Deleģētie akti, kas pieņemti saskaņā ar šo pantu, stājas spēkā nekavējoties, un tos piemēro, kamēr nav izteikti nekādi iebildumi atbilstoši 2. punktam. Paziņojot deleģēto aktu Eiropas Parlamentam un Padomei, izklāsta iemeslus, kādēļ izmanto steidzamības procedūru.

2. Eiropas Parlaments vai Padome var izteikt iebildumus pret deleģēto aktu saskaņā ar 3. panta 5. punktā minēto procedūru. Šādā gadījumā Komisija nekavējoties atceļ aktu, ievērojot Eiropas Parlamenta vai Padomes paziņojumu par lēmumu izteikt iebildumus.

*5. pants***Pārredzamība un ziņošana**

Savienībā piemērojamie pasākumi attiecībā uz pārredzamību un ziņošanu ir noteikti I pielikumā.

*6. pants***Atcelšana**

Ar šo atceļ Lēmumus 2001/76/EK un 2001/77/EK.

*7. pants***Stāšanās spēkā**

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

I PIELIKUMS

1. Neskarot to dalībvalstu iestāžu prerogatīvas, kuras veic valsts eksporta kredītu programmu uzraudzību, katra dalībvalsts iesniedz Komisijai ikgadēju darbības ziņojumu, lai uzlabotu pārredzamību Savienības līmenī. Dalībvalstis ziņo atbilstoši to tiesiskajam regulējumam par aktīviem un pasīviem, samaksātajām summām un atgūtajiem līdzekļiem, jaunām saistībām, riskiem un prēmiju maksām. Ja no oficiāli atbalstītajām eksporta kredītu darbībām varētu rasties iespējamās saistības, par minētajām darbībām ziņo gada darbības ziņojumā.
2. Gada darbības ziņojumā dalībvalstis apraksta, kā EKA oficiāli atbalstītajās eksporta kredītu jomas darbībās tiek ņemti vērā vides riski, kas var izraisīt citus attiecīgus riskus.
3. Komisija, pamatojoties uz šo informāciju, Eiropas Parlamentam sagatavo gada pārskatu, iekļaujot novērtējumu par EKA atbilstību Savienības mērķiem un saistībām.
4. Komisija atbilstoši tās kompetencei sniedz Eiropas Parlamentam gada ziņojumu par veiktajām sarunām, attiecībā uz kurām Komisijai ir sarunu vešanas atļauja dažādos starptautiskos sadarbības forumos, lai noteiktu pasaules standartus oficiāli atbalstītu eksporta kredītu jomā.

Atbilstoši šīs regulas darbības jomai pirmais ziņojumā aplūkojamais periods ir 2011. gads.

▼ M3

II PIELIKUMS

SATURS

PIELIKUMS

I NODAĻA. VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. NOLŪKS
2. STATUSS
3. DALĪBA
4. INFORMĀCIJA, KAS PIEEJAMA VALSTĪM, KURAS NAV DALĪB-
NIECES
5. PIEMĒROŠANAS JOMA
6. NOZARES VIENOŠANĀS
7. PROJEKTU FINANSĒŠANA
8. IZSTĀŠANĀS
9. UZRAUDZĪBA

II NODAĻA. FINANŠU NOTEIKUMI EKSPORTA KREDĪTIEM

10. PIRMĀ IEMAKSA, MAKSIMĀLAIS OFICIĀLAIS ATBALSTS UN
VIETĒJĀS IZMAKSAS
11. VALSTU KLASIFICĒŠANA, LAI NOTEIKTU MAKSIMĀLOS
ATMAKSAS TERMIŅUS
12. MAKSIMĀLIE ATMAKSAS TERMIŅI
13. ATMAKSAS NOTEIKUMI PAR ELEKTROSTACIJĀM, KAS NAV
ATOMELEKTROSTACIJAS
14. PAMATSUMMAS ATMAKSA UN PROCENTU MAKSĀŠANA
15. PROCENTU LIKMES, PRĒMIJU LIKMES UN CITI MAKSĀJUMI
16. EKSPORTA KREDĪTU DARBĪBAS PERIODS
17. RĪCĪBA, LAI NOVĒRSTU VAI MAZINĀTU ZAUDĒJUMUS
18. SASKAŅOŠANA
19. OFICIĀLA FINANSIĀLĀ ATBALSTA MINIMĀLĀS FIKSĒTĀS
PROCENTU LIKMES
20. *CIRR* APRĒĶINĀŠANA
21. *CIRR* DARBĪBAS PERIODS
22. *CIRR* PIEMĒROŠANA
23. KREDĪTRISKA PRĒMIJA
24. MINIMĀLĀ KREDĪTRISKA PRĒMIJA
25. VALSTS RISKA KLASIFIKĀCIJA
26. SUVERĒNA RISKA NOVĒRTĒJUMS
27. PIRCĒJA RISKA KLASIFIKĀCIJA
28. DAUDZPUSĒJU UN REĢIONĀLU IESTĀŽU KLASIFIKĀCIJA

▼ M3

29. OFICIĀLĀ EKSPORTA KREDĪTU SEGUMA PROCENTUĀLĀ DAĻA UN KVALITĀTE
30. VALSTS RISKA MAZINĀŠANAS METODES
31. PIRCĒJA RISKA KREDĪTKVALITĀTES UZLABOJUMI
32. KREDĪTRISKA MINIMĀLO PRĒMIJU LIKMJU DARBĪBAS PERIODA PĀRSKATĪŠANA

III NODAĻA. NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ PIESAISTĪTU ATBALSTU

33. VISPĀRĪGI PRINCIPI
34. PIESAISTĪTA ATBALSTA VEIDI
35. ASOCIĒTA FINANSĒŠANA
36. VALSTU ATBILSTĪBAS KRITĒRIJI PIESAISTĪTA ATBALSTA SAŅEMŠANAI
37. PROJEKTA ATBILSTĪBA
38. MINIMĀLAIS KONCESIJAS LĪMENIS
39. IZŅĒMUMI NO VALSTU UN PROJEKTU ATBILSTĪBAS KRITĒRIJIEM PIESAISTĪTA ATBALSTA SAŅEMŠANAI
40. PIESAISTĪTA ATBALSTA KONCESIJAS LĪMEŅA APRĒĶINS
41. PIESAISTĪTĀ ATBALSTA DARBĪBAS PERIODS
42. SASKAŅOŠANA

IV NODAĻA. PROCEDŪRAS

1. IEDAĻA. KOPĪGAS PROCEDŪRAS EKSPORTA KREDĪTIEM UN ATBALSTAM TIRDZNIECĪBAS JOMĀ

43. PAZIŅOJUMI
  44. INFORMĀCIJA PAR OFICIĀLU ATBALSTU
  45. SASKAŅOŠANAS PROCEDŪRAS
  46. ĪPAŠAS APSPRIEŠANĀS
2. IEDAĻA. EKSPORTA KREDĪTU PROCEDŪRAS
  47. IEPRIEKŠĒJA PAZIŅOŠANA AR APSPRIEŠANOS
  48. IEPRIEKŠĒJA PAZIŅOŠANA

3. IEDAĻA. PROCEDŪRAS ATBALSTAM TIRDZNIECĪBAS JOMĀ

49. IEPRIEKŠĒJA PAZIŅOŠANA
  50. ĀTRA PAZIŅOŠANA
4. IEDAĻA. PIESAISTĪTĀ ATBALSTA APSPRIEŠANAS PROCEDŪRAS
  51. APSPRIEŠANĀS MĒRĶIS
  52. APSPRIEŠANĀS JOMA UN GRAFIKS
  53. APSPRIEŠANĀS REZULTĀTS

▼ M3**5. IEDAĻA. INFORMĀCIJAS APMAIŅA PAR EKSPORTA KREDĪTIEM UN ATBALSTU TIRDZNICĪBAS JOMĀ**

- 54. KONTAKTPUNKTI
- 55. INFORMĀCIJAS PIEPRASĪJUMU SATURS
- 56. ATBILŽU SATURS
- 57. APSPRIEŠANĀS KLĀTIENĒ
- 58. VIENOTĀS NOSTĀJAS PROCEDŪRAS UN FORMĀTS
- 59. ATBILDES UZ VIENOTO NOSTĀJU PRIEKŠLIKUMIEM
- 60. VIENOTO NOSTĀJU PIENĒMŠANA
- 61. DOMSTARPĪBAS PAR VIENOTĀM NOSTĀJĀM
- 62. VIENOTĀS NOSTĀJAS SPĒKĀ STĀŠANĀS DIENA
- 63. VIENOTO NOSTĀJU DARBĪBAS PERIODS

6. IEDAĻA. DARBĪBAS NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ MINIMĀLO PROCENTU LIKMJU (CIRR) PAZIŅOŠANU

- 64. MINIMĀLO PROCENTU LIKMJU PAZIŅOŠANA
- 65. PROCENTU LIKMJU SPĒKĀ STĀŠANĀS DIENA
- 66. PĒKŠŅAS PROCENTU LIKMJU IZMAIŅAS

7. IEDAĻA. PĀRSKATĪŠANA

- 67. VIENOŠANĀS REGULĀRA PĀRSKATĪŠANA
- 68. MINIMĀLO PROCENTU LIKMJU PĀRSKATĪŠANA
- 69. MINIMĀLO PRĒMIJU LIKMJU UN AR TO SAISTĪTU JAUTĀJUMU PĀRSKATĪŠANA

I PIELIKUMS. NOZARES VIENOŠANĀS PAR EKSPORTA KREDĪTIEM KUĢIEM**II PIELIKUMS. NOZARES VIENOŠANĀS PAR EKSPORTA KREDĪTIEM ATOMELEKTROSTACIJĀM****III PIELIKUMS. NOZARES VIENOŠANĀS PAR EKSPORTA KREDĪTIEM CIVILĀS AVIĀCIJAS GAISA KUĢIEM****IV PIELIKUMS. NOZARES VIENOŠANĀS PAR EKSPORTA KREDĪTIEM ATJAUNOJAMO ENERĢORESURSU, KLIMATA PĀRMAIŅU MAZINĀŠANAS UN PIELĀGOŠANĀS UN ŪDENSŠAIMNIECĪBAS PROJEKTIEM****V PIELIKUMS. NOZARES VIENOŠANĀS PAR EKSPORTA KREDĪTIEM DZELZCEĻA INFRASTRUKTŪRAI****VI PIELIKUMS. NOZARES VIENOŠANĀS PAR EKSPORTA KREDĪTIEM OGĻU ELEKTROENERĢIJAS RAŽOŠANAS PROJEKTIEM****VII PIELIKUMS. NOTEIKUMI, KAS PIEMĒROJAMI PROJEKTA FINANŠU DARĪJUMIEM****VIII PIELIKUMS. PAZIŅOJUMOS SNIEDZAMĀ INFORMĀCIJA**

▼ **M3**

IX PIELIKUMS. MINIMĀLO PRĒMIJU LIKMJU APRĒĶINĀŠANA

X PIELIKUMS. TIRGUS STANDARTI DARĪJUMIEM AR 0. KATEGORIJAS VALSTĪM

XI PIELIKUMS. KRITĒRIJI UN NOSACĪJUMI ATTIECĪBĀ UZ TREŠAS PERSONAS ATMAKSAS GARANTIJAS PIEMĒROŠANU UN DAUDZPUSĒJU VAI REĢIONĀLU IESTĀŽU KLASIFIKĀCIJU

XII PIELIKUMS. PIRCĒJA RISKĀ KATEGORIJU KVALITATĪVI APRAKSTI

XIII PIELIKUMS. KRITĒRIJI UN NOSACĪJUMI ATTIECĪBĀ UZ VALSTS RISKĀ MAZINĀŠANAS METOŽU UN PIRCĒJA RISKĀ KREDĪTKVALITĀTES UZLABOJUMU PIEMĒROŠANU

XIV PIELIKUMS. ATTĪSTĪBAS KVALITĀTES PĀRBAUDES SARAKSTS

XV PIELIKUMS. DEFINĪCIJU SARAKSTS

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. NOLŪKS

- a) Vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem, turpmāk tekstā "Vienošanās", galvenais mērķis ir nodrošināt pamata noteikumus oficiāli atbalstītu kredītu pareizai izmantošanai.
- b) Vienošanās ir vērsta uz līdzvērtīgu konkurences apstākļu nodrošināšanu oficiāla atbalsta jomā, kā noteikts 5. panta a) punktā, lai eksportētāju starpā veicinātu konkurenci, kas balstās uz eksportēto preču un pakalpojumu kvalitāti un cenu, nevis visizdevīgākajiem oficiāli atbalstītajiem finanšu noteikumiem.

2. STATUSS

ESAO izstrādātā Vienošanās sākotnēji stājās spēkā 1978. gada aprīlī, un tā ir beztermiņa. Vienošanās ir dalībnieku džentlmeņu vienošanās; tā nav ESAO tiesību akts⁽¹⁾, lai gan saistībā ar to tiek saņemts administratīvs atbalsts no ESAO sekretariāta (turpmāk – "sekretariāts").

3. DALĪBA

Vienošanās pašreizējie dalībnieki ir šādi: Amerikas Savienotās Valstis, Austrālija, Eiropas Savienība, Japāna, Jaunzēlande, Kanāda, Koreja, Norvēģija un Šveice. Esošie dalībnieki var uzaicināt pievienoties citas ESAO dalībvalstis un valstis, kas nav ESAO dalībvalstis.

4. INFORMĀCIJA, KAS PIEEJAMA VALSTĪM, KURAS NAV DALĪBNIECES

- a) Tām valstīm, kas nav dalībnieces, dalībnieki apņemas nodot informāciju par paziņojumiem saistībā ar oficiālu atbalstu, kā noteikts 5. panta a) punktā.
- b) Dalībnieks uz savstarpīguma principa pamata atbild uz valsts, kas nav dalībniece un ir konkurences apstākļos, lūgumu par piedāvātajiem oficiāla atbalsta finanšu noteikumiem tāpat, kā tas būtu atbildējis uz kāda dalībnieka lūgumu.

5. PIEMĒROŠANAS JOMA

Vienošanās attiecas uz visa veida oficiālu atbalstu, ko sniedz valdība vai kas tiek sniegts tās vārdā preču un/vai pakalpojumu eksportam, tostarp finanšu nomai, un kā atmaksas termiņš ir divi gadi vai vairāk.

⁽¹⁾ Kā noteikts ESAO konvencijas 5. pantā.

▼ M3

- a) Iespējamie oficiāla atbalsta veidi:
- 1) eksporta kredīta garantija vai apdrošināšana (risku segums);
  - 2) oficiāls finansiālais atbalsts:
    - tiešais kredīts/finansēšana un refinansēšana vai
    - procentu likmju atbalsts;
  - 3) jebkāda iepriekš minēto atbalsta veidu kombinācija.
- b) Vienošanās attiecas uz piesaistītu atbalstu; IV nodaļā izklāstītās procedūras attiecas arī uz atsaistītu atbalstu tirdzniecības jomā.
- c) Vienošanās neattiecas uz militārā aprīkojuma un lauksaimniecības preču eksportu.
- d) Oficiālu atbalstu nesniedz, ja ir skaidri pierādījumi, ka līgums ir slēgts ar pircēju no valsts, kas nav preču galamērķa valsts, galvenokārt ar mērķi iegūt labvēlīgākus atmaksas noteikumus.

6. NOZARES VIENOŠANĀS

- a) Šī Vienošanās ietver nozares vienošanās šādās jomās:
- kuģi (I pielikums),
  - atomelektrostacijas (II pielikums),
  - civilās aviācijas gaisa kuģi (III pielikums),
  - atjaunojamo energoresursu, klimata pārmaiņu seku mazināšanas un pielāgošanās, un ūdenssaimniecības projekti (IV pielikums),
  - dzelzceļa infrastruktūra (V pielikums),
  - ogļu elektroenerģijas ražošanas projekti (VI pielikums).
- b) I, II, IV vai V pielikuma dalībnieks var piemērot attiecīgos noteikumus oficiālam atbalstam to preču un/vai pakalpojumu eksportam, uz ko attiecas konkrētās nozares vienošanās. Ja nozares vienošanās neietver Vienošanās tekstam atbilstošus konkrētos noteikumus, šīs nozares vienošanās dalībnieks piemēro Vienošanās attiecīgo noteikumu.
- c) To preču un/vai pakalpojumu eksportam, uz ko attiecas III pielikums, dalībnieki, kas ir arī dalībnieki šajā nozares vienošanās, piemēro šīs nozares vienošanās noteikumus.
- d) To preču un/vai pakalpojumu eksportam, uz ko attiecas VI pielikums, šā pielikuma attiecīgos noteikumus piemēro Vienošanās noteikumu vietā. Ja VI pielikums neietver Vienošanās tekstam atbilstošus konkrētos noteikumus, šīs nozares vienošanās dalībnieks piemēro Vienošanās attiecīgos noteikumus.

7. PROJEKTU FINANSĒŠANA

- a) Dalībnieki var piemērot VII pielikumā izklāstītos noteikumus attiecībā uz preču un/vai pakalpojumu eksporta darījumiem, kas atbilst VII pielikuma 1. papildinājuma kritērijiem.

▼ **M3**

- b) Šā panta a) punktu iepriekš piemēro tādu preču un pakalpojumu eksportam, uz ko attiecas Nozares vienošanās par eksporta kredītiem atom-elektrostacijām, Nozares vienošanās par eksporta kredītiem atjaunojamo energoresursu, klimata pārmaiņu seku mazināšanas un pielāgošanās un ūdenssaimniecības projektiem, Nozares vienošanās par eksporta kredītiem dzelzceļa infrastruktūrai un Nozares vienošanās par eksporta kredītiem ogļu elektroenerģijas ražošanas projektiem.
- c) Šā panta a) punktu iepriekš nepiemēro tādu preču un pakalpojumu eksportam, uz ko attiecas Nozares vienošanās par eksporta kredītiem civilās aviācijas gaisa kuģiem un Nozares vienošanās par eksporta kredītiem kuģiem.

8. IZSTĀŠANĀS

Dalībnieks var izstāties no Vienošanās, rakstiski informējot sekretariātu ar tūlītējas saziņas līdzekļa palīdzību, piemēram, izmantojot ESAO tiešsaistes informācijas sistēmu (*OLIS*). Izstāšanās stājas spēkā 180 kalendārās dienas pēc tam, kad sekretariāts saņēmis paziņojumu.

9. UZRAUDZĪBA

Sekretariāts uzrauga Vienošanās īstenošanu.

II NODAĻA**FINANŠU NOTEIKUMI EKSPORTA KREDĪTIEM**

Finanšu noteikumi eksporta kredītiem ietver visus šajā nodaļā izklāstītos noteikumus, kas lasāmi saistībā cits ar citu.

Vienošanās paredzēti ierobežojumi noteikumiem, kas var tikt oficiāli atbalstīti. Dalībnieki atzīst, ka dažām tirdzniecības vai rūpniecības nozarēm tradicionāli piemēro stingrākus finanšu noteikumus, nekā paredzēts šīs Vienošanās noteikumos. Dalībnieki turpina ievērot šādus ierastos finanšu noteikumus, sevišķi principu, saskaņā ar kuru atmaksas termiņi nepārsniedz preču lietderīgās izmantošanas laiku.

10. PIRMĀ IEMAKSA, MAKSIMĀLAIS OFICIĀLAIS ATBALSTS UN VIETĒJĀS IZMAKSAS

- a) Dalībnieki pieprasa preču un pakalpojumu pircējiem, kas ir oficiāla atbalsta saņēmēji, veikt pirmo iemaksu vismaz 15 % apmērā no eksporta līguma vērtības pirms kreditēšanas termiņa vai tā sākumā, kā definēts XV pielikumā. Lai noteiktu pirmo iemaksu, eksporta līguma vērtību var proporcionāli samazināt, ja darījumā ietvertas preces un pakalpojumi no kādas trešās valsts, kas netiek oficiāli atbalstīti. Ir pieļaujams finansējums/apdrošināšana 100 % apjomā no prēmijas. Prēmiju var iekļaut vai neiekļaut eksporta līguma vērtībā. Drošības iemaksas, kas veiktas pēc kreditēšanas termiņa sākuma, šeit neuzskata par pirmo iemaksu.
- b) Oficiālu atbalstu šādām pirmajām iemaksām var piešķirt tikai kā apdrošināšanu vai garantiju pret parastajiem pirmskredīta riskiem.
- c) Izņemot b) un d) punktā paredzētos gadījumus, dalībnieki nesniedz oficiālu atbalstu, kas pārsniedz 85 % no eksporta līguma vērtības, ieskaitot trešo valstu piegādes, bet neieskaitot vietējās izmaksas.

▼ M3

- d) Dalībnieki var sniegt oficiālu atbalstu vietējām izmaksām, ja:
- 1) sniegtais oficiālais atbalsts vietējām izmaksām nepārsniedz 30 % no eksporta līguma vērtības,
  - 2) to nesniedz ar noteikumiem, kas ir labvēlīgāki/mazāk ierobežojoši nekā tie, kuri ir spēkā attiecībā uz saistītu eksportu,
  - 3) gadījumos, kad oficiāls atbalsts saistībā ar vietējām izmaksām pārsniedz 15 % no eksporta līguma vērtības, par šādu oficiālu atbalstu iepriekš paziņo saskaņā ar 48. pantu, norādot atbalstīto vietējo izmaksu veidu.

11. VALSTU KLASIFICĒŠANA, LAI NOTEIKTU MAKSIMĀLOS ATMAKSAS TERMIŅUS

- a) I kategorijas valstis ir ESAO valstis ar augstu ienākumu līmeni ⁽¹⁾. Visas pārējās valstis ir II kategorijā.
- b) Klasificējot valstis, piemēro šādus darbības kritērijus un procedūras.
  - 1) Iedalījumu šīs Vienošanās vajadzībām nosaka nacionālais kopienākums (NKI) uz vienu iedzīvotāju, ko aprēķina Pasaules Banka, veidojot Pasaules Bankas aizņēmējvalstu iedalījumu.
  - 2) Ja Pasaules Bankai nav pietiekamas informācijas, lai publicētu NKI uz vienu iedzīvotāju, Pasaules Banku lūdz novērtēt, vai attiecīgās valsts NKI uz vienu iedzīvotāju ir augstāks vai zemāks par pašreizējo robežvērtību. Valsti klasificē atbilstoši šim novērtējumam, ja vien dalībnieki nelemj rīkoties citādi.
  - 3) Ja valsts tiek pārklasificēta saskaņā ar 11. panta a) punktu, pārklasificēšana stājas spēkā pēc divām nedēļām no brīža, kad sekretariāts visiem dalībniekiem darījis zināmus secinājumus, kas gūti no minētajiem Pasaules Bankas datiem.
  - 4) Ja Pasaules Banka pārskata skaitliskos datus, šādas pārskatīšanas netiek ņemtas vērā saistībā ar šo vienošanos. Tomēr valsts klasifikāciju var mainīt ar vienotu nostāju, un dalībnieki ar labvēlīgu attieksmi izskata izmaiņas, kas būtu veicamas sakarā ar skaitlisko datu kļūdām un izlaidumiem, kuri pēc tam pamanīti tajā pašā kalendārajā gadā, kad sekretariāts pirmo reizi izplatījis šos skaitliskos datus.
- c) Valsts kategoriju maina tikai tad, kad tās Pasaules Bankas kategorija ir palikusi nemainīga divus gadus pēc kārtas.

12. MAKSIMĀLIE ATMAKSAS TERMIŅI

Neskarot 13. pantu, maksimālais atmaksas termiņš atšķiras atkarībā no gala-mērķa valsts klasifikācijas, ko nosaka saskaņā ar 11. panta kritērijiem.

- a) I kategorijas valstīm maksimālais atmaksas termiņš ir pieci gadi ar iespēju vienoties par līdz pat astoņiem ar pusi gadiem, ja ir ievērotas 48. pantā izklāstītās iepriekšējās paziņošanas procedūras.
- b) II kategorijas valstīm maksimālais atmaksas termiņš ir desmit gadi.

⁽¹⁾ To reizi gadā nosaka Pasaules Banka pēc NKI uz vienu iedzīvotāju.

▼ M3

- c) Ja kādā līgumā ir paredzēta vairāk nekā viena galamērķa valsts, dalībniekiem atbilstoši 58. līdz 63. panta procedūrām būtu jācenšas izveidot vienotu nostāju, lai vienotos par attiecīgiem noteikumiem.
13. ATMAKSAS NOTEIKUMI PAR ELEKTROSTACIJĀM, KAS NAV ATOMELEKTROSTACIJAS
- a) Elektrostacijām, kas nav atomelektrostacijas un uz kurām neattiecas VI pielikums, maksimālais atmaksas termiņš ir 12 gadi. Ja dalībnieks plāno atbalstīt atmaksas termiņu, kas ir ilgāks par 12. pantā noteikto, dalībnieks par to iepriekš paziņo saskaņā ar 48. panta procedūru.
- b) Elektrostacijas, kuras nav atomelektrostacijas, ir pabeigtas elektrostacijas vai to daļas, kas darbojas bez kodolenerģijas; tās iekļauj visas detaļas, iekārtas, materiālus un pakalpojumus (tajā skaitā darbinieku apmācību), kas tieši vajadzīgi tādu elektrostaciju, kas nav atomelektrostacijas, būvniecībai un ekspluatācijas uzsākšanai. Tas neattiecas uz lietām, par ko parasti ir atbildīgs pircējs, sevišķi uz izmaksām saistībā ar zemes apbūvi, ceļiem, būvniecības ciematiņiem, elektrolīnijām, sadales apakšstaciju un ūdens piegādes instalācijām, kas atrodas ārpus elektrostacijas teritorijas, kā arī izmaksām, kuras pircēja valstī rodas sakarā ar oficiālām apstiprināšanas procedūrām (piemēram, teritoriālām atļaujām, būvniecības atļaujām, degvielas iepildes atļaujām), izņemot:
- 1) ja sadales apakšstacijas pircējs ir tas pats, kas elektrostacijas pircējs, maksimālais atmaksas termiņš par sākotnējo sadales apakšstaciju ir tāds pats kā elektrostacijai, kas nav atomelektrostacija (t. i., 12 gadi), kā arī
- 2) maksimālais atmaksas termiņš par apakšstacijām, transformatoriem un pārvades līnijām ar minimālo sprieguma robežlīmeni 100 kV ir tāds pats kā elektrostacijai, kas nav atomelektrostacija.
14. PAMATSUMMAS ATMAKSA UN PROCENTU MAKSĀŠANA
- a) Eksporta kredīta pamatsummu atmaksā vienādās maksājumu daļās.
- b) Pamatsummu atmaksā un procentus maksā ne retāk kā reizi sešos mēnešos, un pirmo maksājumu par pamatsummu un procentiem veic ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc kredītēšanas termiņa sākuma.
- c) Ja eksporta kredīts piešķirts nomas darījumiem, a) punktā aprakstīto vienādo pamatsummas maksājumu vietā var piemērot vienādus pamatsummas procentu kombinētos maksājumus.
- d) Pienācīgi pamatotos izņēmuma gadījumos eksporta kredītus drīkst piešķirt ar noteikumiem, kas atšķiras no a) līdz c) punktā paredzētajiem noteikumiem. Šāda atbalsta sniegšanu skaidro ar neatbilstībām starp kredītņēmējam pieejamā finansējuma laiku un parāda apkalpošanas profilu atmaksas grafikā ar vienādiem maksājumiem reizi pusgadā, un tiek ievēroti šādi kritēriji:
- 1) neviens pamatsummas atmaksājums vai pamatsummas atmaksājumu sērija sešu mēnešu periodā nepārsniedz 25 % no kredīta pamatsummas;

▼ **M3**

- 2) pamatsumma atmaksājama ne retāk kā reizi 12 mēnešos. Pirmais pamatsummas atmaksājums veicams ne vēlāk kā 12 mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma, un ne mazāk kā 2 % no kredīta pamatsummas atmaksājami 12 mēnešu laikā pēc kreditēšanas termiņa sākuma;
- 3) procenti maksājami ne retāk kā reizi 12 mēnešos, un pirmais procentu maksājums veicams ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma;
- 4) vidējais svērtais maksimālais atmaksas periods:
  - darījumiem ar suverēna pircējiem (vai ir ar suverēna atmaksas garantiju), nepārsniedz četrus ar pusi gadus darījumiem I kategorijas valstīs un piecus gadus un trīs mēnešus II kategorijas valstīs,
  - darījumiem ar nesuverēna pircējiem (un bez suverēna atmaksas garantijas), nepārsniedz piecus gadus I kategorijas valstīs un sešus gadus II kategorijas valstīs,
  - neskarot divu iepriekšējo ievilkumu noteikumus, darījumiem, kas saistīti ar atbalstu elektrostacijām, kuras nav atomelektrostacijas, saskaņā ar 13. pantu, nepārsniedz sešus gadus un trīs mēnešus;
- 5) dalībnieks sniedz iepriekšēju paziņojumu saskaņā ar 48. pantu, paskaidrojot iemeslu, kāpēc netiek sniegts atbalsts saskaņā ar a) līdz c) punktu iepriekš.

e) Pēc kreditēšanas termiņa sākuma maksājamos procentus nekaptalizē.

15. PROCENTU LIKMES, PRĒMIJU LIKMES UN CITI MAKSĀJUMI

a) Procentos neiekļauj:

- 1) jebkādu maksājumu prēmijas vai citādas maksas veidā, lai apdrošinātu vai garantētu piegādātāja kredītus vai finanšu kredītus;
- 2) jebkādu maksājumu bankas nodevu veidā vai eksporta kredīta komisijas maksas veidā, izņemot gada vai pusgada bankas nodevas, kuras jāmaksā visu atmaksas periodu; kā arī
- 3) importētājais valsts noteiktus ieturamos nodokļus.

b) Ja oficiālu atbalstu sniedz ar tiešiem kredītiem/finansējumu vai refinansēšanu, prēmiju vai nu pievieno procentu likmes nominālvērtībai vai tā ir atsevišķs maksājums; abas daļas dalībniekiem jānosaka atsevišķi.

16. EKSPORTA KREDĪTU DARBĪBAS PERIODS

Finanšu noteikumus atsevišķam eksporta kredītam vai kredītlīnijai, izņemot 21. pantā minēto tirgus bāzes procentu likmju (*CIRR*) darbības periodu, nenosaka laikposmam, kas ilgāks par sešiem mēnešiem pirms saistību galīgās uzņemšanās.

17. RĪCĪBA, LAI NOVĒRSTU VAI MAZINĀTU ZAUDĒJUMUS

Vienošanās neliedz eksporta kreditēšanas iestādēm vai finansēšanas iestādēm vienoties par mazāk ierobežojošiem finanšu noteikumiem, nekā paredzēti šīs Vienošanās noteikumos, ja šāda rīcība tiek veikta pēc līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas (ja eksporta kredīta nolīgums un papildu dokumenti ir jau stājušies spēkā) un ja nodoms ir vienīgi novērst vai mazināt zaudējumus no notikumiem, kas varētu izraisīt nemaksāšanu vai prasījumus.

▼ M3

18. SASKAŅOŠANA

Ņemot vērā dalībnieka starptautiskās saistības un saskaņā ar šīs vienošanās mērķi, dalībvalsts drīkst saskaņot, ievērojot 45. pantā noteiktās procedūras, finansiālos noteikumus, kurus piedāvā dalībvalsts vai valsts, kas nav vienošanās dalībniece. Finanšu noteikumi, kas piešķirti saskaņā ar šo pantu, tiek uzskatīti par atbilstīgiem I un II nodaļas un, ja attiecināms, I, II, III, IV, V, VI un VII pielikuma noteikumiem.

19. OFICIĀLA FINANSIĀLĀ ATBALSTA MINIMĀLĀS FIKSĒTĀS PROCENTU LIKMES

a) Dalībnieki, kas sniedz oficiālu finansiālo atbalstu aizdevumiem ar nemainīgu likmi, piemēro attiecīgās tirgus bāzes procentu likmes (*CIRR*) kā minimālās procentu likmes. *CIRR* ir procentu likmes, kas noteiktas atbilstoši šādiem principiem:

- 1) *CIRR* būtu jāatspoguļo galīgās tirgus aizdevumu procentu likmes attiecīgās valūtas vietējā tirgū;
- 2) *CIRR* būtu cieši jāatbilst likmei pirmās klases vietējiem aizņēmējiem;
- 3) *CIRR* būtu jābalstās uz finansēšanas izmaksām finansējumam ar nemainīgu procentu likmi;
- 4) *CIRR* nedrīkstētu izkropļot vietējās konkurences apstākļus; kā arī
- 5) *CIRR* būtu cieši jāatbilst tai likmei, kas pieejama pirmās klases ārvalstu aizņēmējiem.

b) Oficiāla finansiālā atbalsta sniegšana nedrīkst daļēji vai pilnībā atlīdzināt vai kompensēt attiecīgo kredītriska prēmiju, kas maksājama par neatmaksas risku atbilstīgi 23. panta noteikumiem.

20. *CIRR* APRĒĶINĀŠANA

a) Katrs dalībnieks, kas vēlas noteikt *CIRR*, savai valsts valūtai vispirms izvēlas vienu no divām šādām pamatlikmju sistēmām:

- 1) trīs gadu valsts obligāciju ienesīguma likme atmaksas termiņam līdz pieciem gadiem (ieskaitot); piecu gadu valsts obligāciju ienesīguma likme atmaksas termiņam, kas ir pieci gadi līdz astoņiem ar pusi gadiem (ieskaitot); un septiņu gadu valsts obligāciju ienesīguma likme atmaksas termiņam virs astoņiem ar pusi gadiem; vai
- 2) piecu gadu valsts obligāciju ienesīguma likme attiecībā uz visiem maksājumu termiņiem.

Dalībnieki vienojas par atkāpēm no pamatlikmju sistēmas.

b) *CIRR* nosaka fiksētā apjomā 100 bāzes punktus virs katra dalībnieka pamatlikmes, ja vien dalībnieki nav vienojušies citādi.

c) Citi dalībnieki izmanto *CIRR*, kas noteikts konkrētai valūtai, ja tie nolemj par finansēšanu attiecīgajā valūtā.

d) Dalībnieks var mainīt savu pamatlikmju sistēmu sešus mēnešus pēc iepriekšējas paziņošanas un pēc apspriešanās ar dalībniekiem.

▼ **M3**

- e) Dalībnieks vai valsts, kas nav dalībniiece, var pieprasīt noteikt *CIRR* tādas valsts valūtai, kas nav dalībniiece. Pēc apspriešanās ar ieinteresēto valsti, kas nav dalībniiece, dalībnieks vai sekretariāts šīs valsts vārdā var izteikt priekšlikumu *CIRR* aprēķināšanai šajā valūtā, izmantojot vienotās nostājas procedūras saskaņā ar 58. līdz 63. pantu.

21. *CIRR* DARBĪBAS PERIODS

Procentu likmi, kuru piemēro darījumam, nenosaka laikposmam, kas pārsniedz 120 dienas. Ja oficiāla finansiālā atbalsta noteikumi ir noteikti pirms līguma parakstīšanas dienas, attiecīgajai *CIRR* pieskaita 20 bāzes punktu uzcenojumu.

22. *CIRR* PIEMĒROŠANA

- a) Ja oficiālu finansiālu atbalstu sniedz aizdevumiem ar mainīgu likmi, bankām un citām finansēšanas iestādēm nav atļauts visā aizdevuma līguma darbības laikā piedāvāt iespēju izvēlēties zemāko likmi – vai nu *CIRR* (sākotnējā līguma laikā), vai īstermiņa tirgus likmi.
- b) Ja aizdevums vai kāda tā daļa tiek brīvprātīgi atmaksāta pirms termiņa, aizņēmējs valsts iestādei, kas piešķirusi oficiālu finansiālu atbalstu, kompensē visas izmaksas un zaudējumus, kas radušies šīs pirmstermiņa atmaksas rezultātā, ieskaitot valsts iestādes izmaksas par to, ka jāaizstāj naudas līdzekļu ienākšanas daļa par nemainīgu likmi, ko šī pirmstermiņa atmaksā pārtraukusi.

23. KREDĪTRISKA PRĒMIJA

Dalībnieki papildus procentu maksai nosaka prēmiju, lai segtu eksporta kredītu neatmaksas risku. Dalībnieku aprēķināto prēmiju likmēm jābūt balstītām uz risku un pietuvinātām, un tās nedrīkst būt nepietiekamas, lai segtu ilgtermiņa darbības izdevumus un zaudējumus.

24. MINIMĀLĀ KREDĪTRISKA PRĒMIJA

Dalībnieki par kredītrisku nosaka ne mazāk kā piemērojamo minimālo prēmijas likmi (*MPR*).

- a) Piemērojamā *MPR* tiek noteikta saskaņā ar šādiem faktoriem:

- piemērojamā valsts riska klasifikācija,
- riska ilgums (t. i., riska perioda horizonts jeb *HOR*),
- kredītņēmējam izvēlētā pircēja riska kategorija,
- politiskā un komerciālā riska seguma procents un attiecīgā oficiālā eksporta kredīta produkta kvalitāte,
- piemērotā valsts riska mazināšanas metode, kā arī
- piemērotie pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumi.

- b) *MPR* ir izteiktas procentuāli no kredīta pamatsummas tā, it kā prēmija tiktu iekasēta pilnā apjomā datumā, kad notikusi kredīta pirmā izmaksa. *MPR* aprēķina skaidrojums un izmantotā matemātiskā formula atrodas IX pielikumā.

▼ M3

c) Neatkarīgi no galamērķa valsts prēmiju likmes, ko dalībnieki iekasē par tirgus standarta darījumiem, t. i., darījumiem, kuros iesaistīti gala kredītņēmēji/garantētāji (t. i., kreditriska subjekti) 0. kategorijas valstīs, ESAO valstīs ar augstu ienākumu līmeni ⁽¹⁾ un eurozonas dalībvalstīs ar augstu ienākumu līmeni, nosaka, katru gadījumu izskatot atsevišķi. Lai nodrošinātu to, ka prēmiju likmes par darījumiem, kuros iesaistīti kredītņēmēji un attiecīgā gadījumā – garantētāji, šādās valstīs nebūtu zemākas par likmēm privātajā tirgū, dalībnieki, izmantojot saskaņotas metodes, ievēro šādas procedūras, lai no attiecīgās standarta cenas izteiktu prēmiju likmes.

1. Ja dalībnieks sniedz oficiālu atbalstu kā daļu no sindicētā aizdevuma paketes, kas ir strukturēta kā ar aktīviem nodrošināts ⁽²⁾ vai projekta finanšu ⁽³⁾ darījums, tad:

— tiešās kreditēšanas daļas visas izmaksas nav mazākas par visām izmaksām, ko iekasē komerciālais(-ie) tirgus dalībnieks(-i) sindikātā,

— prēmija, ko iekasē par riska segumu, nav mazāka par tās prēmijas pārrēķināto ekvivalentu, ko iekasē komerciālais(-ie) tirgus dalībnieks(-i).

Lai paketi varētu uzskatīt par sindicēto aizdevuma paketi, jāizpilda visi šādi nosacījumi:

— vismaz 25 % ⁽⁴⁾ no šā sindikāta ir komerciāls(-i) tirgus aizdevums(-i)/garantija(-as) bez jebkāda divpusēja vai daudzpusēja atbalsta (piemēram, *ECA*, *DFI*, *IFI* vai *MDB*) ⁽⁵⁾, ja visām finansēšanā iesaistītajām pusēm ir spēkā *pari passu* noteikumi attiecībā uz visiem finanšu noteikumiem, tostarp drošības paketi, un

— darījuma finanšu noteikumi pilnībā atbilst vienošanās noteikumiem, kas grozīti ar šiem tirgus standarta cenu noteikšanas noteikumiem sindicēto aizdevumu/garantiju darījumos.

⁽¹⁾ Katru gadu pārskata valsts statusu, ņemot vērā, 1) vai tā ir valsts ar augstu ienākumu līmeni (kā noteikusi Pasaules Banka pēc NKI uz vienu iedzīvotāju), 2) vai tā ir ESAO dalībvalsts un 3) vai tā eurozonas dalībvalsts. Saskaņā ar 25. panta c) punktu valsts apzīmējums “ESAO valsts ar augstu ienākumu līmeni” vai “eurozonas dalībvalsts ar augstu ienākumu līmeni”, kā arī šāda apzīmējuma dzēšana stāties spēkā tikai pēc tam, ja valsts ienākumu klasifikācija (augsts ienākumu līmenis vai cits ienākumu līmenis) ir nemainīga divus gadus pēc kārtas. Izmaiņas valsts apzīmējumā “ESAO valsts ar augstu ienākumu līmeni” vai “eurozonas valsts ar augstu ienākumu līmeni”, kā arī šāda apzīmējuma dzēšana saistībā ar izmaiņām ESAO dalībā vai eurozonas dalībā nekavējoties stāties spēkā brīdī, kad notiks valstu statusa ikgadēja pārskatīšana.

⁽²⁾ Lai uzskatītu, kas darījums ir ar aktīviem nodrošināts, ir jābūt prioritārai nodrošinājuma prasībai attiecībā uz finansēto aktīvu un nomas struktūras gadījumā – cesijai un/vai prioritārai nodrošinājuma prasībai saistībā ar nomas maksājumiem.

⁽³⁾ Lai darījumu uzskatītu par projekta finanšu darījumu, tam ir jāatbilst pamatkritērijiem, kas izklāstīti vienošanās VII pielikuma 1. papildinājumā.

⁽⁴⁾ Neatkarīgi no šīs robežvērtības attiecībā uz darījumiem tirgus standarta valstīs, izmantojot noteikumus, kas paredzēti V pielikumā (dzelzceļš) vai VII pielikumā (projektu finansēšana), piemēro attiecīgos minimālās komercaizdevumu dalības noteikumus, kas piemērojami saskaņā ar minētajiem pielikumiem.

⁽⁵⁾ Šo 25 % kritērija daļu var izpildīt, ja tāda darījuma bezskaidras naudas norēķina daļa, kurā iesaistīta viena banka, kam ir ECA segums, ietver nesegtu daļu vismaz 25 % apmērā. Šādiem darījumiem jāatbilst visiem citiem pirmās daļas kritērijiem, tostarp šā ievilkuma *pari passu* noteikumiem.

▼ **M3**

2. Attiecībā uz visiem pārējiem tirgus standarta darījumiem piemēro šādas procedūras:

— ņemot vērā tirgus informācijas pieejamību un konkrētā darījuma īpatnības, dalībnieki nosaka piemērojamās prēmijas likmi, pielīdzinot to vienam vai vairākiem X pielikumā noteiktajiem tirgus standartiem, izvēloties tādu(-us), kas konkrētajam darījumam visvairāk piemērots(-i),

— neatkarīgi no iepriekšējā punkta dalībnieks nedrīkst iekasēt prēmijas likmi, kas ir mazāka par atbilstošo prēmiju, kura noteikta ar cikla tirgus standarta (*Through the Cycle Market Benchmark* jeb *TCMB*) modeli, pamatojoties uz darījuma riska klasifikāciju un kopējo darījuma termiņu (kopējā darījuma *WAL*), ja vien tirgus standartu neatvasina no konkrēta subjekta vai saistīta subjekta i) sekundārā tirgus obligācijas vai ii) kredītriska mijmaiņas darījuma (*CDS*). Dalībnieks, iekasējot prēmiju, kuras likme ir mazāka par atbilstošo prēmiju, kas noteikta ar *TCMB* modeli, pamatojoties uz akreditētās Kredītreitingu aģentūras ⁽¹⁾ (*CRA*) konkrētā tirgus standarta reitingu ⁽²⁾, sniedz iepriekšēju paziņojumu saskaņā ar 48. pantu. Iekasētā prēmija tomēr nedrīkst būt mazāka nekā atbilstošā minimālā aktuārā prēmija,

— nosakot prēmijas likmi, dalībnieks nosaka riska reitingu gala kredītņēmējam/garantētājam, tostarp to, vai kredītņēmējam/garantētājam reitingu ir noteikusi akreditēta *CRA*. Dalībnieks var noteikt par vienu pozīciju labāku reitingu (akreditētās *CRA* skalā) nekā akreditētās *CRA* reitings. Ja nav pieejams akreditētās *CRA* reitings, riska klasifikācija nevar pārsniegt (nevar būt labvēlīgāka par) suverēna *CRA* reitingu kredītņēmēja/garantētāja reģistrācijas valstī par vairāk nekā divām pozīcijām. Dalībniekiem ir jāsniedz iepriekšējs paziņojums saskaņā ar 48. pantu šādos scenārijos:

— ja dalībnieks klasificē kredītņēmēju/garantētāju labākā pozīcijā nekā labākais reitings, ko sniegusi akreditēta *CRA*, vai

— gadījumā, kad nav akreditētās *CRA* reitinga, – ja dalībnieks klasificē darījumu kā CC2 vai labākā pozīcijā vai ar kredītreitinga burtiem, kas līdzvērtīgi AAA līdz A-, vai kā līdzvērtīgu vai labvēlīgāku nekā labākais akreditētās *CRA* suverēna reitings kredītņēmēja/garantētāja reģistrācijas valstī.

d) “Augstākā riska” valstīm 7. kategorijā principā piemēro prēmiju likmes, kas ir augstākas par šai kategorijai noteiktajām *MPR*; šīs prēmiju likmes nosaka dalībnieks, kas sniedz oficiālu atbalstu.

⁽¹⁾ Ja kredītņēmēju/garantētāju novērtē vairāk nekā viena akreditēta *CRA*, tad *CRA* reitings kredītņēmējam (vai garantētājam) ir labākais pieejamais ārvalstu valūtas reitings uz nesubordinēta nenodrošināta kredītsaistību pamata. Šādu akreditētu *CRA* sarakstu sastāda un uztur sekretariāts.

⁽²⁾ Ja attiecīgajam konkrētajam tirgus cenas noteikšanas subjektam reitingu nav noteikusi akreditēta *CRA*, tad uzskata, ka rezultātā tirgus cena ir zem atbilstošās *TCMB* likmes un par to jāsniedz iepriekšējs paziņojums saskaņā ar 48. pantu.

▼ M3

- e) Aprēķinot *MPR* kādam darījumam, kredītņēmēja valsts klasifikācija ir piemērojamā valsts riska klasifikācija un kredītņēmēja klasifikācija ir piemērojamā pircēja riska klasifikācija ⁽¹⁾, izņemot gadījumus, kad:
- visa parāda atmaksas pienākuma nodrošinājumu visā kredīta darbības laikā neatsaucamas, beznosacījumu, pēc pieprasījuma pieejamas, juridiski derīgas un izpildāmas garantijas veidā sniedz trešā persona, kas ir kredītspējīga attiecībā uz garantētā aizdevuma apjomu. Ja ir šāda trešās personas garantija, dalībnieks var izvēlēties piemērot tās valsts riska klasifikāciju, kurā atrodas garantētājs, kā arī garantētāja pircēja riska kategoriju ⁽²⁾, vai
  - darījumā aizņēmējs vai garantētājs ir kāda daudzpusēja vai reģionāla iestāde, kas noteikta 28. pantā, un šai gadījumā piemērojamā valsts riska klasifikācija un pircēja riska klasifikācija var būt atbilstoša konkrētās daudzpusējās vai reģionālās iestādes klasifikācijai.
- f) Kritēriji un nosacījumi attiecībā uz trešās personas garantijas piemērošanu situācijās, kas aprakstītas iepriekš minētā e) punkta pirmajā un otrajā ievilkumā, ir noteikti XI pielikumā.
- g) *HOR*, ko izmanto *MPR* aprēķināšanā, atbilst pusei no izmaksu perioda, pieskaitot visu atmaksas periodu, un atbilst regulāras eksporta kredīta atmaksas profilam, t. i., atmaksa vienādās pusgada pamatsummas plus uzkrāto procentu maksājumos, sākot sešus mēnešus pēc kredītēšanas termiņa sākuma. Eksporta kredītiem ar nestandarta atmaksas profiliem ekvivalents atmaksas periods (izteikts vienādos pusgada maksājumos) tiek aprēķināts, izmantojot šādu formulu: ekvivalents atmaksas periods = (vidējais svērtais atmaksas periods – 0,25)/0,5.
- h) Dalībnieks, kas izvēlas piemērot *MPR*, kura ir saistīta ar garantētāju (trešo personu), kas neatrodas kredītņēmēja valstī, sniedz iepriekšēju paziņojumu saskaņā ar 47. pantu. Dalībnieks, kas izvēlas piemērot *MPR*, kura saistīta ar daudzpusēju vai reģionālu iestādi, kas darbojas kā garantētājs, sniedz iepriekšēju paziņojumu saskaņā ar 48. pantu.

25. VALSTS RISKĀ KLASIFIKĀCIJA

Izņemot ESAO valstis ar augstu ienākumu līmeni un eurozonas valstis ar augstu ienākumu līmeni, valstis klasificē saskaņā ar iespējamību, ka tās apkalpos savus ārējos parādus (t. i., valsts kredītrisku).

- a) Pieci valsts kredītriska elementi ir šādi:

- vispārējs moratorijs attiecībā uz atmaksām, kuru noteikusi kredītņēmēja/garantētāja valdība vai kāda tās valsts aģentūra, ar kuras starpniecību tiek īstenota atmaksa,
- politiski notikumi un/vai saimnieciskas grūtības, kas rodas ārpus paziņojumu sniedzošā dalībnieka valsts, vai tiesību akti/administratīvi pasākumi, kuri pieņemti ārpus paziņojumu sniedzošā dalībnieka valsts un kuri neļauj vai atliek to līdzekļu pārsūtīšanu, kas nomaksāti saistībā ar kredītu,

⁽¹⁾ To prēmiju likmēm, kuras iekasē par darījumiem ar trešās personas garantiju, ko sniedz kredītņēmējs ESAO valstī ar augstu ienākumu līmeni vai eurozonas dalībvalstī ar augstu ienākumu līmeni, piemēro 24. panta c) punktā noteiktās prasības.

⁽²⁾ Ja garantētājs ir trešā persona, piemērojamajai valsts riska klasifikācijai un pircēja riska kategorijai ir jāattiecas uz vienu un to pašu subjektu, t. i., kredītņēmēju vai garantētāju.

▼ **M3**

- kredītņēmēja/garantētāja valstī pieņemtas tiesību normas, kas nosaka, ka vietējā valūtā veiktā atmaksa ir likumīga samaksa par parādu, neraugoties uz to, ka valūtu maiņas kursu svārstību rezultātā līdzekļu pārsūtīšanas dienā šāda atmaksa, konvertējot kredīta valūtā, vairs nenosedz parāda summu,
- jebkāds cits ārvalsts valdības pasākums vai lēmums, kas neļauj veikt atmaksu saistībā ar kredītu, kā arī
- *force majeure* gadījumi, kas rodas ārpus paziņojumu sniedzošā dalībnieka valsts, t. i., karš (ieskaitot pilsoņu karu), ekspropriācija, revolūcija, sacelšanās, nemieri, cikloni, plūdi, zemestrīces, izviridumi, paisuma viļņi un kodolnegadījumi.

b) Valstis tiek klasificētas kādā no astoņām valsts riska kategorijām (0.–7.). *MPR* ir noteiktas no 1. līdz 7. kategorijai, bet 0. kategorijai tās nenosaka, jo šai kategorijai valsts riska līmenis tiek uzskatīts par nenozīmīgu. Ar darījumiem 0. kategorijas valstīs saistītais kredītrisks galvenokārt ir saistīts ar kredītņēmēja/garantētāja risku.

c) Valstu klasificēšanu ⁽¹⁾ veic, izmantojot valsts riska klasifikācijas metodi, kura ietver:

- valsts riska novērtējuma modeli (turpmāk – “modelis”), kas sniedz valsts kredītriska kvantitatīvu novērtējumu, attiecībā uz katru valsti balstoties uz trim riska rādītāju grupām: dalībnieku pieredzi attiecībā uz maksāšanu, finanšu stāvokli un ekonomisko stāvokli. Modeļa metode ietver dažādus soļus, tostarp trīs riska rādītāju grupu novērtēšanu, kā arī riska rādītāju grupu kombinēšanu un elastīgu to nozīmīguma noteikšanu (svēršanu),
- modeļa rezultātu kvalitatīvu izvērtējumu attiecībā uz katru valsti, lai ietvertu politisko risku un/vai citus riska faktorus, kas daļēji vai vispār nav ņemti vērā modelī. Vajadzības gadījumā modeļa kvantitatīvajā vērtējumā var būt jāveic korekcijas, lai atspoguļotu valsts kredītriska galīgo novērtējumu.

d) Valstu riska klasifikāciju pastāvīgi uzrauga un pārskata vismaz reizi gadā, un sekretariāts nekavējoties ziņo par izmaiņām, kas notikušas pēc valsts riska klasifikācijas metodes piemērošanas. Ja valsts tiek pārkvalificēta zemākā vai augstākā valsts riska kategorijā, dalībnieki ne vēlāk kā piecas darbdienu laikā pēc tam, kad sekretariāts paziņojis par pārkvalifikāciju, nosaka prēmiju likmes, kas ir vienādas ar vai augstākas nekā *MPR*, kuras atbilst jaunajai valsts riska kategorijai.

e) Valstu riska klasifikāciju publisko sekretariāts.

26. SUVERĒNA RISKA NOVĒRTĒJUMS

a) Visām valstīm, kuras klasificē ar valsts riska klasifikācijas metodi saskaņā ar 25. panta d) punktu, novērtē suverēna risku, lai izņēmuma kārtā noteiktu tos suverēnus,

- kuri nav viszemākā riska kredītņēmēji valstī, un

⁽¹⁾ Administratīvos nolūkos dažas valstis, kuras var klasificēt vienā no astoņām riska kategorijām, var nebūt klasificētas, ja tās parasti nesaņem oficiāli atbalstītus eksporta kredītus. Šādām neklasificētām valstīm dalībnieki var piemērot tādu riska klasifikāciju, kādu tie uzskata par piemērotu.

▼ M3

— kuru kredītrisks ir ievērojami augstāks nekā valsts risks.

- b) Tos suverēnus, kas atbilst a) punktam, nosaka saskaņā ar suverēna riska novērtēšanas metodi, kuru ir izstrādājuši un par kuru ir vienojušies dalībnieki.
- c) Sarakstu ar suverēniem, par kuriem ir noteikts, ka tie atbilst a) punkta kritērijiem, pastāvīgi uzrauga un pārskata vismaz reizi gadā, un sekretariāts nekavējoties ziņo par izmaiņām, kas notikušas pēc suverēna riska novērtēšanas metodes piemērošanas.
- d) Sarakstu ar suverēniem, kuri ir noteikti saskaņā ar b) punktu, publisko sekretariāts.

27. PIRCĒJA RISKĀ KLASIFIKĀCIJA

Kredītņēmējus un, ja vajadzīgs, garantētājus tajās valstīs, kuras klasificētas 1.–7. valsts riska kategorijā, klasificē vienā no pircēja riska kategorijām, kas ir izveidotas attiecībā uz kredītņēmēja/garantētāja valsti⁽¹⁾. IX pielikumā sniegta matrica ar pircēja riska kategorijām, kurās klasificē kredītņēmējus un garantētājus. Pircēja riska kategoriju kvalitatīvi apraksti sniegti XII pielikumā.

- a) Pircēja riska klasifikācijas ir balstītas uz kredītņēmēja/garantētāja nesubordinēto nenodrošināto kredītsaistību reitingu, kā noteicis dalībnieks.
- b) Neatkarīgi no a) punkta darījumiem, ko atbalsta saskaņā ar VII pielikuma noteikumiem, un darījumiem, kuru kredītvērtība ir 5 miljoni SDR vai mazāka, var klasificēt katrā darījumā atsevišķi, t. i., pēc tam, kad ir piemēroti pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumi; tomēr par šādiem darījumiem, neatkarīgi no tā, kā tie ir klasificēti, nevar saņemt atlaides par pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumiem.
- c) Suverēna kredītņēmējus un garantētājus klasificē pircēja riska kategorijā SOV/CC0.
- d) Izņēmuma kārtā nesuverēna kredītņēmējus un garantētājus var klasificēt pircēja riska kategorijā “Labāks nekā suverēns” (SOV+) ⁽²⁾, ja:

— kredītņēmēja/garantētāja ārvalstu valūtas reitings, ko sniegusi akreditēta *CRA*, ir labāks nekā ārvalstu valūtas reitings, ko tā pati *CRA* sniegusi tā attiecīgajam suverēnam, vai

— kredītņēmējs/garantētājs atrodas valstī, kurā suverēna risks tiek vērtēts kā ievērojami augstāks nekā valsts risks.

- e) Dalībnieks saskaņā ar šā pielikuma 48. pantu iepriekš paziņo par darījumiem:

⁽¹⁾ Noteikumi par pircēju klasifikāciju būtu jāsaprot tā, ka tie nosaka vislabvēlīgāko piemērojamo klasifikāciju, piemēram, suverēna pircēju var klasificēt mazāk labvēlīgā pircēja riska klasifikācijā.

⁽²⁾ *MPR*, kas saistītas ar “Labāks nekā suverēns” (SOV+) pircēja riska kategoriju, ir par 10 % zemākas nekā *MPR*, kas saistītas ar suverēna (CC0) pircēja riska kategoriju.

▼ **M3**

- ar nesuverēna kredītņēmēju/garantētāju, ja noteiktā prēmija ir zemāka, nekā noteikts pircēja riska kategorijai CC1, t. i., CC0 vai SOV+,
- ar suverēna kredītņēmēju/garantētāju, ja kredīta vērtība ir lielāka par 5 miljoniem SDR un ja dalībnieks novērtē pircēja riska reitingu nesuverēna kredītņēmējam/garantētājam, kura reitingu sniedz akreditēta *CRA*, un novērtētais pircēja riska reitings ir labāks nekā akreditētas *CRA* reitings ⁽¹⁾.

f) Ja uz konkrētu darījumu ir vairāki pretendenti un konkurējošie dalībnieki kredītņēmēju/garantētāju ir klasificējuši dažādās pircēja riska kategorijās, konkurējošie dalībnieki cenšas nonākt pie kopējas pircēja riska kategorijas. Ja vienošanās par kopēju klasifikāciju netiek panākta, dalībniekiem, kas kredītņēmēju/garantētāju ir klasificējuši augstākā pircēja riska klasifikācijā, nav aizliegts piemērot zemāko pircēja riska klasifikāciju.

28. DAUDZPUSĒJU UN REĢIONĀLU IESTĀŽU KLASIFIKĀCIJA

Daudzpusējas un reģionālas iestādes klasificē vienā no astoņām valsts riska kategorijām (0.–7. kategorija) ⁽²⁾ un attiecīgi pārskata; sekretariāts publisko piemērojamo klasifikāciju.

29. OFICIĀLĀ EKSPORTA KREDĪTU SEGUMA PROCENTUĀLĀ DAĻA UN KVALITĀTE

MPR tiek diferencētas, lai ņemtu vērā eksporta kredītu produktu atšķirīgo kvalitāti un dalībnieku nodrošinātā seguma procentuālo daļu, kā noteikts IX pielikumā. Diferencēšana tiek veikta no eksportētāja viedokļa (t. i., lai neitralizētu eksportētājam/finansu iestādei piedāvāto produktu atšķirīgās kvalitātes ietekmi uz konkurenci).

- a) Eksporta kredīta produkta kvalitāte ir atkarīga no tā, vai produkts ir apdrošināšana, garantija vai tiešs kredīts/finansējums, un apdrošināšanas produktiem – vai procentu segums prasību nogaidīšanas periodā (t. i., periodā starp kredītņēmēja pienācīgo maksājuma datumu un to datumu, kad apdrošinātājam ir jāatlīdzina eksportētājam/finansu iestādei) tiek sniegts bez piemaksas.
- b) Visus dalībnieku piedāvātos eksporta kredīta produktus klasificē kādā no trim šādām produkta kategorijām:
  - standartam neatbilstošs produkts, t. i., apdrošināšana bez procentu seguma prasību nogaidīšanas periodā un apdrošināšana ar procentu segumu prasījumu nogaidīšanas periodā ar atbilstošu prēmijas piemaksu,
  - standarta produkts, t. i., apdrošināšana ar procentu segumu prasību nogaidīšanas periodā bez atbilstošas prēmijas piemaksas un tiešs kredīts/finansējums, un
  - produkts virs standarta līmeņa, t. i., garantijas.

⁽¹⁾ Ja nesuverēna aizņēmēju novērtē vairāk nekā viena akreditēta *CRA*, ir jāziņo tikai tad, ja pircēja riska reitings ir labvēlīgāks nekā vislabvēlīgākais no *CRA* reitingiem.

⁽²⁾ Klasificētas daudzpusējas un reģionālas iestādes klasificē pircēja riska kategorijā SOV/CC0.

▼ M3

30. VALSTS RISKĀ MAZINĀŠANAS METODES

a) Dalībnieki var izmantot šādas valsts riska mazināšanas metodes, kuru konkrētā piemērošana ir izklāstīta XIII pielikumā:

— ārzonas nākotnes plūsmas struktūra kombinācijā ar ārzonas darījuma kontu,

— finansējums vietējā valūtā.

b) Izmantojot *MPR*, kas atspoguļo valsts riska mazināšanu, dalībnieks par to iepriekš paziņo saskaņā ar 47. pantu.

c) Tirgus standarta darījumiem valsts riska mazināšanu nepiemēro.

31. PIRCĒJA RISKĀ KREDĪTKVALITĀTES UZLABOJUMI

a) Dalībnieki var piemērot šādus pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumus (*BRCE*), kas ļauj piemērot kredītkvalitātes uzlabojuma faktoru (*CEF*), kurš augstāks par 0:

— prasījuma tiesības uz nākotnes ieņēmumiem vai debitoru parādiem,

— aktīvu nodrošinājums,

— pamatlīdzekļu nodrošinājums,

— darījuma konts.

b) *BRCE* definīcijas un maksimālās *CEF* vērtības gan 1.–7. kategorijas kredītņēmējiem, gan arī tirgus standarta kredītņēmējiem ir noteiktas XIII pielikumā.

c) *BRCE* var izmantot atsevišķi vai kombinācijā, ievērojot šādus ierobežojumus:

— maksimālais *CEF*, ko var iegūt, izmantojot *BRCE*, ir 0,35 1.–7. kategorijas darījumiem un 0,25 tirgus standarta darījumiem,

— vienā darījumā nedrīkst izmantot gan aktīvu nodrošinājumu, gan pamatlīdzekļu nodrošinājumu,

— 1.–7. kategorijas darījumā, ja piemērojamā valsts riska klasifikācija ir uzlabota, izmantojot ārzonas nākotnes plūsmas struktūru kombinācijā ar ārzonas darījuma kontu, *BRCE* nevar piemērot.

d) Dalībnieki saskaņā ar 48. pantu iepriekš paziņo par darījumiem ar nesuverēna kredītņēmēju/garantētāju, kredītam pārsniedzot 5 miljonus SDR, ja *BRCE* rezultātā tiek piemērots *CEF*, kas ir lielāks par 0, vai ja tirgus standarta darījumā izmanto *BRCE* un rezultātā iegūst cenu zem atbilstošās *TCMB MPR*.

32. KREDĪTRISKA MINIMĀLO PRĒMIJU LIKMJU DARBĪBAS PERIODA PĀRSKATĪŠANA

a) Lai novērtētu *MPR* atbilstību un nepieciešamības gadījumā pieļautu korekcijas uz augšu vai uz leju, paralēli izmanto prēmiju atgriezeniskās saites instrumentus (*PFT*), lai regulāri pārraudzītu un pielāgotu *MPR*.

▼ **M3**

- b) Ar *PFT* novērtē *MPR* atbilstību, ņemot vērā gan oficiālu eksporta kredītu sniedzošās iestādes faktisko pieredzi, gan privātā tirgus informāciju par kredītriska cenu.
- c) Visus aspektus, kas šīs vienošanās ietvaros attiecas uz noteikumiem par prēmijām, īpaši uzsverot tirgus standarta cenu noteikšanas noteikumus, visaptveroši pārskata ne vēlāk kā 2018. gada 31. decembrī.

III NODAĻA

NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ PIESAISTĪTU ATBALSTU

33. VISPĀRĪGI PRINCIPI

- a) Dalībnieki ir vienojušies, ka tiem ir jābūt papildinošiem noteikumiem attiecībā uz eksporta kredītiem un piesaistītu atbalstu. Eksporta kredītu noteikumi būtu jābalsta uz atklātu konkurenci un tirgus spēku netraucētu darbību. Ar piesaistīta atbalsta stratēģijām valstīm, nozarēm un projektiem, kam ir grūti vai nav iespējams piekļūt tirgus finansējumam, būtu jāsniedz vajadzīgie ārēji resursi. Ar piesaistīta atbalsta stratēģijām būtu jānodrošina vislabākā cenas un vērtības attiecība, jāmazina tirdzniecības izkropļojumi un jāsekmē no attīstības viedokļa efektīva šo resursu izmantošana.
- b) Vienošanās noteikumi par piesaistītu atbalstu neattiecas uz daudzpusēju vai reģionālu iestāžu palīdzības programmām.
- c) Šie principi neskar Attīstības veicināšanas komitejas (*DAC*) viedokļus attiecībā uz piesaistīta un atsaistīta atbalsta kvalitāti.
- d) Dalībnieks var lūgt papildu informāciju, kas attiecas uz jebkura atbalsta veida saistījuma statusu. Ja pastāv neskaidrība par to, vai konkrēts finansējums ietilpst piesaistīta atbalsta definīcijā, kā noteikts XV pielikumā, devēja valsts iesniedz pierādījumus jebkuras tādas prasības atbalstam, kurā tiek apgalvots, ka atbalsts patiesībā ir atsaistīts saskaņā ar XV pielikumā sniegto definīciju.

34. PIESAISTĪTA ATBALSTA VEIDI

Piesaistītu atbalstu var piešķirt turpmāk minētajos veidos:

- a) C aizdevumi, kā definēts “Attīstības veicināšanas komitejas pamatprincipos attiecībā uz asociētu finansēšanu un piesaistītu vai daļēji atsaistītu oficiālu attīstības palīdzību (1987)”;
- b) OAP dotācijas, kas definētas “Attīstības veicināšanas komitejas pamatprincipos attiecībā uz asociētu finansēšanu un piesaistītu vai daļēji atsaistītu oficiālu attīstības palīdzību (1987)”;
- c) citas oficiālās finanšu plūsmas (*OOF*), kas ietver dotācijas un aizdevumus, bet neietver oficiāli atbalstītus eksporta kredītus, kuri atbilst Vienošanās noteikumiem; vai
- d) jebkāda likumos paredzēta vai faktiskā kombinācija, ko kontrolē devējs, aizdevējs vai aizņēmējs, un kas ietver vismaz divus iepriekšminētos un/vai šādus finansējuma elementus:
  - 1) eksporta kredītu, kurš tiek oficiāli atbalstīts, nodrošinot tiešu kredītu/-finansējumu, refinansējumu, procentu likmju atbalstu, garantiju vai apdrošināšanu, uz ko attiecas Vienošanās; kā arī

▼ M3

- 2) citus līdzekļus ar tirgus nosacījumiem vai tiem tuviem nosacījumiem, vai pircēja iemaksu.

35. ASOCIĒTA FINANSĒŠANA

- a) Asociēta finansēšana var būt dažādos veidos, tostarp, kā jaukti kredīti, jaukta finansēšana, kopfinansēšana, paralēla finansēšana vai atsevišķi integrēti darījumi. Asociētas finansēšanas raksturīgākās iezīmes ir šādas:

- tajā kāds koncesijas komponents ar likumu vai faktiski ir saistīts ar kādu nekoncesijas komponentu,
- atsevišķa tās daļa vai visi finansēšanas pasākumi būtībā ir piesaistīts atbalsts, kā arī
- koncesijas līdzekļi ir pieejami tikai tad, ja saņēmējs ir pieņēmis ar tiem saistīto nekoncesijas komponentu.

- b) Faktisku asociāciju jeb saikni nosaka šādi faktori:

- neoficiālas vienošanās esība starp saņēmēju un devējām iestādēm,
- devēja nodoms atvieglināt finansēšanas pasākumu pieņemamību, izmantojot OAP,
- efektīva visu finansēšanas pasākumu piesaiste iepirkumam devējā valstī,
- OAP piesaistošais statuss un katra finansēšanas darījuma konkursa vai līguma slēgšanas līdzekļi, vai
- jebkāda cita prakse, kuru noteikusi Attīstības veicināšanas komiteja vai dalībnieki un kurā pastāv faktiskā saistība vismaz starp diviem finansēšanas komponentiem.

- c) Faktiskas asociācijas noteikšanu nekavē šādas darbības:

- līguma sadalīšana, izmantojot atsevišķu viena līguma sastāvdaļu paziņošanu,
- tādu līgumu sadalīšana, kurus finansē vairākos posmos,
- savstarpēji atkarīgu līgumu daļu nepaziņošana, un/vai
- nepaziņošana tādēļ, ka daļa finansēšanas pasākumu ir atsaistīta.

36. VALSTU ATBILSTĪBAS KRITĒRIJI PIESAISTĪTA ATBALSTA SAŅEMŠANAI

- a) Piesaistītu atbalstu nesniedz valstīm, kuru NKI uz vienu iedzīvotāju saskaņā ar Pasaules Bankas datiem pārsniedz valstīm ar vidēju ienākumu līmeni noteikto augšējo robežu. Pasaules Banka šo robežvērtību pārrēķina reizi gadā⁽¹⁾. Valsti pārklasificē tikai pēc tam, kad tās Pasaules Bankas kategorija nav mainījies divus gadus pēc kārtas.

⁽¹⁾ Balstoties uz Pasaules Bankas valstu klasifikācijas gada pārskatu, lai noteiktu atbilstību piesaistīta atbalsta saņemšanai, tiks izmantota nacionālā kopienākuma (NKI) uz vienu iedzīvotāju robežvērtība; šīs robežvērtības pieejamas ESAO tīmekļa vietnē (<http://www.oecd.org/trade/xcred/country-classification.htm>).

▼ **M3**

- b) Klasificējot valstis, piemēro šādus darbības kritērijus un procedūras.
- 1) Klasifikāciju Vienošanās mērķiem nosaka pēc NKI uz vienu iedzīvotāju, ko aprēķina Pasaules Banka aizņēmēju valstu Pasaules Bankas klasifikācijas nolūkā. Šo informāciju publisko sekretariāts.
  - 2) Ja Pasaules Bankai nav pietiekamas informācijas, lai publicētu NKI uz vienu iedzīvotāju, Pasaules Banku lūdz novērtēt, vai attiecīgās valsts NKI uz vienu iedzīvotāju ir augstāks vai zemāks par pašreizējo robežvērtību. Valsti klasificē atbilstoši šim novērtējumam, ja vien dalībnieki nelemj rīkoties citādi.
  - 3) Ja valsts atbilstība piesaistīta atbalsta saņemšanai mainās saskaņā ar a) punktu iepriekš, pārklasifikācija stājas spēkā divas nedēļas pēc tam, kad sekretariāts visiem dalībniekiem paziņojis secinājumus, kas izriet no minētajiem Pasaules Bankas datiem. Pirms pārklasifikācijas spēkā stāšanās dienas nevar paziņot piesaistīta atbalsta finansējumu valstij, kas tikko kvalificēta kā atbilstīga atbalsta saņemšanai; pēc šīs dienas nevar paziņot piesaistīta atbalsta finansējumu jaunai izvirzītai valstij, izņemot atsevišķus darījumus, ko sedz saskaņā ar iepriekšēji piešķirtu kredītlīniju un ko var izziņot līdz kredītlīnijas termiņa beigām (kas nav ilgāks par vienu gadu pēc piemērošanas dienas).
  - 4) Ja Pasaules Banka pārskata skaitliskos datus, šādas pārskatīšanas netiek ņemtas vērā attiecībā uz Vienošanos. Tomēr valsts klasifikāciju var mainīt ar vienotu nostāju saskaņā ar attiecīgajām procedūrām, kas noteiktas 58.–63. pantā, un dalībnieki ar labvēlīgu attieksmi izskata izmaiņas, kas būtu veicamas sakarā ar skaitlisko datu kļūdām un izlaidumiem, kuri pēc tam pamanīti tajā pašā kalendārajā gadā, kad sekretariāts pirmo reizi izplatījis šos skaitliskos datus.

37. PROJEKTA ATBILSTĪBA

- a) Piesaistītu atbalstu nesniedz valsts vai privātiem projektiem, kas parastos apstākļos būtu komerciāli dzīvotspējīgi, ja tos finansētu ar tirgus vai Vienošanās noteikumiem.
- b) Galvenie atbilstības kritēriji, lai saņemtu šo atbalstu, ir šādi:
  - projekts nav finansiāli dzīvotspējīgs, t. i., projektam ar attiecīgu izceļojumu, kas noteikts atbilstoši tirgus principiem, nav iespējas ģenerēt pietiekamu naudas plūsmu, lai segtu projekta darbības izmaksas un lai apkalpotu izmantoto kapitālu, t. i., pirmais galvenais kritērijs, vai
  - pamatojoties uz saziņu ar citiem dalībniekiem, ir pamats secināt, ka iespēja projektu finansēt ar tirgus vai Vienošanās noteikumiem ir maz ticama, t. i., otrais galvenais kritērijs. Attiecībā uz projektiem, kas pārsniedz 50 miljonus SDR, izsverot šāda atbalsta piemērotību, īpašu uzmanību pievērš paredzamajai finansējuma pieejamībai ar tirgus vai Vienošanās noteikumiem.
- c) Šā panta b) punktā norādītie galvenie kritēriji ir paredzēti, lai aprakstītu, kā jāvērtē projekts, lai noteiktu, vai tas jāfinansē ar šādu atbalstu vai ar eksporta kredītiem atbilstoši tirgus vai vienošanās nosacījumiem. Ir sagaidāms, ka laika gaitā, izmantojot 51.–53. pantā minēto apspriešanās

▼ **M3**

procedūru, tiks uzkrāta pieredze, precīzāk definējot *ex ante* vadlīnijas eksporta kredītu un atbalsta aģentūrām abu šo projektu kategoriju nošķiršanai.

38. MINIMĀLAIS KONCESIJAS LĪMENIS

Dalībnieki nepiešķir piesaistītu atbalstu, kurā koncesijas līmenis ir mazāks nekā 35 % vai 50 %, ja saņēmējvalsts ir vismazāk attīstīta valsts (*LDC*), izņemot turpmāk minētos gadījumus, uz kuriem arī neattiecas 49. panta a) punktā un 50. panta a) punktā noteiktās paziņošanas procedūras:

- a) tehniskā palīdzība: piesaistīts atbalsts, kurā oficiālās attīstības palīdzības komponents ietver tikai tehnisko sadarbību, kas ir vai nu mazāk nekā 3 % no kopējās darbības vērtības, vai 1 miljons SDR, ņemot vērā mazāko; kā arī
- b) nelieli projekti: kapitāla projekti, kuru vērtība ir mazāka nekā 1 miljons SDR un kurus pilnībā finansē no attīstības palīdzības dotācijām.

39. IZŅĒMUMI NO VALSTU UN PROJEKTU ATBILSTĪBAS KRITĒRIJIEM PIESAISTĪTA ATBALSTA SAŅĒMŠANAI

- a) Šīs Vienošanās 36. un 37. panta noteikumi neattiecas uz piesaistītu atbalstu, ja koncesijas līmenis ir 80 % vai vairāk, izņemot piesaistītu atbalstu, kas ir daļa no 35. pantā aprakstītās asociētās finansēšanas pasākumiem.
- b) Šīs Vienošanās 37. panta noteikumi neattiecas uz piesaistītu atbalstu, kā vērtība ir mazāka par 2 miljoniem SDR, izņemot piesaistītu atbalstu, kas ir daļa no 35. pantā aprakstītās asociētās finansēšanas.
- c) Šīs Vienošanās 36. un 37. panta noteikumi neattiecas uz piesaistītu atbalstu *LDC*, kuras definējusi Apvienoto Nāciju Organizācija.
- d) Dalībnieki ar labvēlīgu attieksmi izskata piesaistīta atbalsta procedūru paātrināšanu šādos apstākļos:
  - kodolkatastrofa vai liela rūpnieciska katastrofa, kas izraisa nopietnu pārrobežu piesārņojumu, kad kāds tās skartais dalībnieks vēlas sniegt piesaistītu atbalstu, lai likvidētu vai mazinātu tās sekas, vai
  - ievērojams šādas katastrofas iespējamības risks, kad kāds tās skartais dalībnieks vēlas sniegt piesaistītu atbalstu, lai to novērstu.
- e) Neskarot 36. un 37. pantu, dalībnieks izņēmuma kārtā var sniegt atbalstu ar vienu no šiem līdzekļiem:
  - vienotās nostājas procedūru, kas definēta XV pielikumā un aprakstīta 58.–63. pantā, vai
  - kā pamatojumu atbalsta piešķiršanai izmantojot ievērojamas dalībnieku daļas atbalstu, kā aprakstīts 51. un 52. pantā, vai
  - vēstuli ESAO ģenerālsekretāram saskaņā ar 53. panta procedūrām, kas, kā uzskata dalībnieki, notiks izņēmuma gadījumos un neregulāri.

▼ **M3**

40. PIESAISĪTA ATBALSTA KONCESIJAS LĪMEŅA APRĒĶINS

Piesaisīta atbalsta koncesijas līmeni aprēķina, izmantojot to pašu metodi, ko Attīstības palīdzības padome izmanto attiecībā uz dotācijas elementu, izņemot turpmāk izklāstīto.

- a) Diskonta likmi, ko izmanto, lai aprēķinātu aizdevuma koncesijas līmeni attiecīgajā valūtā, t. i., diferencēto diskonta likmi (*DDR*), ik gadu maina 15. janvārī un aprēķina šādi:

— *CIRR* vidējā vērtība + uzcenojums.

Uzcenojums (M) ir atkarīgs no atmaksas termiņiem (R) šādi:

R	M
mazāk nekā 15 gadi	0,75
no 15 līdz 20 gadiem neieskaitot	1,00
no 20 līdz 30 gadiem neieskaitot	1,15
30 gadi un vairāk	1,25

— Visām valūtām *CIRR* vidējo vērtību aprēķina, ņemot vidējo no ikmēneša *CIRR* vērtībām, kuru darbības periods ir sešu mēnešu laika posmā no iepriekšējā gada 15. augusta līdz konkrētā gada 14. februārim. Aprēķināto likmi, ieskaitot uzcenojumu, noapaļo līdz tuvākajiem desmit bāzes punktiem. Ja kādai valūtai ir vairāk nekā viena *CIRR*, šim aprēķinam izmanto ilgākajam termiņam piemērojamo *CIRR*, kā noteikts 20. panta a) punktā.

- b) Bāzes datums koncesijas līmeņa aprēķināšanai ir kredīta sākuma termiņš, kas norādīts XV pielikumā.

- c) Vispārējā asociētās finansēšanas pasākumu koncesijas līmeņa aprēķināšanas nolūkā šādiem kredītiem, līdzekļiem un maksājumiem koncesijas līmeni uzskata par nulli:

— eksporta kredītiem, kas atbilst Vienošanās noteikumiem,

— citam finansējumam ar tirgus likmēm vai tādām likmēm, kas ir tuvu tirgus likmēm,

— citam oficiālam finansējumam ar koncesijas līmeni, kas ir mazāks nekā 38. panta mazākais atļautais līmenis, izņemot saskaņošanas gadījumus, kā arī

— pircēja pirmajai iemaksai.

Maksājumus kreditēšanas termiņa sākumā vai pirms tā, kurus neuzskata par pirmo iemaksu, iekļauj koncesijas līmeņa aprēķinā.

- d) Diskonta likme saskaņošanas gadījumā: saskaņojot atbalstu, identiska saskaņošana ir tāda, kad iegūst identisku koncesijas līmeni tam, kāds bijis sākotnējā piedāvājumā, pārrēķinot ar attiecīgo diskonta likmi, kura ir spēkā saskaņošanas laikā.

▼ M3

- e) Vietējās izmaksas un trešās valsts iepirkumu iekļauj koncesijas līmeņa aprēķinā tikai tad, ja tos finansē devēja valsts.
- f) Pasākumu vispārējo koncesijas līmeni nosaka, reizinot katra pasākumu komponenta nominālvērtību ar attiecīgo katra komponenta koncesijas līmeni, saskaitot rezultātus un izdalot šo kopējo vērtību ar komponentu kopējo nominālvērtību.
- g) Diskonta likme konkrētajam atbalsta aizdevumam ir likme, kas ir spēkā paziņošanas laikā. Tomēr ātras paziņošanas gadījumos diskonta likme ir tā, kas bija spēkā laikā, kad tika noteikti atbalsta aizdevuma noteikumi. Diskonta likmes izmaiņas aizdevuma darbības laikā nemaina tā koncesijas līmeni.
- h) Ja pirms līguma noslēgšanas notiek valūtas nomaiņa, paziņošanu pārskata. Diskonta likme, ko izmanto koncesijas līmeņa aprēķināšanai, ir tā, ko piemēro pārskatīšanas dienā. Pārskatīšana nav vajadzīga, ja alternatīvā valūta un visa koncesijas līmeņa aprēķināšanai vajadzīgā informācija ir norādīta sākotnējā paziņojumā.
- i) Neraugoties uz g) punktu iepriekš, diskonta likme, ko izmanto, lai aprēķinātu to atsevišķo darījumu koncesijas līmeni, kuri iesākti saskaņā ar atbalsta kredītlīniju, ir likme, ko sākotnēji paziņoja attiecībā uz kredītlīniju.

41. PIESAISTĪTĀ ATBALSTA DARBĪBAS PERIODS

- a) Dalībnieki nenosaka noteikumus piesaistītam atbalstam ilgāk par diviem gadiem, neatkarīgi no tā, vai tas ir saistīts ar atsevišķu darījumu finansēšanu vai atbalsta protokolu, atbalsta kredītlīniju vai līdzīgu vienošanos. Atbalsta protokola, atbalsta kredītlīnijas vai līdzīgas vienošanās gadījumā spēkā darbības periods sākas parakstīšanas dienā, par ko jāpaziņo atbilstoši 50. pantam; kredītlīnijas pagarināšanu paziņo tā, it kā tas būtu jauns darījums, ar piezīmi, kas izskaidro, ka tā ir pagarināšana un ka to atjauno ar noteikumiem, kas pagarināšanas paziņošanas brīdī atļauti. Atsevišķiem darījumiem, tajā skaitā tiem, kas paziņoti saskaņā ar atbalsta protokolu, atbalsta kredītlīniju vai līdzīgu nolīgumu, darbības periods sākas dienā, kad tiek paziņots par saistībām saskaņā ar attiecīgi 49. vai 50. pantu.
- b) Kad valsts pirmo reizi kļūst neatbilstīga 17 gadu Pasaules Bankas aizdevumu saņemšanas kritērijiem, pašreizējo un jauno piesaistīta atbalsta protokolu un kredītlīniju darbību ierobežo līdz vienam gadam pēc iespējamās pārklasifikācijas dienas atbilstoši 36. panta b) punkta procedūrām.
- c) Šādu protokolu un kredītlīniju atjaunošana ir iespējama tikai ar noteikumiem, kas ir saskaņā ar Vienošanās 36. un 37. pantu, pēc

— valstu pārklasifikācijas, un

— Vienošanās noteikumu izmaiņām.

Tādā gadījumā esošos noteikumus var saglabāt neatkarīgi no diskonta likmes izmaiņām, kā norādīts 40. pantā.

▼ **M3**

42. SASKAŅOŠANA

Ņemot vērā dalībnieka starptautiskās saistības un saskaņā ar šīs vienošanās mērķi, dalībvalsts drīkst saskaņot, ievērojot 45. pantā noteiktās procedūras, finansiālos noteikumus, kurus piedāvā dalībvalsts vai valsts, kas nav vienošanās dalībniece.

IV NODAĻA

PROCEDŪRAS

1. IEDAĻA

Kopīgas procedūras eksporta kredītiem un atbalstam tirdzniecības jomā

43. PAZIŅOJUMI

Paziņojumus, kas paredzēti šajā Vienošanās dokumentā izstrādātajās procedūrās, veic saskaņā ar VIII pielikumu, un tajos ietver minētajā pielikumā paredzēto informāciju; tos nosūta arī sekretariātam.

44. INFORMĀCIJA PAR OFICIĀLU ATBALSTU

- a) Tiklīdz dalībnieks uzņemas saistības par oficiālu atbalstu, ko tas ir paziņojis saskaņā ar 47.–50. panta procedūrām, tas attiecīgi informē pārējos dalībniekus, attiecīgajā paziņošanas veidlapā norādot paziņojuma atsauces numuru.
- b) Apmainoties ar informāciju saskaņā ar 55.–57. pantu, dalībnieks informē pārējos dalībniekus par tā kredīta noteikumiem, kuru tas paredz atbalsīt konkrētajā darījumā, un var lūgt līdzīgu informāciju no pārējiem dalībniekiem.

45. SASKAŅOŠANAS PROCEDŪRAS

- a) Pirms finanšu noteikumu saskaņošanas, kurus paredz piedāvāt dalībnieks vai valsts, kas nav dalībniece, atbilstīgi 18. un 42. pantam, dalībnieks dara visu iespējamo, tostarp vajadzības gadījumā izmantojot 57. pantā aprakstīto apspriešanos klātienē, lai pārliecinātos, ka šie noteikumi tiek oficiāli atbalsīti, un ievēro turpmāko:
  - 1) dalībnieks informē pārējos dalībniekus par noteikumiem, kurus tas plāno atbalsīt, ievērojot tādas pašas paziņošanas procedūras, kas tiek prasītas noteikumiem, kurus saskaņo. Ja notiek saskaņošana ar valsti, kas nav dalībniece, dalībnieks saskaņotājs ievēro tādas pašas paziņošanas procedūras, kādas tiktu prasītas, ja noteikumus, ko saskaņo, būtu piedāvājis kāds dalībnieks;
  - 2) neskarot 1. apakšpunktu iepriekš, ja piemērojamā paziņošanas procedūra prasītu dalībniekam saskaņotājam apturēt saistību uzņemšanos pēc piedāvājumu iesniegšanas gala termiņa, tad dalībnieks saskaņotājs par savu saskaņošanas nodomu informē pēc iespējas ātrāk;
  - 3) ja ierosinātais maina vai atsauc savu nodomu atbalsīt paziņotos noteikumus, tas nekavējoties informē pārējos dalībniekus.
- b) Dalībnieks, kurš gatavojas piedāvāt identiskus finanšu noteikumus tiem, kas paziņoti saskaņā ar 47. un 48. pantu, var to darīt, kad ir beidzies tur noteiktais gaidīšanas laiks. Šis dalībnieks par savu nodomu paziņo iespējami savlaicīgi.

▼ **M3**

46. ĪPAŠAS APSPRIEŠANĀS

- a) Dalībnieks, kam ir pamatots iemesls uzskatīt, ka finanšu noteikumi, kurus piedāvā cits dalībnieks (ierosinātājs) ir labvēlīgāki nekā tie, ko paredz Vienošanās, informē sekretariātu; sekretariāts nekavējoties dara šo informāciju pieejamu.
- b) Ierosinātājs divu darba dienu laikā pēc tam, kad sekretariāts informāciju paziņojis, paskaidro šā sava piedāvājuma finanšu noteikumus.
- c) Pēc ierosinātāja paskaidrojuma jebkurš dalībnieks var pieprasīt sekretariātam piecu darbdienu laikā sasaukt dalībnieku īpašu sanāksmi, lai apspriestu šo jautājumu.
- d) Kamēr nav zināmi šajā dalībnieku īpašajā sanāksmē pieņemtie lēmumi, finanšu noteikumi, kas tiek oficiāli atbalstīti, nestājas spēkā. 2.

2. IEDAĻA

Eksporta kredītu procedūras

47. IEPRIEKŠĒJA PAZIŅOŠANA AR APSPRIEŠANOS

- a) Dalībnieks saskaņā ar VIII pielikumu paziņo pārējiem dalībniekiem vismaz desmit kalendārās dienas pirms jebkādu saistību uzņemšanās, ja:
  - *MPR* aprēķināšanā izmantojamā valsts riska klasifikācija un pircēja riska kategorija ir klasifikācija vai kategorija tādai trešai personai-garantētājam, kas atrodas ārpus kredītņēmēja valsts [t. i., tiek noteikta saskaņā ar 24. panta e) punkta pirmo ievilkumu],
  - piemērojamā *MPR* ir samazināta, piemērojot kādu no 30. pantā uzskaitītajām valsts riska mazināšanas metodēm, vai
  - tā ir paredzēta, lai sniegtu atbalstu saskaņā ar IV pielikuma 10. panta a) punkta 2) apakšpunktu vai d) punktu,
  - tā ir paredzēta, lai sniegtu atbalstu saskaņā ar V pielikuma 5. panta a) punktu.
- b) Ja kāds cits dalībnieks lūdz apspriešanos šajā laika posmā, ierosinātājs uzgaida vēl desmit kalendārās dienas.
- c) Dalībnieks informē pārējos dalībniekus par galīgo lēmumu, ko tas pieņēmis pēc apspriešanās, lai atvieglinātu uzkrātās pieredzes pārskatīšanu saskaņā ar 69. pantu. Dalībnieki saglabā datus par savu pieredzi attiecībā uz prēmiju likmēm, kas paziņotas saskaņā ar šā panta a) punktu.

48. IEPRIEKŠĒJA PAZIŅOŠANA

- a) Dalībnieks saskaņā ar vienošanās VIII pielikumu paziņo pārējiem dalībniekiem vismaz desmit kalendārās dienas pirms jebkādu saistību uzņemšanās, ja tas plāno:
  - 1) sniegt atbalstu saskaņā ar 10. panta d) punkta 3) apakšpunktu;
  - 2) atbalstīt atmaksas termiņu, kas ir ilgāks par pieciem gadiem, I kategorijas valstij;
  - 3) sniegt atbalstu saskaņā ar 13. panta a) punktu;
  - 4) sniegt atbalstu saskaņā ar 14. panta d) punktu;

▼ **M3**

- 5) piemērot prēmijas likmi saskaņā ar 24. panta c) punkta 1) apakšpunkta noteikumiem, piedaloties sindicēta aizdevuma paketē;
  - 6) piemērot prēmijas likmi, kas zemāka par atbilstošo prēmiju, kura noteikta ar *TCMB* modeli saskaņā ar 24. panta c) punkta 2. apakšpunkta otro ievilkumu;
  - 7) sniegt atbalstu tirgus standarta darījumos, ja dalībnieks klasificē kredītņēmēju/garantētāju labākā pozīcijā nekā labākais reitings, ko sniegusi akreditēta *CRA*; vai gadījumā, kad nav reitinga no akreditētas *CRA*, ja dalībnieks klasificē darījumu kā *CC2* vai labākā pozīcijā vai ar kredītreitinga burtiem, kas līdzvērtīgi *AAA* līdz *A-*, vai kā līdzvērtīgu vai labvēlīgāku nekā labākais akreditētas *CRA* suverēna reitings kredītņēmēja/garantētāja reģistrācijas valstī;
  - 8) piemērot prēmijas likmi saskaņā ar 24. panta e) punkta otro ievilkumu, ja piemērojamā valsts riska klasifikācija un pircēja riska kategorija, ko izmanto *MPR* aprēķināšanai, ir noteikta, par kredītņēmēju vai garantētāju iesaistot klasificētu daudzpusēju vai reģionālu iestādi;
  - 9) piemērot prēmijas likmi saskaņā ar 27. panta e) punktu, ja izvēlēta pircēja riska kategorija, ko izmanto darījuma *MPR* aprēķināšanai:
    - ar nesuverēna kredītņēmēju/garantētāju, ir zemāka par *CC1* (t. i., *CC0* vai *SOV+*),
    - ar nesuverēna kredītņēmēju/garantētāju, ja kredīts pārsniedz 5 miljonus *SDR*, ir labāka nekā akreditētas *CRA* reitings;
  - 10) piemērot prēmijas likmi saskaņā ar 31. panta a) punktu darījumiem ar nesuverēna kredītņēmēju/garantētāju, ja kredīts pārsniedz 5 miljonus *SDR*, ja pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojuma izmantošanas rezultātā piemērojamais *CEF* ir lielāks par 0 vai ja tirgus standarta darījumā izmanto *BRCE* un rezultātā iegūst cenu zem atbilstošās *TCMB MPR*;
  - 11) sniegt atbalstu saskaņā ar II pielikuma 8. panta a) punktu;
  - 12) sniegt atbalstu saskaņā ar IV pielikuma 10. panta a) punkta 1) apakšpunktu;
  - 13) sniegt atbalstu saskaņā ar V pielikuma 5. panta b) punktu;
  - 14) sniegt atbalstu saskaņā ar VI pielikuma 4. panta a) punktu.
- b) Ja ierosinātais dalībnieks maina vai atsauc savu nodomu atbalstīt šādu darījumu, tas nekavējoties informē pārējos dalībniekus.

3. IEDAĻA

Procedūras atbalstam tirdzniecības jomā

49. IEPRIEKŠĒJA PAZIŅOŠANA

- a) Dalībnieks sniedz iepriekšēju paziņojumu saskaņā ar VIII pielikumu, ja tas plāno piešķirt oficiālu atbalstu:

▼ **M3**

- atsaistītu atbalstu tirdzniecības jomā ar vērtību 2 miljoni SDR vai vairāk un ar koncesijas līmeni zem 80 %,
  - atsaistītu atbalstu tirdzniecības jomā ar vērtību zem 2 miljoniem SDR un ar dotācijas elementu (ko definējusi Attīstības veicināšanas komiteja) zem 50 %,
  - piesaistītu atbalstu tirdzniecības jomā ar vērtību 2 miljoni SDR vai vairāk un ar koncesijas līmeni zem 80 %, vai
  - piesaistītu atbalstu tirdzniecības jomā ar vērtību zem 2 miljoniem SDR un ar koncesijas līmeni zem 50 %, izņemot 38. panta a) un b) punktā noteiktos gadījumus,
  - piesaistītu atbalstu saskaņā ar 39. panta d) punktu.
- b) Iepriekšēju paziņošanu veic vēlākais 30 darba dienas pirms piedāvājumu iesniegšanas gala termiņa vai saistību uzņemšanās dienas, ņemot vērā agrāko no tiem.
- c) Ja ierosinātais maina vai atsauc savu nodomu atbalstīt paziņotos noteikumus, tas nekavējoties informē pārējos dalībniekus.
- d) Šā panta noteikumi attiecas uz piesaistītu atbalstu, kas ir daļa no 35. pantā aprakstītajiem asociētās finansēšanas pasākumiem.

50. ĀTRA PAZIŅOŠANA

- a) Dalībnieks ātri, proti, divu darba dienu laikā no saistību uzņemšanās dienas, saskaņā ar VIII pielikumu paziņo pārējiem dalībniekiem, ja tas sniedz oficiālu atbalstu attiecībā uz piesaistītu atbalstu, kā vērtība ir vai nu
- 2 miljoni SDR un vairāk un koncesijas līmenis ir 80 % vai vairāk, vai
  - mazāka nekā 2 miljoni SDR un koncesijas līmenis ir 50 % vai vairāk, izņemot 38. panta a) un b) punktā minētos gadījumus.
- b) Dalībnieks arī nekavējoties paziņo pārējiem dalībniekiem, ja tiek parakstīts atbalsta protokols, kredītlīnija vai līdzīga vienošanās.
- c) Iepriekš nav jāziņo, ja dalībnieks plāno saskaņot finanšu noteikumus, par kuriem bija jāveic ātra paziņošana.

4. IEDAĻA

Piesaistītā atbalsta apspriešanas procedūras

51. APSPRIEŠANĀS MĒRĶIS

- a) Dalībnieks, kas cenšas noskaidrot iespējamo tirdzniecības pamatojumu piesaistītam atbalstam, var lūgt sniegt visaptverošu atbalsta kvalitātes novērtējumu (sīki izklāstīts XIV pielikumā).
- b) Turklāt dalībnieks var lūgt apspriešanos ar citiem dalībniekiem saskaņā ar 52. pantu. Tā ietver 57. pantā minēto apspriešanos klātienē, lai runātu par to, vai
- pirmkārt, vai atbalsta piedāvājums atbilst 36. un 37. panta prasībām, kā arī

▼ M3

- vajadzības gadījumā, vai atbalsta piedāvājums ir pamatots, pat ja tas neatbilst 36. un 37. panta prasībām.

52. APSPRIEŠANĀS JOMA UN GRAFIKS

- a) Apspriešanās laikā dalībnieks cita starpā var lūgt šādu informāciju:

- sīki izstrādāta tehniski ekonomiskā pamatojuma/projekta aplēses novērtējumu,
- vai ir piedāvājums, kas konkurē ar atbalsta finansējumu vai finansēšanu bez koncesijas,
- par sagaidāmiem ārvalstu valūtas ienākumiem vai uzkrājumiem no projekta,
- vai ir sadarbība ar daudzpusējām organizācijām, piemēram, Pasaules Banku,
- vai ir starptautisks konkurējošs piedāvājums (*ICB*), jo īpaši ja devējas valsts piegādātājam ir zemākais novērtētais piedāvājums,
- par ietekmi uz vidi,
- par privātā sektora līdzdalību, kā arī
- koncesijas vai atbalsta kredītu paziņojumu grafiku (piemēram, seši mēneši līdz piedāvājumu iesniegšanas gala termiņam vai saistību uzņemšanās dienai).

- b) Apspriešanos pabeidz un rezultātus attiecībā uz abiem 51. pantā minētajiem jautājumiem sekretariāts paziņo visiem dalībniekiem vismaz 10 darba dienas pirms piedāvājumu iesniegšanas gala termiņa vai saistību uzņemšanās dienas, ņemot vērā agrāko termiņu. Ja starp pusēm, kas apspriežas, ir domstarpības, sekretariāts aicina citus dalībniekus paust savus viedokļus piecu darba dienu laikā. Tas ziņo šos viedokļus paziņojošajam dalībniekam, kuram būtu jāpārskata turpmākā rīcība, ja izrādās, ka atbalsta piedāvājumam īpaši nepiekrīt.

53. APSPRIEŠANĀS REZULTĀTS

- a) Donors, kas vēlas turpināt projektu, neraugoties uz to, ka nav būtiska atbalsta, sniedz iepriekšēju paziņojumu par saviem nodomiem pārējiem dalībniekiem ne vēlāk kā 60 kalendārās dienas pēc apspriedes pabeigšanas, t. i., priekšsēdētāja lēmuma pieņemšanas. Devējs arī uzraksta vēstuli ESAO ģenerālsēkretāram, kurā izklāsta apspriešanās rezultātus un paskaidro tās primārās valsts intereses, kas nav saistītas ar tirdzniecību un kas nosaka šādu rīcību. Dalībnieki sagaida, ka tas notiks izņēmuma gadījumos un neregulāri.
- b) Devējs nekavējoties paziņo dalībniekiem, ka tas ir nosūtījis vēstuli ESAO ģenerālsēkretāram, un tās kopiju pievieno paziņojumam. Ne devējs, ne arī kāds cits dalībnieks neuzņemas nekādas piesaistītā atbalsta saistības desmit darba dienu laikā pēc tam, kad dalībniekiem sniegts šis paziņojums. Projektiem, attiecībā uz kuriem apspriešanās procesā ir noteikti konkurējoši komerciāli piedāvājumi, minēto 15 darba dienu laikposmu pagarina līdz 15 dienām.
- c) Sekretariāts pārrauga apspriešanās noriti un rezultātus.

▼ **M3**

5. IEDAĻA

Informācijas apmaiņa par eksporta kredītiem un atbalstu tirdzniecības jomā

54. KONTAKTPUNKTI

Visa saziņa notiek starp katrā valstī izraudzītiem kontaktpunktiem, izmantojot tūlītējas saziņas līdzekļus, piemēram, *OLIS*, un ar to uzskata par konfidencialu.

55. INFORMĀCIJAS PIEPRASĪJUMU SATURS

- a) Dalībnieks var pieprasīt informāciju citam dalībniekam par nostāju, kāda tam ir attiecībā uz kādu trešo valsti, iestādi trešā valstī vai konkrētu uzņēmējdarbības veikšanas veidu.
- b) Dalībnieks, kas saņēmis oficiāla atbalsta pieprasījumu, var pieprasīt informāciju citam dalībniekam, norādot visizdevīgākos kredīta noteikumus, ko šis informācijas pieprasītājs varētu atbalstīt.
- c) Ja informācijas pieprasījums ir iesniegts vairāk nekā vienam dalībniekam, tajā ietver adresātu sarakstu.
- d) Visu informācijas pieprasījumu kopijas nosūta sekretariātam.

56. ATBILŽU SATURS

- a) Dalībnieks, kuram ir adresēts informācijas pieprasījums, atbild septiņu kalendāro dienu laikā un sniedz pēc iespējas vairāk informācijas. Atbildē iekļauj visprecīzākās norādes, ko dalībnieks var sniegt par lēmumu, kuru tas varētu pieņemt. Ja nepieciešams, pilnīga atbilde seko iespējami drīz. Kopijas nosūta citiem informācijas pieprasījuma adresātiem un sekretariātam.
- b) Ja atbilde uz informācijas lūgumu kāda iemesla dēļ vēlāk kļūst nederīga, piemēram,
  - ja ir iesniegts, mainīts vai atsaukts pieprasījums vai
  - ja tiek apsvērti citi noteikumi,
 atbildi sniedz nevilcinoties un kopijas nosūta visiem pārējiem informācijas pieprasījuma adresātiem un sekretariātam.

57. APSPRIEŠANĀS KLĀTIENĒ

- a) Dalībnieks desmit darba dienu laikā piekrīt pieprasījumam apspriesties klātienē.
- b) Par pieprasījumu pēc apspriešanās klātienē paziņo gan dalībniekiem, gan valstīm, kas nav dalībnieces. Apspriešanās notiek iespējami drīz pēc minētā desmit darba dienu laika posma beigām.
- c) Dalībnieku priekšsēdētājs ar sekretariātu saskaņo iespējamu turpmāku rīcību, piemēram, vienotas nostājas. Sekretariāts nekavējoties paziņo apspriešanās rezultātus.

58. VIENOTĀS NOSTĀJAS PROCEDŪRAS UN FORMĀTS

- a) Vienotās nostājas priekšlikumus adresē vienīgi sekretariātam. Vienotās nostājas priekšlikumu sekretariāts nosūta visiem dalībniekiem un, ja tā ir saistīta ar piesaistītu atbalstu, visiem Attīstības veicināšanas komitejas

▼ **M3**

kontaktpunktiem. Ierosinātāja identitāti *OLIS* vienoto nostāju reģistrā neatklāj. Sekretariāts tomēr pēc pieprasījuma var mutiski atklāt ierosinātāja identitāti dalībniekam vai Attīstības veicināšanas komitejas loceklim. Sekretariāts saglabā informāciju par šādiem pieprasījumiem.

- b) Vienotās nostājas priekšlikumu datē, un tas ir šādā formātā:
- reģistrācijas numurs, kam seko “Vienota nostāja”,
  - importētājvalsts un pircēja nosaukums,
  - iespējami precīzs projekta nosaukums vai apraksts, lai skaidri identificētu projektu,
  - noteikumi, ko paredz ierosinātāja valsts,
  - vienotās nostājas priekšlikums,
  - zināmo konkurējošo piedāvājumu iesniedzēju pilsonība un nosaukumi,
  - komerciālo un finansiālo piedāvājumu iesniegšanas gala termiņš un konkursa numurs, ja tas ir zināms,
  - cita svarīga informācija, ieskaitot vienotās nostājas ierosināšanas iemeslus, projekta pētījumu pieejamību un/vai īpašus apstākļus.
- c) Vienotās nostājas priekšlikumu, kas ierosināts saskaņā ar 36. panta b) punkta 4. apakšpunktu, adresē sekretariātam un kopijas nosūta pārējiem dalībniekiem. Dalībnieks, kas iesniedz vienotās nostājas priekšlikumu, sniedz pilnu paskaidrojumu par iemesliem, kādēļ tas uzskata, ka valsts klasificēšanai nav jānotiek pēc 36. panta b) punktā izklāstītās procedūras.
- d) Sekretariāts publisko pieņemtās vienotās nostājas.

59. ATBILDES UZ VIENOTO NOSTĀJU PRIEKŠLIKUMIEM

- a) Atbildes sniedz 20 kalendāro dienu laikā, lai gan dalībnieki tiek mudināti atbildēt uz vienotās nostājas priekšlikumu pēc iespējas ātrāk.
- b) Atbilde var būt lūgums pēc papildu informācijas, akcepts, noraidījums, vienotās nostājas grozījuma priekšlikums vai alternatīvas vienotās nostājas priekšlikums.
- c) Ja dalībnieks paziņo, ka tam nav nekādas nostājas, jo pie tā nav vērsies neviens eksportētājs vai, ja atbalsts domāts kādam projektam, saņēmējas valsts iestādes, tiek uzskatīts, ka tas ir akceptējis vienotās nostājas priekšlikumu.

60. VIENOTO NOSTĀJU PIEŅEMŠANA

- a) Pēc 20 kalendārajām dienām sekretariāts informē visus dalībniekus par vienotās nostājas priekšlikuma statusu. Ja vienoto nostāju nav akceptējuši visi dalībnieki, bet neviens to nav noraidījis, priekšlikumu atstāj atvērtu papildus astoņas kalendārās dienas.
- b) Pēc šā papildu laikposma uzskata, ka dalībnieks, kas nav skaidri noraidījis vienotās nostājas priekšlikumu, ir akceptējis vienoto nostāju. Tomēr dalībnieks, arī dalībnieks ierosinātājs, savam vienotās nostājas akceptam var izvirzīt nosacījumu, ka skaidru akceptu sniedz viens vai vairāki dalībnieki.

▼ **M3**

- c) Ja dalībnieks neakceptē vienu vai vairākus vienotās nostājas elementus, tas netieši akceptē visus pārējos vienotās nostājas elementus. Saprotams, ka šāda daļēja akceptēšana var izraisīt to, ka citi dalībnieki maina savu attieksmi pret piedāvāto vienoto nostāju. Visi dalībnieki var brīvi piedāvāt vai saskaņot noteikumus, uz ko vienotā nostāja neattiecas.
- d) Kopīgo nostāju, kas netika akceptēta, var izskatīt no jauna, izmantojot 58. un 59. panta procedūras. Šādos apstākļos dalībniekiem to sākotnējais lēmums nav saistošs.

61. DOMSTARPĪBAS PAR VIENOTĀM NOSTĀJĀM

Ja dalībnieks ierosinātājs un dalībnieks, kas ir piedāvājis grozījumus vai alternatīvu, nevar vienoties par vienoto nostāju papildu astoņu kalendāro dienu laikposmā, šo laikposmu ar abpusēju piekrišanu var pagarināt. Sekretariāts par šādu pagarināšanu informē visus dalībniekus.

62. VIENOTĀS NOSTĀJAS SPĒKĀ STĀŠANĀS DIENA

Sekretariāts informē visus dalībniekus par to, ka vienotā nostāja stāsies spēkā vai ka tā ir noraidīta. Vienotā nostāja stājas spēkā 3 kalendārās dienas pēc šā paziņojuma. Sekretariāts ar *OLIS* starpniecību dara pieejamus pastāvīgi atjauninātus datus par visām vienotajām nostājām, attiecībā uz kurām ir panākta vienošanās vai par kurām nav nolemts.

63. VIENOTO NOSTĀJU DARBĪBAS PERIODS

- a) Tīklīdz ir panākta vienošanās par vienoto nostāju, tā darbojas divus gadus no tās spēkā stāšanās dienas, ja vien sekretariāts netiek informēts par to, ka tā vairs nav saistoša un ka šo faktu ir akceptējuši visi dalībnieki. Vienotā nostāja paliek spēkā papildu divus gadus, ja kāds dalībnieks lūdz pagarinājumu 14 kalendāro dienu laikā no sākotnējā beigu termiņa. Par turpmākiem pagarinājumiem var vienoties, izmantojot to pašu procedūru. Vienotā nostāja, par kuru panākta vienošanās atbilstoši 36. panta b) punkta 4. apakšpunktam, darbojas līdz brīdim, kad ir pieejami Pasaules Bankas dati par nākamo gadu.
- b) Sekretariāts pārrauga vienoto nostāju statusu un atbilstīgi informē dalībniekus, uzturot *OLIS* spēkā esošo vienoto nostāju statusa sarakstu. Sekretariāts cita starpā veic šādas darbības:

- pievieno jaunās vienotās nostājas, kad tās ir akceptējuši dalībnieki,
- atjaunina beigu datumu, ja dalībnieks lūdz pagarinājumu,
- dzēš vienotās nostājas, kuru darbības termiņš ir beidzies,
- katru ceturksni izdod kopīgo nostāju sarakstu, kuru termiņš beidzas nākamajā ceturksnī.

6. IEDAĻA

Darbības noteikumi attiecībā uz minimālo procentu likmju (CIRR) paziņošanu

64. MINIMĀLO PROCENTU LIKMJU PAZIŅOŠANA

- a) Saskaņā ar 20. pantu noteiktās valūtu *CIRR* vismaz reizi mēnesī nosūta sekretariātam, izmantojot tūlītējas saziņas līdzekļus, izplatīšanai visiem dalībniekiem.

▼ **M3**

- b) Šis paziņojums nonāk sekretariātā ne vēlāk kā 5 dienas pēc tā mēneša beigām, uz ko attiecas šī informācija. Tad sekretariāts nekavējoties informē visus dalībniekus par piemērojamajām likmēm un dara tās publiski pieejamas.

65. PROCENTU LIKMJU SPĒKĀ STĀŠANĀS DIENA

Jebkādas *CIRR* izmaiņas stājas spēkā piecpadsmitajā dienā pēc katra mēneša beigām.

66. PĒKŠŅAS PROCENTU LIKMJU IZMAIŅAS

Ja tirgus norises nosaka vajadzību paziņot par *CIRR* izmaiņām, kas notikušas attiecīgā mēneša laikā, grozīto likmi ievieš desmit dienas pēc tam, kad sekretariāts ir saņēmis paziņojumu par šīm izmaiņām. 7.

7. IEDAĻA

Pārskatīšana

67. VIENOŠANĀS REGULĀRA PĀRSKATĪŠANA

- a) Dalībnieki regulāri pārskata Vienošanās darbību. Pārskatīšanā dalībnieki cita starpā izskata paziņošanas procedūras, *DDR* sistēmas īstenošanu un darbību, noteikumus un procedūras attiecībā uz piesaistītu atbalstu, saskaņošanas jautājumus, iepriekšējās saistības un iespējas attiecībā uz Vienošanās dalībnieku skaita palielināšanu.
- b) Šī pārskatīšana balstās uz informāciju par dalībnieku pieredzi un to priekšlikumiem, lai uzlabotu Vienošanās darbību un efektivitāti. Dalībnieki ņem vērā Vienošanās mērķus un konkrēto ekonomisko un monetāro stāvokli. Informācija un priekšlikumi, ko dalībnieki vēlas iesniegt šai pārskatīšanai, nonāk sekretariātā ne vēlāk kā četrdesmit piecas kalendārās dienas pirms pārskatīšanas dienas.

68. MINIMĀLO PROCENTU LIKMJU PĀRSKATĪŠANA

- a) Dalībnieki periodiski pārskata *CIRR* noteikšanas sistēmu, lai nodrošinātu, ka paziņotās likmes atspoguļo tābrīža tirgus apstākļus un atbilst izmantojamo likmju noteikšanas pamatmērķiem. Šādas pārskatīšanas arī attiecas uz uzcenojumu, kas jāpieskaita, piemērojot šīs likmes.
- b) Dalībnieks var iesniegt dalībnieku priekšsēdētājam pamatotu lūgumu pēc ārkārtējas pārskatīšanas, ja šis dalībnieks uzskata, ka vienas vai vairāku valūtu *CIRR* vairs neatspoguļo tābrīža tirgus apstākļus.

69. MINIMĀLO PRĒMIJU LIKMJU UN AR TO SAISTĪTU JAUTĀJUMU PĀRSKATĪŠANA

Dalībnieki regulāri pārbauda un pārskata visus noteikumus un kārtību attiecībā uz prēmijām. Tajā ietilpst informācija par:

- a) valsts riska klasifikācijas un suverēna riska novērtēšanas metodēm, pārskatot to derīgumu, ņemot vērā gūto pieredzi;
- b) *MPR* līmeni, lai nodrošinātu, ka tās joprojām ir precīzs kredītriska līmeņa rādītājs, ņemot vērā gan oficiālu eksporta kredītu sniedzošo iestāžu faktisko pieredzi, gan privātā tirgus informāciju attiecībā uz kredītriska noteikšanu;

▼ **M3**

- c) *MPR* diferencēšanu, kur tiek ņemta vērā eksporta kredītu produktu atšķirīgā kvalitāte un nodrošinātā seguma procentuālā daļa; kā arī
- d) gūto pieredzi saistībā ar valsts riska mazināšanas un pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumu izmantošanu, kā arī to noderīgumu un to īpašās ietekmes uz *MPR* piemērotību.

▼ **M3***I PIELIKUMS***NOZARES VIENOŠANĀS PAR EKSPORTA KREDĪTIEM KUĢIEM****I NODAĻA****NOZARES VIENOŠANĀS DARBĪBAS JOMA****1. DALĪBA**

Nozares vienošanās dalībnieki ir: Austrālija, Eiropas Savienība, Japāna, Jaunzēlande, Koreja un Norvēģija.

2. PIEMĒROŠANAS JOMA

Šajā nozares vienošanās dokumentā, kurš papildina Vienošanos, izklāstītas īpašas pamatnostādnes oficiāli atbalstītu eksporta kredītu piešķiršanai, kas attiecas uz šādiem eksporta līgumiem:

- a) jauni jūras kuģi ar bruto tonnāžu 100 t un vairāk, ko izmanto preču vai cilvēku pārvadāšanai vai specializētu pakalpojumu veikšanai (piemēram, zvejas kuģi, zivju pārstrādes kuģi, ledlauži un bagari, kam tā pastāvīgā dzinējspēka un stūres iekārtas dēļ ir visas īpašības, lai tie būtu piemēroti patstāvīgai kuģošanai atklātā jūrā), velkoņiem ar jaudu 365 kilovati un vairāk, kā arī kuģu nepabeigtiem korpusiem, kas ir peldoši un pārvietojami. Nozares vienošanās neattiecas uz karakuģiem. Nozares vienošanās neattiecas uz peldošām piestātnēm un mobilām piekrastes iekārtām, bet gadījumā, ja rastos problēmas saistībā ar eksporta kredītu piešķiršanu šīm iekārtām, nozares vienošanās dalībnieki (turpmāk – “dalībnieki”), izskatot ikviena dalībnieka pamatotu pieprasījumu, var nolemt, ka nozares vienošanās uz minētajām iekārtām attiecas;
- b) jebkāda kuģa pārbūve. Kuģa pārbūve nozīmē jebkādu pārbūvi, ko veic jūras kuģiem ar bruto tonnāžu virs 1 000 t, ja pārbūves darbības rada būtiskas kravas izvietojuma, korpusa vai dzinēja sistēmas izmaiņas;
- c) 1) lai gan nozares vienošanās neietver gaisa spilvena kuģu tipu, dalībniekiem ir atļauts piešķirt gaisa spilvena kuģiem eksporta kredītus ar tādiem pašiem nosacījumiem, kā aprakstīts šajā nozares vienošanās. Tie apņemas samērīgi izmantot šo iespēju un nepiešķirt šādus kredīta nosacījumus gaisa spilvena kuģiem, ja tiek konstatēts, ka nozares vienošanās nosacījumu piemērošana nenodrošina konkurenci;
- 2) nozares vienošanās terminu “gaisa spilvena kuģis” definē šādi: amfībija, kas sver vismaz 100 tonnu un ir izveidota tā, lai to pilnībā balstītu no transportlīdzekļa izplūstošais gaiss, veidojot elastīgā gaisa spilvenu norobežojošā virsmā ietvertu kameru starp transportlīdzekli un zemi vai ūdens virsmu zem tā, un ko var virzīt uz priekšu un kontrolēt ar dzenskrūvēm, no ventilatoriem pievadītu gaisu vai līdzīgām ierīcēm;
- 3) tiek saprasts, ka eksporta kredītu piešķiršana ar tādiem nosacījumiem, kā izstrādāts šajā nozares vienošanās, būtu jāattiecina tikai uz tiem gaisa spilvenu kuģiem, ko izmanto jūras ceļos un ceļos, kuri nav sauszemes ceļi, izņemot piekļūšanai termināliem, kas atrodas ne vairāk kā viena kilometra attālumā no ūdens.

II NODAĻA**EKSPORTA KREDĪTU UN PIESAISTĪTA ATBALSTA NOTEIKUMI****3. MAKSIMĀLAIS ATMAKSAS TERMIŅŠ**

Neatkarīgi no valsts klasifikācijas maksimālais atmaksas termiņš ir 12 gadi pēc piegādes.

▼ M3**4. SKAIDRAS NAUDAS MAKSĀJUMI**

Dalībnieki pieprasa minimālo skaidras naudas maksājumu piegādes laikā 20 % apmērā no līguma cenas.

5. PAMATSUMMAS ATMAKSA UN PROCENTU MAKSĀŠANA

- a) Eksporta kredīta pamatsummu atmaksā vienādos maksājumos parasti ar sešu mēnešu un ilgākais 12 mēnešu intervālu.
- b) Procentus maksā ne retāk kā reizi sešos mēnešos, un pirmo procentu maksājumu veic ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma.
- c) Ja eksporta kredīts piešķirts nomas darījumiem, a) punktā aprakstīto vienādo pamatsummas maksājumu vietā var piemērot vienādus pamatsummas un procentu kombinētos maksājumus.
- d) Pēc kreditēšanas termiņa sākuma maksājamos procentus nekapitalizē.
- e) Šīs nozares vienošanās dalībnieks, kas grasās atbalstīt procentu maksājumu ar noteikumiem, kuri atšķiras no b) punktā izklāstītajiem, saskaņā ar Vienošanās VIII pielikumu par to iepriekš paziņo vismaz desmit kalendārās dienas pirms jebkādu saistību uzņemšanās.

6. MINIMĀLĀ PRĒMIJA

Vienošanās noteikumus par minimālās prēmijas standartiem nepiemēro, kamēr šos noteikumus nav papildus pārskatījuši šīs nozares vienošanās dalībnieki.

7. PROJEKTU FINANSĒŠANA

Vienošanās VII pielikuma 7. panta noteikumus nepiemēro, kamēr šos noteikumus nav papildus pārskatījuši šīs nozares vienošanās dalībnieki.

8. ATBALSTS

Ikvienam dalībniekam, kas vēlas sniegt atbalstu, papildus Vienošanās noteikumiem ir jāapstiprina, ka atmaksas periodā ar kuģi neveic darbības atbilstīgi atvērtajam reģistram un ka ir saņemts pienācīgs apliecinājums tam, ka gala īpašnieks dzīvo saņēmējvalstī, tas nav ārzemju meitasuzņēmums, kas neveic faktiski darbību, un ir apņēmies nepārdot kuģi bez savas valdības piekrišanas.

III NODAĻA**PROCEDŪRAS****9. PAZIŅOJUMS**

Lai nodrošinātu pārredzamību, katrs dalībnieks papildus Vienošanās noteikumiem un SRAB/Bernes Savienības/ESAO kreditoru paziņošanas sistēmai katru gadu sniedz informāciju par oficiāla atbalsta piešķiršanas sistēmu un par šīs nozares vienošanās īstenošanu, tostarp par spēkā esošiem projektiem.

10. PĀRSKATĪŠANA

- a) Nozaru vienošanos pārskata ik gadu vai pēc kāda dalībnieka pieprasījuma ESAO Kuģu būves darba grupā un par to ziņo Vienošanās dalībniekiem.

▼ M3

- b) Lai veicinātu saskaņotību un konsekvenci starp Vienošanas un šo nozares vienošanas un ņemot vērā kuģu būves nozares specifiku, šīs nozares vienošanās un Vienošanās dalībnieki vajadzības gadījumā apspriedīsies un veiks saskaņošanu.
- c) Pēc Vienošanās dalībnieku lēmuma mainīt Vienošanas šīs nozares vienošanās dalībnieki (dalībnieki) izskatīs šo lēmumu un izvērtēs tā ietekmi uz šo nozares vienošanas. Kamēr minētā izvērtēšana nebūs pabeigta, Vienošanās grozījumi uz šo nozares vienošanas neattieksies. Ja nozares vienošanās dalībniekiem Vienošanās grozījumi ir pieņemami, viņi to paziņo rakstiski Vienošanās dalībniekiem. Ja nozares vienošanās dalībniekiem nav pieņemami Vienošanās grozījumi, ciktāl tie attiecas uz kuģu būvēšanu, viņi informē Vienošanās dalībniekus par saviem iebildumiem un sāk sarunas ar tiem, lai rastu problēmu risinājumu. Ja abām grupām neizdodas vienoties, noteicošie ir nozares vienošanās dalībnieku uzskati attiecībā uz grozījumu piemērošanu kuģu būvniecībai.

▼ **M3***Pielikums***Apņemšanās turpmākajam darbam**

Papildus turpmākajam darbam saistībā ar vienošanos šīs nozares vienošanās dalībnieki apņemas:

- a) izstrādāt orientējošu sarakstu ar tādiem kuģu veidiem, ko parasti uzskata par komerciāli neizdevīgiem, ņemot vērā Vienošanās izstrādātos piesaistīta atbalsta noteikumus;
- b) pārskatīt Vienošanās noteikumus par minimālās prēmijas standartiem, lai iekļautu tos šajā nozares vienošanās;
- c) atkarībā no attiecīgo starptautisko sarunu gaitas apspriest citu minimālajām procentu likmēm piemērojamo noteikumu iekļaušanu, tai skaitā īpašu *CIRR* un mainīgās likmes;
- d) pārskatīt Vienošanās noteikumu par projektu finansēšanu piemērojamību šīs nozares vienošanās noteikumiem;
- e) apspriest, vai
  - pirmā pamatsummas maksājuma datumu un
  - vidējā svērtā atmaksas perioda jēdzienuvar izmantot saistībā ar atmaksas profilu šīs nozares vienošanās 5. pantā.

▼ **M3***II PIELIKUMS***NOZARES VIENOŠANĀS PAR EKSPORTA KREDĪTIEM ATOMELEKTROSTACIJĀM****I NODAĻA****NOZARES VIENOŠANĀS DARBĪBAS JOMA****1. PIEMĒROŠANAS JOMA**

a) Šajā nozares vienošanās izklāstīti noteikumi, kurus piemēro oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem saistībā ar līgumiem, kas attiecas uz:

- 1) atomelektrostaciju vai to daļu eksportu, iekļaujot visas detaļas, iekārtas, materiālus un pakalpojumus, tostarp darbinieku apmācību, kas tieši vajadzīgi šo atomelektrostaciju būvniecībai un ekspluatācijas uzsākšanai;
- 2) esošu atomelektrostaciju modernizāciju, ja ir spēkā abi turpmākie kritēriji: modernizācijas kopējā vērtība ir 80 miljoni SDR vai vairāk un elektrostacijas saimnieciskās izmantošanas laiks, iespējams, tiks pagarināts vismaz tik ilgi, cik ilgs būs piešķirtais atmaksas periods. Ja kāds no šiem kritērijiem netiek izpildīts, piemērojami Vienošanās nosacījumi;
- 3) kodoldegvielas piegādi un bagātināšanu;
- 4) lietotās kodoldegvielas apsaimniekošanas nodrošināšanu.

b) Šo nozares vienošanos nepiemēro:

- 1) lietām ārpus atomelektrostacijas teritorijas, par ko parasti ir atbildīgs pircējs, sevišķi uz izmaksām saistībā ar zemes apbūvi, ceļiem, būvniecības ciematiņiem, elektrolīnijām, sadales apakšstaciju⁽¹⁾ un ūdens piegādes instalācijām, kā arī izmaksām, kuras pircēja valstī rodas sakarā ar oficiālām apstiprināšanas procedūrām (piemēram, teritoriālām atļaujām, būvniecības atļaujām, degvielas iepildes atļaujām);
- 2) apakšstacijām, transformatoriem un pārvades līnijām, kas atrodas ārpus atomelektrostacijas teritorijas;
- 3) oficiālam atbalstam, ko sniedz atomelektrostacijas ekspluatācijas pārtraukšanai.

II NODAĻA**NOTEIKUMI EKSPORTA KREDĪTIEM UN ATBALSTAM TIRDZNIECĪBAS JOMĀ****2. MAKSIMĀLIE ATMAKSAS TERMIŅI**

a) Maksimālais atmaksas termiņš par precēm un pakalpojumiem šīs nozares vienošanās 1. panta a) punkta 1) un 2) apakšpunktā ir 18 gadi.

⁽¹⁾ Tomēr, ja sadales apakšstacijas pircējs ir tas pats, kas elektrostacijas pircējs un līgums ir slēgts par sākotnējo šīs elektrostacijas sadales apakšstaciju, noteikumi attiecībā uz sākotnējo sadales apakšstaciju nav labvēlīgāki, nekā noteikumi attiecībā uz atomelektrostaciju.

▼ **M3**

- b) Maksimālais atmaksas termiņš sākotnējai degvielas uzpildei ir četri gadi pēc piegādes. Maksimālais atmaksas termiņš turpmākām atkārtotām kodoldegvielas uzpildēm ir divi gadi pēc piegādes.
  - c) Maksimālais atmaksas termiņš saistībā ar lietotās kodoldegvielas apglabāšanu ir divi gadi.
  - d) Maksimālais atmaksas termiņš saistībā ar bagātināšanu un lietotās kodoldegvielas apsaimniekošanu ir pieci gadi.
3. PAMATSUMMAS ATMAKSA UN PROCENTU MAKSĀŠANA
- a) Dalībnieki pamatsummas atmaksai un procentu maksāšanai piemēro turpmāk 1) un 2) apakšpunktā norādīto profilu:
    - 1) pamatsummu atmaksā vienādos maksājumos;
    - 2) kombinētus pamatsummas un procentu maksājumus veic vienādos maksājumos.
  - b) Pamatsummu atmaksā un procentus maksā ne retāk kā reizi sešos mēnešos, un pirmo maksājumu par pamatsummu un procentiem veic ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma.
  - c) Izņēmuma un pienācīgi pamatotos gadījumos oficiālu atbalstu saistībā ar šīs nozares vienošanās 1. panta a) punkta 1) un 2) apakšpunktā minētajām precēm un pakalpojumiem var sniegt ar noteikumiem, kas atšķiras no iepriekš a) un b) punktā izklāstītajiem. Šāda atbalsta sniegšanu skaidro ar neatbilstībām starp kredītņēmējam pieejamā finansējuma laiku un parāda apkalpošanas profilu atmaksas grafikā ar vienādiem maksājumiem reizi pusgadā, un tiek ievēroti šādi kritēriji:
    - 1) maksimālais atmaksas termiņš ir 15 gadi;
    - 2) neviens pamatsummas atmaksājums vai pamatsummas atmaksājumu sērija sešu mēnešu periodā nepārsniedz 25 % no kredīta pamatsummas;
    - 3) pamatsumma atmaksājama ne retāk kā reizi 12 mēnešos. pirmais pamatsummas atmaksājums veicams ne vēlāk kā 12 mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma, un ne mazāk kā 2 % no kredīta pamatsummas atmaksājami 12 mēnešu laikā pēc kreditēšanas termiņa sākuma;
    - 4) procenti maksājami ne retāk kā reizi 12 mēnešos, un pirmais procentu maksājums veicams ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma;
    - 5) vidējais svērtais maksimālais atmaksas periods nepārsniedz deviņus gadus.
  - d) Pēc kreditēšanas termiņa sākuma maksājamos procentus nekaptalizē.

4. *CIRR* APRĒĶINĀŠANA

CIRR, ko piemēro oficiālajam finansiālam atbalstam, kuru sniedz saskaņā ar šīs nozares vienošanās noteikumiem, aprēķina, izmantojot šādas bāzes likmes un uzcenojumus:

▼ **M3**

Atmaksas termiņš (gadi):	Jaunas atomelektrostacijas ⁽¹⁾		Visi pārējie līgumi ⁽²⁾	
	Pamatlikme (valdības obligācijas)	Uzcenojums (bāzes punkti)	Pamatlikme (valdības obligācijas)	Uzcenojums (bāzes punkti)
< 11	Attiecīgā <i>CIRR</i> saskaņā ar Vienošanās 20. pantu			
11 līdz 12	7 gadi	100	7 gadi	100
13	8 gadi	120	7 gadi	120
14	9 gadi	120	8 gadi	120
15	9 gadi	120	8 gadi	120
16	10 gadi	125	9 gadi	120
17	10 gadi	130	9 gadi	120
18	10 gadi	130	10 gadi	120

⁽¹⁾ Sk. 1. panta a) punkta 1) apakšpunktu.

⁽²⁾ Sk. 1. panta a) punkta 2)–4) apakšpunktu.

5. ATBILSTĪGĀS VALŪTAS

Oficiāla finansiālā atbalsta sniegšanai ir atbilstīgas tādas valūtas, kuras ir pilnīgi konvertējamas un par kurām ir pieejami dati, lai aprēķinātu minimālās procentu likmes, kas minētas šīs nozares vienošanās 4. pantā un Vienošanās 20. pantā, atmaksas termiņiem, kuri nepārsniedz 11 gadus.

6. OFICIĀLS ATBALSTS KODOLDEGVIELAI UN AR KODOLDEGVIELU SAISTĪTIEM PAKALPOJUMIEM

Neskarot šīs nozares vienošanās 7. panta noteikumus, dalībnieki nenodrošina bezmaksas kodoldegvielu vai pakalpojumus.

7. ATBALSTS

Dalībnieki nesniedz palīdzības atbalstu.

III NODAĻA

PROCEDŪRAS

8. IEPRIEKŠĒJA PAZIŅOŠANA

- Ja dalībnieks gatavojas sniegt atbalstu saskaņā ar šīs nozares vienošanās noteikumiem, tas saskaņā ar Vienošanās 48. pantu par to iepriekš paziņo vismaz 10 kalendārās dienas pirms saistību uzņemšanās.
- Ja paziņojošais dalībnieks gatavojas sniegt atbalstu ar atmaksas termiņu virs 15 gadiem un/vai saskaņā ar šīs nozares vienošanās 3. panta c) punktu, tas nogaida vēl desmit kalendārās dienas, ja pirmajās desmit kalendārājās dienās kāds cits dalībnieks lūdz apspriešanos.
- Dalībnieks informē pārējos dalībniekus par galīgo lēmumu, ko tas pieņēmis pēc apspriešanās, lai atvieglinātu uzkrātās pieredzes pārskatīšanu.

IV NODAĻA

PĀRSKATĪŠANA

9. TURPMĀKAIS DARBS

Dalībnieki vienojas izskatīt šādus jautājumus:

▼ **M3**

- a) minimālās mainīgās procentu likmes režīms,
- b) vietējo izmaksu oficiālā atbalsta maksimālais apjoms.

10. PĀRSKATĪŠANA UN UZRAUDZĪBA

Dalībnieki regulāri un ne vēlāk kā līdz 2017. gada beigām pārskata šīs nozares vienošanās noteikumus.

▼ **M3***III PIELIKUMS***NOZARES VIENOŠANĀS PAR EKSPORTA KREDĪTIEM CIVILĀS
AVIĀCIJAS GAISA KUĢIEM****1. DAĻA****VISPĀRĪGI NOTEIKUMI****1. NOLŪKS**

- a) Šīs nozares vienošanās nolūks ir nodrošināt sistēmu paredzamai, konsekventai un pārredzamai oficiāli atbalstītu eksporta kredītu izmantošanai, pārdošanai vai nomājot gaisa kuģus un citas turpmāk 4. panta a) punktā minētās preces un pakalpojumus. Šī nozares vienošanās ir vērsta uz līdzvērtīgu apstākļu nodrošināšanu šādu eksporta kredītu jomā, lai eksportētāju starpā veicinātu konkurenci, kas balstās uz eksportējamo preču un pakalpojumu kvalitāti un cenu, nevis visizdevīgākajiem oficiāli atbalstītajiem finanšu noteikumiem.
- b) Šajā nozares vienošanās izklāstīti vislabvēlīgākie noteikumi, saskaņā ar kuriem var sniegt oficiāli atbalstītus eksporta kredītus.
- c) Šim nolūkam šī nozares vienošanās cenšas nodrošināt sabalansētu līdzsvaru, kas visos tirgos:
  - 1) izlīdzina konkurences nosacījumus starp dalībniekiem attiecībā uz finansējumu;
  - 2) neitralizē dalībnieku sniegto oficiālo atbalstu kā faktoru, izvēloties turpmāk 4. panta a) punktā minētās konkurējošas preces un pakalpojumus; un
  - 3) novērš konkurences izkropļojumu starp šīs nozares vienošanās dalībniekiem un citiem finansējuma avotiem.
- d) Šīs nozares vienošanās dalībnieki (turpmāk – “dalībnieki”) apliecina, ka šajā nozares vienošanās iekļautie noteikumi ir izstrādāti vienīgi šīs nozares vienošanās nolūkiem un ka tie neskar citas Vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem (turpmāk – “Vienošanās”) daļas un to attīstību.

2. STATUSS

Šī nozares vienošanās ir tās dalībnieku dzēstlmeņu vienošanās, un tā ir iekļauta Vienošanās III pielikumā; tā ir Vienošanās neatņemama sastāvdaļa un aizstāj nozares vienošanos, kura stājās spēkā 2007. gada jūlijā.

3. DALĪBA

Šobrīd dalībnieki ir šādi: Amerikas Savienotās Valstis, Austrālija, Brazīlija, Eiropas Savienība, Japāna, Jaunzēlande, Kanāda, Koreja, Norvēģija, Šveice. Jebkura valsts, kas nav dalībniece, var kļūt par dalībnieku saskaņā ar I papildinājumā izklāstītajām procedūrām.

4. PIEMĒROŠANAS JOMA

- a) Šī nozares vienošanās attiecas uz jebkādu oficiālu atbalstu, ko sniedz valdība vai kas tiek sniegts tās vārdā un kā atmaksas termiņš ir divi gadi vai vairāk, eksportējot turpmāk uzskaitīto:
  - 1) jauni civilās aviācijas gaisa kuģi un tiem uzstādīti dzinēji, ieskaitot pircēja piegādātu aprīkojumu;

▼ **M3**

- 2) lietoti, pārveidoti un atjaunoti civilās aviācijas gaisa kuģi un tiem uzstādīti dzinēji, katrā atsevišķā gadījumā ieskaitot arī pircēja piegādu aprīkojumu;
- 3) rezerves dzinēji;
- 4) civilās aviācijas gaisa kuģu un dzinēju rezerves daļas;
- 5) apkopes un apkalpošanas līgumi attiecībā uz civilās aviācijas gaisa kuģiem un dzinējiem;
- 6) civilās aviācijas gaisa kuģu pārbūve, ievērojamas izmaiņas un atjaunošana;
- 7) dzinēju komplekti.

b) Iespējamie oficiāla atbalsta veidi:

- 1) eksporta kredīta garantija vai apdrošināšana (riskā segums);
- 2) oficiāls finansiālais atbalsts:
  - tiešais kredīts/finansēšana un refinansēšana vai
  - procentu likmju atbalsts;

jebkāda iepriekš minēto atbalsta veidu kombinācija.

c) Šī nozares vienošanās neattiecas uz oficiālu atbalstu, ko sniedz:

- 1) jaunu vai lietotu militāro gaisa kuģu un a) punktā iepriekš uzskaitīto saistīto preču un pakalpojumu eksportam, arī izmantošanai militāros nolūkos;
- 2) jauniem vai lietotiem lidojumu simulatoriem.

5. INFORMĀCIJA, KAS PIEEJAMA VALSTĪM, KURAS NAV DALĪBNIECES

Dalībnieks, pamatojoties uz savstarpīguma principu, atbild uz valsts, kas nav dalībniece un ir konkurences apstākļos, lūgumu par piedāvājumiem oficiāla atbalsta finanšu noteikumiem tāpat, kā tas būtu atbildējis uz kāda dalībnieka lūgumu.

6. PALĪDZĪBAS ATBALSTS

Dalībnieki nesniedz palīdzības atbalstu, izņemot humānās palīdzības nolūkiem ar vienotās nostājas procedūru.

7. RĪCĪBA, LAI NOVĒRSTU VAI MAZINĀTU ZAUDĒJUMUS

Šī nozares vienošanās neliedz tās dalībniekiem vienoties par mazāk ierobežojošiem finanšu noteikumiem, nekā paredzēti šajā nozares vienošanās, ja šāda rīcība tiek veikta pēc tam, kad eksporta kredītu nolīgums un papildu dokumenti ir jau stājušies spēkā, un ja nodoms ir vienīgi novērst vai mazināt zaudējumus no notikumiem, kas varētu izraisīt nemaksāšanu vai prasījumus. Dalībnieks 20 darba dienu laikā pēc savas vienošanās ar pircēju/aizņēmēju paziņo pārējiem dalībniekiem un ESAO sekretariātam (turpmāk – “sekretariāts”) grozītos finanšu noteikumus. Paziņojumā ir pamatojums un informācija par jauniem finanšu noteikumiem, izmantojot IV papildinājumā sniegto paziņošanas veidlapu.

▼ **M3**

2. DAĻA
JAUNI GAISA KUĢI

I NODAĻA

Tvērums

8. JAUNI GAISA KUĢI

a) Šīs nozares vienošanās nolūkos jauns gaisa kuģis ir:

- 1) gaisa kuģis, ieskaitot pircēja piegādātu aprīkojumu, un tam uzstādīti dzinēji, kas pieder ražotājam un kas nav ne piegādāts, ne iepriekš izmantots paredzētajam nolūkam, t. i., pasažieru un/vai kravas pārvadāšanai; un
- 2) rezerves dzinēji un rezerves daļas, kas paredzētas kā sākotnējā gaisa kuģa pasūtījuma daļa saskaņā ar šīs nozares vienošanās 20. panta a) punkta noteikumiem.

b) Neskarot šā panta a) punktu, dalībnieks var sniegt atbalstu saskaņā ar noteikumiem, ko piemēro jauniem gaisa kuģiem, darījumos, kad, dalībniekam iepriekš par to zinot, ir noslēgtas pagaidu finansēšanas vienošanās, jo oficiālā atbalsta piešķiršana tiek aizkavēta; šāda kavēšanās nepārsniedz 18 mēnešus. Šādos gadījumos atmaksas termiņš un galīgās atmaksas datums ir tāds pats, kā tas būtu, ja gaisa kuģa pārdošana vai noma būtu bijusi oficiāli atbalstīta no gaisa kuģa sākotnējās piegādes dienas.

II NODAĻA

Finanšu noteikumi

Finanšu noteikumi eksporta kredītiem ietver visus šajā nodaļā izklāstītos noteikumus, kas lasāmi saistībā cits ar citu.

9. ATBILSTĪGĀS VALŪTAS

Oficiālam finansiālajam atbalstam atbilstīgās valūtas ir euro, Japānas jena, Apvienotās Karalistes sterliņu mārciņa, ASV dolārs un citas pilnīgi konvertējamas valūtas, par kurām ir pieejami dati, lai aprēķinātu minimālās procentu likmes, kā minēts III papildinājumā.

10. PIRMĀ IEMAKSA UN MAKSIMĀLAIS OFICIĀLAIS ATBALSTS

a) Darījumos ar pircējiem/aizņēmējiem, kas klasificēti 1. riska kategorijā (saskaņā ar II papildinājuma 1. tabulu), dalībnieki:

- 1) pieprasa pirmo iemaksu vismaz 20 % apmērā no gaisa kuģa neto cenas pirms kreditēšanas termiņa vai tā sākumā;
- 2) nesniedz oficiālu atbalstu virs 80 % no gaisa kuģa neto cenas.

b) Darījumos ar pircējiem/aizņēmējiem, kas klasificēti 2.–8. riska kategorijā (saskaņā ar II papildinājuma 1. tabulu), dalībnieki:

- 1) pieprasa pirmo iemaksu vismaz 15 % apmērā no gaisa kuģa neto cenas pirms kreditēšanas termiņa vai tā sākumā;
- 2) nesniedz oficiālu atbalstu virs 85 % no gaisa kuģa neto cenas.

▼ M3

- c) Dalībnieks, kas piemēro šīs nozares vienošanās 8. panta b) punktu, samazina oficiāla atbalsta maksimālo summu par tām pamatsummas maksājuma daļām, kas būtu atmaksājamas kopš kreditēšanas termiņa sākuma, lai nodrošinātu, ka piešķiršanas brīdī atmaksājamā summa ir tāda pati, kāda tā būtu, ja oficiāli atbalstītais eksporta kredīts būtu ticis piešķirts piegādes brīdī. Šādā gadījumā pirms piegādes dalībniekam jābūt saņēmušam oficiāla atbalsta pieprasījumu.

11. MINIMĀLĀS PRĒMIJU LIKMES

- a) Dalībnieki, kas sniedz oficiālu atbalstu, par oficiāli atbalstītā kredīta summu nosaka prēmijas likmi, kas nav mazāka kā saskaņā ar II papildinājumu noteiktā minimālā prēmijas likme.
- b) Ja vajadzīgs, dalībnieki izmanto saskaņoto prēmiju likmju konversijas modeli, lai veiktu pāreju starp gada intervāliem (*spreads*), ko aprēķina atmaksājamā oficiālā atbalsta summai, un vienreizēju priekšapmaksu prēmiju likmēm, kuras aprēķinātas sākotnējai oficiālā atbalsta summai.

12. MAKSIMĀLAIS ATMAKSAS TERMIŅŠ

- a) Visiem jauniem gaisa kuģiem maksimālais atmaksas termiņš ir 12 gadi.
- b) Izņēmuma kārtā un iepriekš paziņojot, ir pieļaujams maksimālais atmaksas termiņš līdz 15 gadiem. Tādā gadījumā minimālajām prēmiju likmēm, kuras aprēķina saskaņā ar II papildinājumu, piemēro 35 % piemaksu.
- c) Oficiāli atbalstīta eksporta kredīta atmaksas termiņu nepagarina, tiesības uz garantiju oficiāli atbalstītajam eksporta kredītam sadalot atbilstoši *pari passu* principam ar komercaizdevējiem.

13. PAMATSUMMAS ATMAKSA UN PROCENTU MAKSĀŠANA

- a) Dalībnieki pamatsummas atmaksai un procentu maksāšanai piemēro turpmāk 1) un 2) apakšpunktā norādīto profilu:
- 1) Kombinētus pamatsummas un procentu maksājumus veic vienādos maksājumos:
- maksājumus veic ne retāk kā reizi trīs mēnešos, un pirmo maksājumu veic ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma,
  - pretējā gadījumā un iepriekš paziņojot, maksājumus veic reizi sešos mēnešos, un pirmo maksājumu veic ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma. Tādā gadījumā minimālajām prēmiju likmēm, kuras aprēķina saskaņā ar II papildinājumu, piemēro 15 % piemaksu,
  - ja darījums ir ar mainīgu likmi, pamatsummas amortizācijas grafiku nosaka ne vairāk kā piecas darba dienas pirms kredīta izmaksas dienas visam termiņam, balstoties uz tābrīža mainīgo vai mijmaiņas likmi.
- 2) Pamatsummu atmaksā vienādos maksājumos, procentus maksājot no pamatsummas atlikuma:
- maksājumus veic ne retāk kā reizi trīs mēnešos, un pirmo maksājumu veic ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma,

▼ M3

— pretējā gadījumā un iepriekš paziņojot, maksājumus veic reizi sešos mēnešos, un pirmo maksājumu veic ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma. Tādā gadījumā minimālajām prēmiju likmēm, kuras aprēķina saskaņā ar II papildinājumu, piemēro 15 % piemaksu.

- b) Neskarot šā panta a) punktu un iepriekš paziņojot, pamatsummas atmaksu var strukturēt tā, lai konkrētā datumā iekļautu visu nesamaksāto summu galīgo maksājumu. Šādā gadījumā pamatsummas atmaksu pirms galīgā maksājuma strukturē saskaņā ar a) punktu, izmantojot amortizācijas periodu, kas nepārsniedz atbalstītajām precēm un pakalpojumiem pieļaujamo maksimālo atmaksas termiņu.
- c) Neskarot a) punktu, pamatsummas atmaksu var strukturēt ar noteikumiem, kas ir kredītņēmējam mazāk izdevīgi.
- d) Pēc kreditēšanas termiņa sākuma maksājamos procentus nekapitalizē.

14. MINIMĀLĀS PROCENTU LIKMES

- a) Dalībnieki, kas sniedz oficiālu finansiālo atbalstu, piemēro vai nu minimālo mainīgo procentu likmi, vai minimālo fiksēto procentu likmi saskaņā ar III papildinājuma noteikumiem.
- b) Reaktīvajām lidmašīnām, kuru neto cena ir vismaz 35 miljoni USD, oficiālu finansiālo atbalstu uz *CIRR* pamata sniedz tikai izņēmuma gadījumos. Dalībnieks, kas gatavojas sniegt šādu atbalstu, par to paziņo pārējiem dalībniekiem vismaz 20 kalendārās dienas pirms saistību galīgās uzņemšanās, norādot aizņēmēju.
- c) Procentu likme neietver maksājumus prēmiju veidā, kā minēts šīs nozares vienošanās 11. pantā, un turpmāk 16. pantā minētās maksas.

15. PROCENTU LIKMJU ATBALSTS

Dalībnieki, kas sniedz procentu likmju atbalstu, ievēro šīs nozares vienošanās finanšu noteikumus un pieprasa bankām vai citām finanšu iestādēm, kuras ir puses darījumos ar procentu likmju atbalstu, piedalīties šajos darījumos tikai ar tādiem noteikumiem, kas visos aspektos atbilst šīs nozares vienošanās finanšu noteikumiem.

16. MAKSAS

- a) Ievērojot prēmijas turēšanas perioda robežas, dalībnieki, kas sniedz oficiālu atbalstu riska seguma veidā, nosaka prēmijas turēšanas perioda maksu, kuru piemēro oficiālā atbalsta neizmaksātajai daļai prēmijas turēšanas perioda laikā, un tā ir šāda:
  - 1) turēšanas perioda pirmos sešus mēnešus: 0 bāzes punkti gadā;
  - 2) turēšanas perioda otros sešus mēnešus: 12,5 bāzes punkti gadā;
  - 3) turēšanas perioda trešos un pēdējos sešus mēnešus: 25 bāzes punkti gadā.
- b) Dalībnieki, kas sniedz oficiālu atbalstu tieša kredīta/finansējuma veidā, nosaka šādas maksas:
  - 1) dosjē/strukturēšanas maksa: 25 bāzes punkti par izmaksāto summu, kas jāmaksā pie katras izmaksas;

▼ **M3**

- 2) saistību un prēmijas turēšanas maksa: 20 bāzes punkti gadā no neizmaksātā oficiāli atbalstītā eksporta kredīta neizmantošanās daļas visā prēmijas turēšanas perioda laikā, kas jāmaksā atlikto maksājumu veidā;
- 3) administrācijas maksa: 5 bāzes punkti gadā no neizmaksātā oficiālā atbalsta, kas jāmaksā atlikto maksājumu veidā. Dalībnieki citādi var arī izvēlēties noteikt, ka šī maksa ir maksājama kā priekšapmaksa no izmaksātās summas katras izmaksas laikā saskaņā ar 11. panta b) punktu iepriekš.

17. LĪDZFINANSĒŠANA

Neskarot 14. un 16. pantu iepriekš, līdzfinansēšanā, kur oficiālu atbalstu sniedz tieša kredīta un riska seguma veidā, ja riska segums ir vismaz 35 % no oficiāli atbalstītās summas, dalībnieks, kurš sniedz tiešu kredītu, piemēro tāds pašus finanšu noteikumus, tostarp maksas, kā tos, kurus riska seguma gadījumā piedāvā finanšu iestāde, panākot vispārēju izmaksu līdzvērtību starp riska seguma nodrošinātāju un tiešo aizdevēju. Šādā gadījumā šādu atbalstu sniedzošais dalībnieks paziņo atbalstītos finanšu noteikumus, tostarp maksas, saskaņā ar IV papildinājumā sniegto paziņošanas veidlapu.

3. DAĻA

LIETOTI GAISA KUĢI, REZERVES DZINĒJI, REZERVES DAĻAS, APKOPES UN PAKALPOJUMU LĪGUMI*I NODAĻA**Tvērums*

18. LIETOTI GAISA KUĢI UN CITAS PRECES UN PAKALPOJUMI

Šī nozares vienošanās daļa attiecas uz lietotiem gaisa kuģiem un rezerves dzinējiem, rezerves daļām, pārbūvi, ievērojamām izmaiņām, atjaunošanu un apkopes un pakalpojumu līgumiem saistībā gan ar jauniem, gan ar lietotiem gaisa kuģiem un dzinēju komplektiem.

*II NODAĻA**Finanšu noteikumi*

Piemērojamie finanšu noteikumi, izņemot maksimālo atmaksas termiņu, atbilst šīs nozares vienošanās 2. daļas noteikumiem.

19. LIETOTU GAISA KUĢU PĀRDOŠANA

- a) Ievērojot b) punktu turpmāk, maksimālo atmaksas termiņu lietotiem gaisa kuģiem nosaka atbilstīgi gaisa kuģa vecumam saskaņā ar šādu tabulu.

Gaisa kuģa vecums (gadi kopš sākotnējās izgatavošanas dienas)	Maksimālie atmaksas termiņi ar aktīviem nodrošinātiem vai suverēna darījumiem (gados)	Maksimālie atmaksas termiņi darījumiem, kas nav ar aktīviem nodrošināti vai suverēna darījumi (gadi)
1	10	8,5
2	9	7,5
3	8	6,5

▼M3

Gaisa kuģa vecums (gadi kopš sākotnējās izgatavošanas dienas)	Maksimālie atmaksas termiņi ar aktīviem nodrošinātiem vai suverēna darījumiem (gados)	Maksimālie atmaksas termiņi darījumiem, kas nav ar aktīviem nodrošināti vai suverēna darījumi (gadi)
4	7	6
5–8	6	5,5
Vairāk nekā 8	5	5

- b) Maksimālo atmaksas termiņu gaisa kuģiem, kuri ir pārbūvēti, ja darījums atbilst visām II papildinājuma 19. pantā noteiktajām prasībām un ja minētais oficiālais atbalsts (ja tāds ir), kas sniegts attiecībā uz šādu pārbūvi, netika sniegts saskaņā ar turpmāk minēto 21. panta a) punktu, nosaka saskaņā ar laikposmu kopš gaisa kuģa pārbūves dienas un gaisa kuģa vecuma, kā izklāstīts turpmāk tabulā.

Maksimālie atmaksas termiņi ar aktīviem nodrošinātiem pārveidotiem gaisa kuģiem (gados)

Laikposms kopš pārbūves datuma (gados)	Gaisa kuģa vecums (gadi kopš sākotnējās izgatavošanas dienas)					
	1	2	3	4	5–8	Vairāk nekā 8
0 (nesen pārveidots)	10	9	8	8	8	8
1	10	9	8	7	7	7
2	—	9	8	7	6	6
3 vai vairāk	—	—	8	7	6	5

20. REZERVES DZINĒJI UN REZERVES DAĻAS

- a) Pērkot vai pasūtot rezerves dzinējus saistībā ar dzinējiem, kas uzstādāmi jaunam gaisa kuģim, oficiālu atbalstu tiem var sniegt ar tādiem pašiem noteikumiem kā gaisa kuģim.
- b) Pērkot rezerves daļas kopā ar jaunu gaisa kuģi, oficiālu atbalstu tām var sniegt ar tādiem pašiem noteikumiem kā gaisa kuģim līdz pat 5 % no jaunā gaisa kuģa un uzstādīto dzinēju neto cenas; rezerves daļu oficiālam atbalstam virs šīs 5 % robežas piemēro turpmāk minēto d) punktu.
- c) Ja rezerves dzinējus nepērk kopā ar jaunu gaisa kuģi, maksimālais atmaksas termiņš ir astoņi gadi. Rezerves dzinējiem, kuru vienas vienības vērtība ir 10 miljoni USD vai vairāk, darījumam atbilstot visām II papildinājuma 19. panta prasībām, atmaksas termiņš ir 10 gadi.
- d) Ja citas rezerves daļas nepērk kopā ar jaunu gaisa kuģi, maksimālais atmaksas termiņš ir šāds:
- 1) piecus gadus, ja līguma vērtība ir 5 miljoni USD vai vairāk;
  - 2) divus gadus, ja līguma vērtība ir mazāka par 5 miljoniem USD.

▼ **M3**

21. LĪGUMI PĀRBŪVEI PAR KRAVAS GAISA KUĢIEM/IEVĒROJAMU IZMAIŅU VEIKŠANAI/ATJAUNOŠANAI

a) Ja pārbūves darījums:

1) tiek novērtēts 5 miljoni USD vērtībā vai vairāk un:

— tas atbilst visām II papildinājuma 19. panta prasībām, dalībnieks var piedāvāt oficiālu atbalstu ar atmaksas termiņu līdz astoņiem gadiem,

— tas neatbilst visām II papildinājuma 19. panta prasībām, dalībnieks var piedāvāt oficiālu atbalstu ar atmaksas termiņu līdz pieciem gadiem.

2) tiek novērtēts mazāk nekā 5 miljoni USD vērtībā, dalībnieks var piedāvāt oficiālu atbalstu ar atmaksas termiņu līdz diviem gadiem.

b) ja darījums ir ievērojamas izmaiņas vai atjaunošana, dalībnieks var piedāvāt oficiālu atbalstu ar atmaksas termiņu līdz:

1) pieciem gadiem, ja līguma vērtība ir 5 miljoni USD vai vairāk;

2) diviem gadiem, ja līguma vērtība ir mazāka par 5 miljoniem USD.

22. APKOPES UN PAKALPOJUMU LĪGUMI

Dalībnieki var sniegt oficiālu atbalstu ar atmaksas termiņu, kas nepārsniedz trīs gadus.

23. DZINĒJU KOMPLEKTI

Dalībnieki var sniegt oficiālu atbalstu ar atmaksas termiņu, kas nepārsniedz piecus gadus.

4. DAĻA

PĀRREDZAMĪBAS PROCEDŪRAS

Visu saziņu veic starp katrā valstī, kas ir dalībniece, izraudzītām kontaktadresēm, izmantojot tūlītējas saziņas līdzekļus, piemēram, ESAO Tiešsaistes informācijas sistēmu (*OLIS*). Ja nav citas vienošanās, visi dalībnieki uzskata informāciju, ar kuru apmainās saskaņā ar šo nozares vienošanās daļu, par konfidenciālu.

1. iedaļa

Informācijas sniegšanas prasības

24. INFORMĀCIJA PAR OFICIĀLU ATBALSTU

a) Dalībnieks viena mēneša laikā pēc saistību galīgās uzņemšanās sniedz pārējiem dalībniekiem IV papildinājumā prasīto informāciju, nosūtot kopiju arī sekretariātam.

b) Lai noteiktu uzcenojuma standartu saskaņā ar III papildinājuma 8. panta b) punktu, informāciju par riska seguma uzcenojumiem, kā noteikts III papildinājuma 8. panta c) un d) punktā, iesniedz sekretariātam ne vēlāk kā piecas dienas pēc katra mēneša beigām.

2. iedaļa

Apmaina ar informāciju

25. INFORMĀCIJAS PIEPRASĪJUMI

a) Dalībnieks var pieprasīt citam dalībniekam informāciju par to, kā tiek izmantoti tā oficiāli atbalstītie eksporta kredīti, kas piešķirti šīs nozares vienošanās aptvertu gaisa kuģu pārdošanai vai nomai.

▼ **M3**

- b) Dalībnieks, kas saņēmis oficiāla atbalsta pieprasījumu, var pieprasīt informāciju citam dalībniekam, norādot visizdevīgākos kredīta noteikumus, ko šis informācijas pieprasītājs varētu atbalstīt.
- c) Dalībnieks, kuram ir adresēts šāds informācijas pieprasījums, atbild septiņu kalendāro dienu laikā un uz savstarpīguma principa sniedz pēc iespējas pilnīgāku informāciju. Atbildē iekļauj visprecīzākās norādes, ko dalībnieks var sniegt par lēmumu, kuru tas varētu pieņemt. Ja nepieciešams, pilnīga atbilde seko iespējami drīz.
- d) Visu informācijas lūgumu un atbilžu kopijas nosūta sekretariātam.

26. APSPIEŠANĀS KLĀTIENĒ

- a) Konkurences apstākļos dalībnieks var pieprasīt apspriešanos klātienē ar vienu vai vairākiem dalībniekiem.
- b) Dalībnieki šādiem pieprasījumiem piekrīt desmit darba dienu laikā.
- c) Apspriešanās notiek iespējami drīz pēc minētā desmit darba dienu perioda beigām.
- d) Dalībnieku priekšsēdētājs ar sekretariātu saskaņo iespējamu turpmāko rīcību. Sekretariāts nekavējoties paziņo visiem dalībniekiem apspriešanās rezultātus.

27. ĪPAŠAS APSPIEŠANĀS

- a) Dalībnieks (ierosinātājs), kam ir pamatots iemesls uzskatīt, ka finanšu noteikumi, kurus piedāvā cits dalībnieks (atbildētājs) ir labvēlīgāki nekā tie, ko paredz šī nozares vienošanās, informē sekretariātu; sekretariāts nekavējoties dara šo informāciju pieejamu atbildētājam.
- b) Atbildētājs piecu darba dienu laikā pēc tam, kad sekretariāts informāciju paziņojis, paskaidro apskatāmā oficiālā atbalsta finanšu noteikumus.
- c) Pēc atbildētāja paskaidrojuma ierosinātājs var pieprasīt sekretariātam piecu darbdienu laikā sarīkot īpašu apspriedi ar atbildētāju, lai apspriestu šo jautājumu.
- d) Pirms atbildētājs turpina darījumu, tas sagaida apspriedes rezultātus, kurus pieņem šīs apspriedes dienā.

3. iedaļa

Vienotas nostājas

28. VIENOTĀS NOSTĀJAS PROCEDŪRAS UN FORMĀTS

- a) Vienoto nostāju priekšlikumus adresē vienīgi sekretariātam. Ierosinātāja identitāti OLIS vienoto nostāju reģistrā neatklāj. Sekretariāts tomēr pēc pieprasījuma var mutiski atklāt ierosinātāja identitāti dalībniekam. Sekretariāts saglabā informāciju par šādiem pieprasījumiem.
- b) Vienotās nostājas priekšlikumu datē, un tas ir šādā formātā:

- 1) reģistrācijas numurs, kam seko “Vienota nostāja”;

▼ **M3**

- 2) importētājas valsts un pircēja/aizņēmēja nosaukums;
- 3) iespējami precīzs darījuma nosaukums vai apraksts, lai skaidri identificētu darījumu;
- 4) vienotās nostājas priekšlikums ar vislabvēlīgākajiem noteikumiem, ko tiek ierosināts atbalstīt;
- 5) zināmo konkurējošo piedāvājumu iesniedzēju pilsonība un nosaukumi;
- 6) piedāvājumu iesniegšanas gala termiņš un konkursa numurs, ja tas ir zināms;
- 7) cita svarīga informācija, ieskaitot vienotās nostājas ierosināšanas iemeslus un, attiecīgā gadījumā, īpašus apstākļus.

29. ATBILDES UZ VIENOTO NOSTĀJU PRIEKŠLIKUMIEM

- a) Atbildes sniedz 20 kalendāro dienu laikā, lai gan dalībnieki tiek mudināti atbildēt uz vienotās nostājas priekšlikumu pēc iespējas ātrāk.
- b) Atbilde var būt akcepts, noraidījums, papildu informācijas pieprasījums, vienotās nostājas grozījuma priekšlikums vai alternatīvas vienotās nostājas priekšlikums.
- c) Tiek uzskatīts, ka dalībnieks, kas nereaģē vai informē, ka tam nav vienotās nostājas, akceptē konkrēto vienotās nostājas priekšlikumu.

30. VIENOTO NOSTĀJU PIENĒMŠANA

- a) Pēc 20 kalendārajām dienām sekretariāts informē visus dalībniekus par vienotās nostājas priekšlikuma statusu. Ja vienoto nostāju nav akceptējuši visi dalībnieki, bet neviens to nav noraidījis, priekšlikumu atstāj atvērtu papildus astoņas kalendārās dienas.
- b) Pēc šā papildu laikposma uzskata, ka dalībnieks, kas nav skaidri noraidījis vienotās nostājas priekšlikumu, ir akceptējis vienoto nostāju. Tomēr dalībnieks, arī dalībnieks ierosinātājs, savam vienotās nostājas akceptam var izvirzīt nosacījumu, ka skaidru akceptu sniedz viens vai vairāki dalībnieki.
- c) Ja dalībnieks neakceptē vienu vai vairākus vienotās nostājas elementus, tas netieši akceptē visus pārējos vienotās nostājas elementus.

31. DOMSTARPĪBAS PAR VIENOTĀM NOSTĀJĀM

- a) Ja ierosinātājs dalībnieks un dalībnieks, kas ir piedāvājis grozījumus vai alternatīvu, nevar vienoties par vienotu nostāju iepriekš 30. pantā minētajā papildu astoņu kalendāro dienu laikposmā, šo laikposmu ar abpusēju piekrišanu var pagarināt. Sekretariāts par šādu pagarināšanu informē visus dalībniekus.
- b) Vienotu nostāju, kas nav pieņemta, var izskatīt no jauna, izmantojot 28.–30. panta procedūras. Šādos apstākļos dalībniekiem to sākotnējais lēmums nav saistošs.

32. VIENOTĀS NOSTĀJAS SPĒKĀ STĀŠANĀS DIENA

Sekretariāts informē visus dalībniekus par to, ka vienotā nostāja stāties spēkā vai ka tā ir noraidīta. Vienotā nostāja stājas spēkā 3 kalendārās dienas pēc šā paziņojuma.

▼ **M3**

33. VIENOTO NOSTĀJU DARBĪBAS PERIODS

- a) Ja nav citas vienošanās, tiklīdz ir panākta vienošanās par vienoto nostāju, tā darbojas divus gadus no tās spēkā stāšanās dienas, ja vien sekretariāts netiek informēts par to, ka tā vairs nav saistoša un ka šo faktu ir akceptējuši visi dalībnieki.
- b) Vienotā nostāja turpina darboties vēl divus gadus, ja kāds dalībnieks lūdz pagarinājumu 14 kalendāro dienu laikā no sākotnējā beigu termiņa un neviens pret to neiebilst. Par turpmākiem pagarinājumiem var vienoties, izmantojot to pašu procedūru.
- c) Sekretariāts pārbauda vienoto nostāju statusu un atbilstīgi informē dalībniekus, uzturot *OLIS* spēkā esošo vienoto nostāju statusa sarakstu. Sekretariāts cita starpā katru ceturksni izdod vienoto nostāju sarakstu, kuru termiņš beidzas nākamajā ceturksnī.
- d) Pēc kādas valsts, kas nav dalībniece un kas ražo konkurējošus gaisa kuģus, lūguma sekretariāts dara šai valstij pieejamas spēkā esošās kopējās nostājas.

4. i e d a ļ a

Saskaņošana

34. SASKAŅOŠANA

- a) Ņemot vērā dalībnieka starptautiskās saistības, dalībnieks var veikt saskaņošanu par oficiāla atbalsta finanšu noteikumiem, ko piedāvā valsts, kas nav dalībniece.
- b) Ja tiek saskaņoti neatbilstoši noteikumi, kurus piedāvā valsts, kas nav dalībniece:
  - 1) saskaņojošais dalībnieks dara visu iespējamo, lai šos noteikumus pārbaudītu;
  - 2) saskaņojošais dalībnieks vismaz 10 kalendārās dienas pirms jebkādu saistību uzņemšanās informē sekretariātu un pārējos dalībniekus par iepriekš minēto darbību rezultātiem, kā arī par noteikumiem, kurus tas gatavojas atbalstīt;
  - 3) ja kāds konkurējošs dalībnieks lūdz apspriešanos šajā desmit kalendāro dienu laika posmā, tad saskaņojošais dalībnieks uzgaida vēl desmit kalendārās dienas pirms jebkādu saistību uzņemšanās ar šādiem noteikumiem.
- c) Ja saskaņojošais dalībnieks maina vai atsauc savu nodomu atbalstīt pazīstos noteikumus, tas nekavējoties informē pārējos dalībniekus.

5. DAĻA

UZRAUDZĪBA UN PĀRSKATĪŠANA

35. UZRAUDZĪBA

- a) Sekretariāts uzrauga šīs nozares vienošanās īstenošanu un ik gadu sniedz ziņojumu dalībniekiem.
- b) Saskaņā ar 39. panta a) punktu un IV pielikumu ziņo par visiem darījumiem, ko uzskata par atbilstīgiem saskaņā ar 24. panta a) punktu.

▼ M3

- c) Saskaņā ar 39. panta a) punktu un IV pielikumu ziņo par visiem darījumiem, ko uzskata par atbilstīgiem saskaņā ar 24. panta b) punktu, turklāt:
- 1) ziņojošais dalībnieks norāda saikni starp konkrēto darījumu un pārejas posma sarakstu;
  - 2) pārejas posma sarakstus uzrauga reizi pusgadā; šajā nolūkā sekretariāts tiekas ar katru dalībnieku, lai:
    - konstatētu pārejas posma sarakstos reģistrētu noteiktu pasūtījumu skaitu, kas jau ir piegādāti,
    - nākamajam gadam atjauninātu piegādes grafiku pārejas posma sarakstos reģistrētiem darījumiem,
    - konstatētu pārejas posma sarakstos reģistrētus pasūtījumus, kas kāda iemesla dēļ nav piegādāti un arī netiks piegādāti šajos pārejas posma sarakstos norādītajam pircējam. Šādus pasūtījumus svītro no pārejas posma sarakstiem un neiedala citam pircējam.

36. PĀRSKATĪŠANA

Dalībnieki pārskata šīs nozares vienošanās procedūras un noteikumus, īpaši saskaņā ar a) un b) punktā turpmāk noteiktajiem kritērijiem un termiņiem.

- a) Dalībnieki šo nozares vienošanos pārskata šādi:
- 1) 2019. kalendārājā gadā un katrā ceturtajā kalendārājā gadā pēc tam, par ko sekretariāts ik reizi paziņo trīs mēnešus iepriekš;
  - 2) saskaņā ar kāda dalībnieka lūgumu pēc pienācīgas apspriešanās, ja sekretariāts ir par to paziņojis trīs mēnešus iepriekš un ja šis dalībnieks sniedz rakstisku paskaidrojumu attiecībā uz pārskatīšanas iemeslu un mērķiem, kā arī pirms šā lūguma notikušās apspriešanās kopsavilkumu;
  - 3) minimālo prēmiju likmju un minimālo procentu likmju atjaunināšanas kārtība ir izklāstīta attiecīgi II un III papildinājumā;
  - 4) pārskatīšana attiecas arī uz 16. pantā noteiktajām maksām.
- b) Iepriekš a) punkta 1) apakšpunktā minētajā pārskatīšanā tiek izskatīts turpmākais:
- 1) tas, ciktāl ir sasniegti 1. pantā noteiktie šīs nozares vienošanās mērķi, kā arī citi jautājumi, ko kāds dalībnieks vēlas apspriest;
  - 2) ņemot vērā b) punkta 1) apakšpunktu, vai ir pamats veikt šīs nozares vienošanās grozījumus.
- c) Atzīstot šā pārskatīšanas procesa svarīgumu un lai nodrošinātu, ka šīs nozares vienošanās noteikumi joprojām atbilst dalībnieku vajadzībām, katrs dalībnieks patur tiesības izstāties no šīs nozares vienošanās saskaņā ar tās 40. panta noteikumiem.

▼ **M3**

37. TURPMĀKAIS DARBS

Tiks izskatīts turpmākais:

- a) pārskatīta dalībnieku prakse oficiāla atbalsta sniegšanā pirms kreditēšanas termiņa sākuma;
- b) noteikumi, ko piemēro netiešiem aizdevumiem;
- c) maksimālā atmaksas termiņa (atbilstīgi 19. pantam) pagarināšana attiecībā uz lietotiem gaisa kuģiem, kas pirms pārdošanas ievērojami atjaunoti;
- d) maksimālā atmaksas termiņa (atbilstīgi 21. pantam) pagarināšana saistībā ar lielākām līgumu vērtībām;
- e) noteikumi, ko piemēro “atjaunošanai” (21. pants) un “pakalpojumiem” (22. pants);
- f) Keiptaunas atbilstīguma process;
- g) “ieinteresēta dalībnieka” definīcija.

6. DAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

38. STĀŠANĀS SPĒKĀ

Šī nozares vienošanās stājas spēkā 2011. gada 1. februārī.

39. PĀREJAS NOTEIKUMI

Neraugoties uz šīs nozares vienošanās 38. pantu, dalībnieki var sniegt oficiālu atbalstu saskaņā ar turpmākajiem noteikumiem.

- a) Dalībnieki var sniegt oficiālu atbalstu saskaņā ar noteikumiem, kas izklāstīti no 2007. gada 1. jūlija spēkā esošajā gaisa kuģu nozares vienošanās (turpmāk – “2007. gada ASU”), ja tiek izpildīti šādi nosacījumi:
  - 1) par precēm un pakalpojumiem noteikts līgums ir noslēgts līdz 2010. gada 31. decembrim;
  - 2) preces un pakalpojumus fiziski piegādā līdz 2012. gada 31. decembrim attiecībā uz 2007. gada ASU 1. kategorijas gaisa kuģiem un līdz 2013. gada 31. decembrim attiecībā uz 2007. gada ASU 2. un 3. kategorijas gaisa kuģiem;
  - 3) attiecībā uz katrām paziņotajām galīgajām saistībām ir noteikta ikgadēja saistību maksa 20 bāzes punktu apmērā, kuru piemēro vai nu no saistību galīgās uzņemšanās dienas, vai no 2011. gada 31. janvāra (2007. gada ASU 1. kategorijas gaisa kuģiem)/2011. gada 30. jūnija (2007. gada ASU 2. un 3. kategorijas gaisa kuģiem), ņemot vērā agrāko no šiem termiņiem, kamēr gaisa kuģis ir piegādāts. Šī saistību maksa aizstāj 2007. gada ASU 17. panta a) punktā un b) punkta 2) apakšpunktā minētās maksas. Šo saistību maksu nosaka papildus noteiktajai minimālajai prēmijai.
- b) Dalībnieki var sniegt oficiālu atbalstu saskaņā ar noteikumiem, kas piemērojami pirms šīs nozares vienošanās stāšanās spēkā, ja tiek izpildīti šādi nosacījumi:
  - 1) par precēm un pakalpojumiem noteikts līgums ir noslēgts līdz 2010. gada 31. decembrim;
  - 2) šis oficiālais atbalsts attiecas vienīgi uz 69 2007. gada ASU 1. kategorijas gaisa kuģu piegādēm vienam dalībniekam un 92 2007. gada ASU 2. kategorijas gaisa kuģu piegādēm vienam dalībniekam;

▼ M3

3) lai varētu izmantot šajā punktā izklāstītos noteikumus, b) punkta 2) apakšpunktā minētais gaisa kuģis ir reģistrēts sarakstos (turpmāk – “pārejas posma saraksti”), ko dalībnieki paziņo sekretariātam pirms šīs nozares vienošanās stāšanās spēkā, šajos pārejas posma sarakstos ietver:

- gaisa kuģu modeļus un skaitu,
- plānotos piegādes datumus,
- pircēju identitāti,
- piemērojamo režīmu (vai nu gaisa kuģu nozares vienošanās pirms 2007. gada *ASU*, vai 2007. gada *ASU*).

4) pirmajā, otrajā un ceturtajā ievilkumā prasīto informāciju izplata visiem dalībniekiem; trešajā ievilkumā prasīto informāciju apstrādā vienīgi sekretariāts un priekšsēdētājs;

5) attiecībā uz katru gaisa kuģi pārejas posma sarakstos:

- ja oficiāls atbalsts tiek sniegts atbilstīgi gaisa kuģu nozares vienošanās, kas bija spēkā pirms 2007. gada *ASU*, tad nosaka ikgadēju saistību maksu 35 bāzes punktu apmērā, kuru piemēro vai nu no saistību galīgās uzņemšanās dienas, vai no 2011. gada 31. marta, ņemot vērā agrāko no šiem termiņiem, kamēr gaisa kuģis ir piegādāts. Turklāt noteiktā minimālā prēmija nav mazāka par 3 % priekšapmaksas veidā,
- ja oficiāls atbalsts tiek sniegts atbilstīgi 2007. gada *ASU*, tad nosaka ikgadēju saistību maksu 20 bāzes punktu apmērā, kuru piemēro vai nu no saistību galīgās uzņemšanās dienas, vai no 2011. gada 30. jūnija, ņemot vērā agrāko no šiem termiņiem, kamēr gaisa kuģis ir piegādāts,
- abos ievilkumos minētā saistību maksa aizstāj 2007. gada *ASU* 17. panta a) punktā un b) punkta 2) apakšpunktā minētās maksas. Šo saistību maksu nosaka papildus noteiktajai minimālajai prēmijai.

6) Dalībnieki var sniegt oficiāli atbalstītus eksporta kredītus saskaņā ar noteikumiem, kas izklāstīti gaisa kuģu nozares vienošanās, kura bija spēkā pirms 2007. gada *ASU*, tikai attiecībā uz gaisa kuģu piegādēm, kam jānotiek līdz 2010. gada 31. decembrim, atbilstīgi noteiktiem līgumiem, kuri noslēgti līdz 2007. gada 30. aprīlim, un par ko paziņots sekretariātam līdz 2007. gada 30. jūnijam.

c) Šā panta īstenošanu uzrauga saskaņā ar 35. panta b) un c) punktu.

40. IZSTĀŠANĀS

Dalībnieks var izstāties no šīs nozares vienošanās, rakstiski informējot sekretariātu ar tūlītējas saziņas līdzekļa palīdzību, piemēram, *OLIS*. Izstāšanās stājas spēkā sešus mēnešus pēc tam, kad sekretariāts saņēmis paziņojumu. Izstāšanās neskar tādas vienošanās, kas panāktas par atsevišķiem darījumiem, kuri slēgti pirms tam, kad izstāšanās stājusies spēkā.

▼ **M3***I papildinājums***Dalība gaisa kuģu nozares vienošanās**

1. Dalībnieki mudina valstis, kas nav dalībnieces un kas attīsta civilās aviācijas gaisa kuģu ražošanas iespējas, piemērot šīs nozares vienošanās noteikumus. Šim nolūkam dalībnieki aicina valstis, kas nav dalībnieces, uzsākt ar tiem sarunas par nosacījumiem, lai pievienotos šai nozares vienošanās.
2. Sekretariātam būtu jānodrošina, ka valstij, kas nav dalībniece un kas ir ieinteresēta piedalīties šajā nozares vienošanās, tiek sniegta pilnīga informācija par noteikumiem, lai kļūtu par šīs nozares vienošanās dalībnieku.
3. Tad dalībnieki uzaicina valsti, kas nav dalībniece, piedalīties pasākumos saistībā ar šo nozares vienošanos un novērotājas statusā apmeklēt attiecīgās sanāksmes. Šāds uzaicinājums ir derīgs ne vairāk kā divus gadus, un to var atjaunot vienu reizi uz vēl diviem gadiem. Šajā laikā valsti, kas nav dalībniece, aicina sniegt pārskatu par tās eksporta kredītu sistēmu, īpaši attiecībā uz civilās aviācijas gaisa kuģu eksportu.
4. Šā laikposma beigās valsts, kas nav dalībniece, norāda, vai tā vēlas kļūt par šīs nozares vienošanās dalībnieku un ievērot tās noteikumus; ja šāds apstiprinājums tiek sniegts, valsts, kas nav dalībniece, ik gadu piedalās to izmaksu segšanā, kuras ir saistītas ar šīs nozares vienošanās īstenošanu.
5. Ieinteresēto valsti, kas nav dalībniece, uzskata par dalībnieku pēc 30 dienām no šā papildinājuma 4. pantā minētā apstiprinājuma.

▼ M3

II papildinājums

Minimālās prēmiju likmes

Šajā papildinājumā procedūras, kuras jāizmanto, nosakot oficiāla atbalsta vērtējumu darījumam, uz ko attiecas šī nozares vienošanās. Riska klasificēšanas procedūras izklāstītas 1. iedaļā, par jauniem un lietotiem gaisa kuģiem iekasējamās minimālās prēmiju likmes noteiktas 2. iedaļā, bet 3. iedaļā noteiktas minimālās prēmiju likmes, kas iekasējamās par rezerves dzinējiem, rezerves daļām, civilās aviācijas gaisa kuģu pārbūvi par kravas gaisa kuģiem/ievērojamām izmaiņām/atjaunošanu, apkopes un apkalpošanas līgumiem un dzinēju komplektiem.

1. IEDAĻA

Riska klasificēšanas procedūras

1. Dalībnieki ir vienojušies par pircēju/aizņēmēju riska klasifikāciju sarakstu (turpmāk – “saraksts”); šis riska klasifikācijas atspoguļo pircēju/aizņēmēju nesubordinēto nenodrošināto kredītsaistību reitingu, izmantojot parastu reitinga skalu, ko lieto arī kredītreitingu aģentūras (*CRA*).
2. Dalībnieku izvirzīti eksperti nosaka riska klasifikāciju pēc šā papildinājuma 1. tabulā noteiktajām riska kategorijām.
3. Saraksts ir saistošs visos darījuma posmos (piemēram, pārrunas pirms darījuma noslēgšanas un piegāde), ievērojot šā papildinājuma 15. panta noteikumus.

I RISKĀ KLASIFIKĀCIJU SARAKSTA IZVEIDE

4. Sarakstu izveido un dalībnieki par to vienojas pirms šīs nozares vienošanās stāšanās spēkā; to uztur sekretariāts, kas to dara pieejamu visiem dalībniekiem, un tas ir konfidenciāls.
5. Sekretariāts pēc lūguma var konfidenciāli informēt valsti, kas ražo gaisa kuģus un kas nav dalībniece, par kāda pircēja/aizņēmēja riska klasifikāciju; šādā gadījumā sekretariāts par šo lūgumu informē visus dalībniekus. Valsts, kas nav dalībniece, jebkurā laikā var ierosināt sekretariātam sarakstā pievienojamus ierakstus. Valsts, kas nav dalībniece un ierosina sarakstā pievienojamu ierakstu, var piedalīties riska klasificēšanas procedūrā, it kā tā būtu ieinteresēts dalībnieks.

II RISKĀ KLASIFIKĀCIJU SARAKSTA ATJAUNINĀŠANA

6. Ievērojot šā papildinājuma 15. panta noteikumus, sarakstu var atjaunināt *ad hoc* vai nu tad, ja kāds dalībnieks jebkādā veidā paziņo par nodomu piemērot citu riska klasifikāciju, nevis tādu, kas norādīta sarakstā, vai arī ja kādam dalībniekam vajadzīga riska klasifikācija kādam pircējam/aizņēmējam, kurš vēl nav iekļauts sarakstā ⁽¹⁾ ⁽²⁾.
7. Pirms izmantot kādu alternatīvu vai jaunu riska klasifikāciju, dalībnieks nosūta sekretariātam lūgumu atjaunināt sarakstu, pamatojoties uz kādu alternatīvu vai jaunu riska klasifikāciju. Sekretariāts divu darba dienu laikā šo lūgumu izplata dalībniekiem, nenorādot, kurš dalībnieks lūgumu iesniedzis.

⁽¹⁾ Ja ierosinātais pircēja/aizņēmēja riska reitings pārsniedz uzņemošā suverēna riska reitingu, ir jāsniedz paskaidrojums.

⁽²⁾ Darījumiem ar eksporta līguma vērtību zem 5 miljoniem USD dalībnieks, kas nevēlas ievērot šā papildinājuma 6.–8. pantā izklāstīto riska klasificēšanas procedūru, pircēja/aizņēmējam, uz kuru attiecas darījums, piemēro riska klasifikāciju “8” un paziņo par darījumu saskaņā ar šīs nozares vienošanās 24. panta a) punktu.

▼ **M3**

8. Ieinteresētie dalībnieki desmit ⁽¹⁾ darba dienu laikā var piekrist ierosinātajām izmaiņām sarakstā vai apstrīdēt tās; ja šajā laikā netiek atbildēts, to uzskata par piekrišanu ierosinājumam. Ja desmit dienu termiņa beigās ierosinājums nav apstrīdēts, uzskata, ka ir notikusi vienošanās par ierosinātajām izmaiņām sarakstā. Sekretariāts piecu darba dienu laikā attiecīgi groza sarakstu un izsūta *OLIS* ziņu; pārskatītais saraksts ir saistošs no šīs ziņas izsūtīšanas dienas.

III DOMSTARPĪBU IZŠĶIRŠANA

9. Ja ierosinātā riska klasifikācija tiek apstrīdēta, ieinteresētie dalībnieki desmit darba dienu laikā pēc paziņojuma par iebildumiem ekspertu līmenī dara visu iespējamo, lai panāktu vienošanos par riska klasifikāciju. Būtu jāizmanto visas domstarpību izšķiršanas iespējas, ja vajadzīgs, ar sekretariāta palīdzību (piemēram, organizējot telekonferences vai apspriešanās klātienē). Ja šajā desmit darba dienu laikā ieinteresētie dalībnieki vienojas par riska klasifikāciju, tie informē sekretariātu par rezultātu, un sekretariāts tad turpmākajās piecās darba dienās attiecīgi atjaunina sarakstu un izsūta *OLIS* ziņu. Pārskatītais saraksts ir saistošs no šīs ziņas izsūtīšanas dienas.
10. Ja desmit darba dienu laikā domstarpības netiek izšķirtas ekspertu līmenī, jautājumu nodod dalībniekiem izlemšanai par piemērotu riska klasifikāciju, kam jānotiek ne ilgāk kā piecās darba dienās.
11. Ja galīga vienošanās netiek panākta, dalībnieki var vērsties pie *CRA*, lai tā noteiktu pircēja/aizņēmēja riska klasifikāciju. Šādos gadījumos dalībnieku priekšsēdētājs dalībnieku vārdā desmit darba dienu laikā nosūta pircējam/aizņēmējam paziņojumu. Paziņojumā iekļauj visu informāciju, par ko vienojušies dalībnieki, riska novērtējuma apspriešanai. Šādi iegūto riska klasifikāciju ievada sarakstā, un tā kļūst saistoša tūlīt pēc sekretariāta *OLIS* izplatītās ziņas, ka tas pabeigs atjaunināšanas procedūru piecu darba dienu laikā.
12. Ja vien nav izņemts citādi, izmaksas, kas rodas, šādi vērstoties pie *CRA*, uzņemas ieinteresētais pircējs/aizņēmējs.
13. Šā papildinājuma 9.–11. pantā izklāstītajās procedūrās piemēro spēkā esošo riska klasifikāciju (ja tā ir sarakstā).

IV KLASIFIKĀCIJAS DARBĪBAS PERIODS

14. Derīgās riska klasifikācijas ir spēkā esošās riska klasifikācijas sekretariāta uzturētajā sarakstā; prēmiju likmes norāda un saistības uzņemas tikai saskaņā ar šīm riska klasifikācijām.
15. Riska klasifikācijas ir derīgas ne ilgāk kā 12 mēnešus no tās dienas, kad sekretariāts tās ievadījis sarakstā, lai dalībnieki sniegtu norādes un galīgās saistības attiecībā uz prēmiju likmēm; konkrēta darījuma derīguma termiņu var pagarināt vēl par 18 mēnešiem, kad ir uzņemtas saistības vai galīgās saistības un tiek iekasētas prēmiju turēšanas maksas. Riska klasifikācijas šo 12 mēnešu derīguma termiņa laikā var pārskatīt, ja notiek būtiskas izmaiņas pircēja/aizņēmēja riska profilā, piemēram, *CRA* sniegta reitinga izmaiņas.

⁽¹⁾ Darījumiem ar eksporta līguma vērtību zem 5 miljoniem USD piemēro piecu darba dienu periodu.

▼ **M3**

16. Ja vien kāds dalībnieks nepieprasa atjauninājumu, vismaz 20 darba dienas pirms attiecīgās riska klasifikācijas derīguma termiņa beigām sekretariāts svītro šo riska klasifikāciju no nākamā, atjauninātā saraksta. Sekretariāts divu darba dienu laikā izplata šo atjauninājuma pieprasījumu visiem dalībniekiem, nenorādot to iesniegušo dalībnieku, un piemēro šā papildinājuma 9.–11. pantā izklāstītās procedūras.

V PIRCĒJA/AIZŅĒMĒJA RISKĀ KLASIFICĒŠANAS PIEPRASĪJUMS

17. Ja pārrunās pirms darījuma noslēgšanas pircējs/aizņēmējs pieprasa norādi par tā riska klasifikāciju un ja tās vēl nav sarakstā, šis pircējs/aizņēmējs var uz sava rēķina pieprasīt indikatīvu riska klasifikāciju *CRA*. Šo riska klasifikāciju sarakstā neiekļauj; dalībnieki to var izmantot kā pamatu riska novērtēšanai.

2. IEDAĻA

Minimālās prēmiju likmes jauniem un lietotiem gaisa kuģiem

I MINIMĀLO PRĒMIJU LIKMJU NOTEIKŠANA

18. Šā papildinājuma 19.–61. pantā izklāstītās minimālās prēmiju likmes, kas atbilst pircēja/aizņēmēja (ja cits subjekts – primārā atmaksas avota) riska klasifikācijai.
19. Dalībnieki var sniegt oficiālu atbalstu ar minimālo prēmijas likmi vai virs tās, ja tiek izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi.
- a) Darījums ir nodrošināts ar aktīviem un atbilst visiem turpmākajiem kritērijiem:
- 1) prioritāra nodrošinājuma prasība attiecībā uz vai saistībā ar gaisa kuģi un dzinējiem,
  - 2) nomas struktūras gadījumā – cesija un/vai prioritāra nodrošinājuma prasība saistībā ar nomas maksājumiem,
  - 3) visu gaisa kuģu un dzinēju, kā juridiskie īpašnieki vai patiesie labuma guvēji piedāvātā finansējuma ietvaros ir vieni un tie paši, vairāku saistītu saistību neizpildes nosacījums un šķērsnodrošinājums, ja piemērojamajā tiesiskajā režīmā tas ir iespējams.
- b) Darījums ir strukturēts tā, lai iekļautu vismaz 1. tabulā zemāk norādītos risku mazinošos faktorus.

1. tabula

Riska reitingi

ASU riska kategorija	ASU riska kategorija	Riska reitingi	
		KOPĀ	no kā vismaz "A"
1	AAA līdz BBB-	0	0
2	BB+ un BB	0	0
3	BB-	1	1
4	B+	2	1

▼ M3

ASU riska kategorija	ASU riska kategorija	Riska reitingi	
		KOPĀ	no kā vismaz "A"
5	B	2	1
6	B-	3	2
7	CCC	4	3
8	CC līdz C	4	3

20. Šā papildinājuma 19. panta nolūkos:

a) dalībnieki var izvēlēties starp šādiem risku mazinošajiem faktoriem:

"A" risku mazinošie faktori:

- 1) samazināts priekšapmaksas apmērs: katrs šīs nozares vienošanās 10. panta a) un b) punktā minēto priekšapmaksu samazinājums par pieciem procentu punktiem ir līdzvērtīgs vienam "A" risku mazinošajam faktoram. Šādā gadījumā dalībnieks nesniedz nekādu oficiālu atbalstu virs samazinātās priekšapmaksas;
- 2) lineārā amortizācija: pamatsummas atmaksa vienādās maksājumu daļās ir līdzvērtīga vienam risku mazinošajam faktoram;
- 3) saīsināts atmaksas termiņš: atmaksas termiņš, kas nepārsniedz desmit gadus, ir līdzvērtīgs vienam risku mazinošajam faktoram, neatkarīgi no pieļaujamā maksimālā atmaksas termiņa.

"B" risku mazinošie faktori:

- 1) nodrošinājuma depozīts: nodrošinājuma depozīts, kas atbilst vienam ceturkšņa pamatsummas un procentu maksājumam, ir līdzvērtīgs vienam risku mazinošajam faktoram. Nodrošinājuma depozīts var būt skaidrā naudā vai rezerves akreditīvs;
- 2) nomas maksājumi avansā: nomas maksājumus, kas atbilst vienam ceturkšņa pamatsummas un procentu maksājumam, maksā ceturksni pirms katra atmaksas datuma;
- 3) ekspluatācijas rezerves, kas pēc veida un apjoma atspoguļo labāko tirgus praksi.

b) Iepriekš paziņojot, vienu "A" risku mazinošo faktoru var aizstāt ar 15 % piemaksu piemērojamajai minimālajai prēmiju likmei.

21. Minimālās prēmiju likmes, kas piemērojamas darījumam, var noteikt pirms piegādes vai nu saistību uzņemšanās brīdī, saistību galīgās uzņemšanās brīdī vai citādi, uzsākot prēmijas turēšanas periodu ar konkrēto termiņu. Galīgā priekšapmaksas prēmijas likme (gada intervāliem) vai tās kombinācija, kas piemērojama darījumam, atbildīs šādi noteiktajai minimālajai prēmiju likmei, kā arī obligātajiem risku mazinošajiem faktoriem, kuri paredzēti šā papildinājuma 19. panta b) punktā, no dienas, kurā tika noteiktas minimālās prēmiju likmes. Minētos noteikumus piemēro visam prēmijas turēšanas perioda termiņam, un tos var pārskatīt tikai pēc šā perioda beigām, kad minimālās prēmiju likmes un obligātie risku mazinošie faktori, kuri būs paredzēti tobrīd spēkā esošajā ASU, tiks piemēroti un varēs tikt noteikti nākamajam prēmijas turēšanas periodam.

▼ **M3**

22. Atbilstīgi šīs nozares vienošanās 11. pantam piemērojamās minimālās prēmiju likmes sastāv no minimālām uz risku balstītām likmēm (*RBR*), kam saskaņā ar šīs nozares vienošanās 23.–36. pantu pievieno tirgu atspoguļojošu piemaksu (*MRS*).

23. No šīs nozares vienošanās stāšanās spēkā *RBR* ir šādas.

2. tabula

Uz risku balstītas likmes

ASU riska kategorija	Intervāli (bāzes punkti)	Priekšapmaks (%)
1	89	4,98
2	98	5,49
3	116	6,52
4	133	7,49
5	151	8,53
6	168	9,51
7	185	10,50
8	194	11,03

24. *RBR* likmes pārskata ik gadu, balstoties uz *Moody's* saistību nepildīšanas zaudējumu (*LGD*) 4 gadu mainīgo vidējo rādītāju. Attiecīgais *LGD* šai pārskatīšanai ir balstīts uz pirmās kārtas prasījuma nodrošinātiem bankas aizdevumiem, un to aprēķina šādi.

3. tabula

LGD noteikšana

4 gadu mainīgais vidējais rādītājs	izmantojamais <i>LGD</i>
≥ 45 %	25 %
≥ 35 % < 45 %	23 %
≥ 30 % < 35 %	21 %
< 30 %	19 %

25. *RBR* pielāgošanas faktoru nosaka šādi:

$$\frac{\text{izmantojamais } LGD}{19 \%} = RBR \text{ pielāgošanas faktors};$$

26. Lai noteiktu pārskatītās *RBR*, *RBR* pielāgošanas faktoru reizina ar iepriekš 2. tabulā norādītajām *RBR*.

27. Pirmais pārskatīšanas process notiks 2012. gada pirmajā ceturksnī, un attiecīgās *RBR* stāsies spēkā 2012. gada 15. aprīlī.

▼ **M3**

28. Turpmākajos pārskatīšanas procesos iegūtās *RBR* būs spēkā no katra nākamā gada 15. aprīļa. Kad ir noteiktas ikgadējās pārskatītās *RBR*, sekretariāts tūlīt informē visus dalībniekus par piemērojamajām likmēm un dara tās publiski pieejamas.

29. Katrai riska kategorijai tirgu atspoguļojošu piemaksu aprēķina šādi;

$$MRS = B * [(0,5 * MCS) - RBR],$$

kur:

— *B* ir kombinēšanas koeficients, kas mainās no 0,7 līdz 0,35 atkarībā no riska kategorijas saskaņā ar 4. tabulu turpmāk,

— *MCS* ir *Moody's* vidējo kredīta likmju starpību (*spread*) (*MCS*) 90 dienu mainīgais vidējais rādītājs ar 7 gadu vidējo atmaksas periodu.

30. Ja riska kategorijas ietver vairāk nekā vienu riska reitingu, nosaka starpību vidējo rādītāju. Riska kategorijā 1 izmanto *BBB-* starpību.

31. *MCS* starpības diskontē par 50 %, lai ņemtu vērā aktīvu nodrošinājumu. *MCS* diskontētās starpības tad koriģē ar kombinēšanas faktoru no 70 % līdz 35 % saskaņā ar 4. tabulu zemāk, to piemērojot starpībai starp *MCS* diskontētajām starpībām un *RBR*. Kombinēšanas rezultātā iegūtas negatīvas starpības neatskaita.

4. tabula

Kombinēšanas faktori

Riska reitings	<i>ASU</i> riska kategorija	Kombinēšanas faktors (%)
AAA	1	70
AA	1	70
A	1	70
BBB+	1	70
BBB	1	70
BBB-	1	70
BB+	2	65
BB	2	65
BB-	3	50
B+	4	45
B	5	40
B-	6	35
CCC	7	35
CC	8	35
C	8	35

32. *MRS* atjaunina ik ceturksni šādi:

▼ M3

- pirmais atjaunināšanas process notiek 2011. gada pirmajā ceturksnī, un pārskatītās *MCS* stājas spēkā 2011. gada 15. aprīlī; tomēr līdz 2012. gada 15. aprīlim *MRS* atjauninājumi, ko piemēro riska kategorijai 1, stājas spēkā tikai tad, ja tā rezultātā *MRS* palielinās,
  - nākamie atjaunināšanas procesi notiek 2011. gada otrajā, trešajā un ceturtajā ceturksnī (un tā tālāk), un iegūtās *MCS* stājas spēkā attiecīgi 2011. gada 15. jūlijā, 2011. gada 15. oktobrī, 2012. gada 15. janvārī un tā tālāk,
  - pēc katras atjaunināšanas sekretariāts tūlīt paziņo visiem dalībniekiem piemērojāmās *MRS* un attiecīgās minimālās likmes, kā arī dara tās publiski pieejamas pirms to spēkā stāšanās.
33. *MRS* piemēro tikai tad, ja tās ir pozitīvas un pārsniedz 25 bāzes punktus.
34. Minimālo prēmiju likmju pieaugums, kas rodas *MRS* atjauninājuma rezultātā, nepārsniedz 10 % no iepriekšējām ceturkšņa minimālo prēmiju likmēm. Minimālās prēmiju likmes (ko iegūst, saskaitot uz risku balstītās likmes un tirgu atspoguļojošu piemaksu) nepārsniedz uz risku balstītās likmes par vairāk nekā 100 %.
35. Lai noteiktu minimālās prēmiju likmes,
- izmanto šādu formulu:

$$\text{Neto } MPR = MPR * (1 + RTAS) * (1 + RFAS) * (1 + RMRS) * (1 - CTCD) * (1 + NABS) - CICD,$$
  - kur:
    - *RTAS* ir atmaksas termiņa pielāgošanas piemaksa, kas noteikta šīs nozares vienošanās 12. panta b) punktā,
    - *RFAS* ir atmaksas biežuma pielāgošanas piemaksa, kas noteikta šīs nozares vienošanās 13. panta a) punkta 1) un 2) apakšpunktā,
    - *RMRS* ir risku mazinošā faktora aizstāšanas piemaksa, kas noteikta šā papildinājuma 20. panta b) punktā,
    - *CTCD* ir Keiptaunas konvencijas atlaide, kas noteikta šā papildinājuma 38. pantā,
    - *NABS* ir piemaksa darījumiem bez aktīvu nodrošinājuma, kas noteikta attiecīgi šā papildinājuma 57. panta a) punkta 4) apakšpunktā, 57. panta b) punktā un 59. panta b) punktā,
    - *CICD* ir nosacītā apdrošināšanas seguma atlaide, kas noteikta šā papildinājuma 56. panta a) punktā.
  - Prēmiju var maksāt vai nu kā priekšapmaksu, vai procesa gaitā kā intervālu, ko izsaka bāzes punktus gadā, vai jebkādā priekšapmaksas likmju un intervālu kombinācijā. Priekšapmaksas likmes un intervālus aprēķina, izmantojot prēmijas likmju konversijas modeli (*PCM*), lai maksājamā prēmija konkrētajā darījumā pēc neto pašreizējās vērtības būtu vienāda neatkarīgi no tā, vai to maksā uzreiz, vai kā intervālu, vai tā ir abu minēto iespēju apvienojums. Darījumos, kur pirms seguma uzsākšanas notiek vienošanās par noteikumiem vai tiek paziņoti noteikumi, kuros ir paredzēts vidējā svērtā atmaksas perioda samazinājums, var iekasēt priekšapmaksas likmi (to aprēķina, izmantojot *PCM*), kas pēc maksājamo prēmiju apmēra atbilst tai, kura pēc neto pašreizējās vērtības maksājama atbilstoši starpībām.

▼ M3

36. Piemērojamās minimālās prēmiju likmes no šīs nozares vienošanās sākotnējā spēkā stāšanās datuma (2011. gada 1. februāra) ir norādītas 5. tabulā turpmāk.

5. tabula

Minimālās prēmiju likmes

(12 gadu atmaksas termiņš, ar aktīviem nodrošināti darījumi)

Riska kategorija	Riska klasifikācija	Minimālās prēmiju likmes	
		Ilgadējās starpības (bāzes punkti)	Priekšapmaks (%)
1	AAA līdz BBB-	137	7,72
2	BB+ un BB	184	10,44
3	BB-	194	11,03
4	B+	208	11,85
5	B	234	13,38
6	B-	236	13,50
7	CCC	252	14,45
8	CC līdz C	257	14,74

II MINIMĀLĀS PRĒMIJAS SAMAZINĀJUMS

37. Ievērojot šā papildinājuma 38. panta noteikumus, saskaņā ar I apakšiedaļu noteikto minimālo prēmiju likmju samazinājums tiek atļauts, ja:

- a) ar aktīviem nodrošināts darījums ir saistīts ar gaisa kuģa priekšmetu Keiptaunas protokola par gaisa kuģiem nozīmē,
- b) gaisa kuģa priekšmeta operators (un, ja tas atšķiras, aizņēmējs/pircējs vai iznomātājs, ja oficiālu atbalstu sniedzošais dalībnieks uzskata, ka darījuma struktūra to paredz) atrodas valstī, kura ar gaisa kuģa priekšmetu saistītās izmaksas brīdī atrodas to valstu sarakstā, kas ir atbilstīga minimālo prēmiju likmju samazināšanai (turpmāk – “Keiptaunas saraksts”), un, attiecīgā gadījumā, kādā šis valsts teritoriālā vienībā, kura ir atbilstīga saskaņā ar šā papildinājuma 40. pantu, un
- c) darījums ir saistīts ar gaisa kuģa priekšmetu, kas reģistrēts atbilstīgi Keiptaunas konvencijai un tās Gaisa kuģu protokolam (turpmāk – “Keiptaunas konvencija” jeb “CTC”) izveidotajā starptautiskajā reģistrā.

38. Saskaņā ar I apakšiedaļu noteikto minimālo prēmiju likmju samazinājums nepārsniedz 10 % no piemērojamās minimālās prēmiju likmes.

39. Lai valsti iekļautu Keiptaunas sarakstā,

- a) tai jābūt Keiptaunas konvencijas līgumslēdzējai pusei;
- b) tai jābūt sniegušai atbilstīguma deklarācijas, kas iekļautas šā papildinājuma 1. pielikumā; kā arī
- c) tai, kā prasīts, jāīsteno Keiptaunas konvencija un atbilstīguma deklarācijas tās normatīvajos aktos, lai Keiptaunas konvencijas saistības būtu pienācīgi pārņēmtas valsts tiesību aktos.

▼ **M3**

40. Lai teritoriāla vienība atbilstu šā papildinājuma 37. panta prasībām,
- a) tai jābūt teritoriālai vienībai, uz kuru attiecas Keiptaunas konvencija;
  - b) tai jābūt teritoriālai vienībai, uz kuru attiecas šā papildinājuma 1. pielikuma atbilstīguma deklarācijas; kā arī
  - c) tai, kā prasīts, jāīsteno Keiptaunas konvencija un atbilstīguma deklarācijas tās normatīvajos aktos, lai Keiptaunas konvencijas saistības būtu pienācīgi pārņemtas valsts tiesību aktos.
41. Pirms šīs nozares vienošanās stāšanās spēkā dalībnieki sekretariātam iesniedz sākotnējo saskaņoto Keiptaunas sarakstu. Keiptaunas sarakstu atjaunina saskaņā ar šā papildinājuma 40.–52. pantu.
42. Saistībā ar gaisa kuģi oficiālu atbalstu sniedošs dalībnieks vai valsts, kas nav dalībniece, var ierosināt sekretariātam pievienot kādu valsti Keiptaunas sarakstam. Šajā ierosinājumā attiecībā uz pievienojamo valsti iekļauj:
- a) visu informāciju par Keiptaunas konvencijas ratifikācijas vai pievienošanās dokumentu iesniegšanas datumu deponēšanai;
  - b) valsts, kuru ir ierosināts pievienot Keiptaunas sarakstam, sniegto deklarāciju kopijas;
  - c) visu informāciju par Keiptaunas konvencijas un atbilstīguma deklarāciju spēkā stāšanās datumu;
  - d) analīzi, kurā aprakstīti pasākumi, ko valsts, kuru ierosināts pievienot Keiptaunas sarakstam, ir veikusi, īstenojot Keiptaunas konvenciju un atbilstīguma deklarācijas tās normatīvajos aktos kā prasīts, lai nodrošinātu, ka Keiptaunas konvencijas saistības ir pienācīgi pārņemtas valsts tiesību aktos; kā arī
  - e) pienācīgi aizpildītu anketu, kuras veidlapa ir iekļauta šā papildinājuma 2. pielikumā (turpmāk – “*CTC* anketa”) un kuru ir aizpildījis vismaz viens juridiskais birojs, kas ir kvalificēts sniegt juridiskas konsultācijas saistībā ar tās valsts jurisdikciju, kuru ierosināts pievienot Keiptaunas sarakstam. Aizpildītajā *CTC* anketā norāda šādu informāciju:
    - i) attiecīgā(-o) juridiskā biroja(-u) nosaukums un adrese;
    - ii) juridiskā biroja attiecīgā pieredze, kas var ietvert pieredzi ar likumdošanas un konstitucionāliem procesiem saistībā ar starptautisku līgumu īstenošanu šajā valstī, kā arī konkrēta pieredze ar *CTC* jautājumiem, ieskaitot pieredzi, konsultējot valdību par Keiptaunas konvencijas īstenošanu un izpildi vai sniedzot konsultācijas privātajā sektorā, vai konsultējot par kreditoru tiesību izpildi valstī, kuru ierosināts pievienot Keiptaunas sarakstam;
    - iii) Informācija par to, vai šis juridiskais birojs ir iesaistīts vai grāsās būt iesaistīts darījumos, kam varētu piemērot samazinātu minimālo prēmiju likmi, ja ierosināto valsti pievienotu *CTC* sarakstam ⁽¹⁾; kā arī

⁽¹⁾ Kopā ar informāciju par iesaisti (to sniedz, pienācīgi ievērojot konfidencialitātes pienākumu).

▼ M3

iv) CTC anketas aizpildīšanas datums.

43. Sekretariāts izplata *OLIS* ziņu ar ierosinājumu piecu darba dienu laikā.
44. Saistībā ar gaisa kuģi oficiālu atbalstu sniedzošs dalībnieks vai valsts, kas nav dalībniece, var ierosināt svītrot kādu valsti no Keiptaunas saraksta, ja tas uzskata, ka šī valsts ir veikusi pasākumus, kas nav saderīgi ar Keiptaunas konvencijas saistībām, vai nav veikusi pasākumus, kas tai jāveic saskaņā ar minēto konvenciju. Šim nolūkam dalībnieks vai valsts, kas nav dalībniece, priekšlikumā par svītrošanu no Keiptaunas saraksta iekļauj to apstākļu pilnu aprakstu, kuri ir svītrošanas ierosinājuma pamatā, piemēram, par šīs valsts veiktiem pasākumiem, kas nav saderīgi ar Keiptaunas konvencijas saistībām, vai par to, ka šī valsts nepatur spēkā vai neizpilda tiesību aktus, ko tai uzdod darīt Keiptaunas konvencijas saistības. Minēto svītrošanas priekšlikumu sniedzošais dalībnieks vai valsts, kas nav dalībniece, iesniedz pieejamos pamatojošos dokumentus, un sekretariāts izplata *OLIS* ziņu ar šo ierosinājumu piecu darba dienu laikā.
45. Saistībā ar gaisa kuģi oficiālu atbalstu sniedzošs dalībnieks vai valsts, kas nav dalībniece, var ierosināt atjaunot valsti, kas iepriekš svītrota no Keiptaunas saraksta, šajā sarakstā, ja šāda atjaunošana ir pamatota ar pēc svītrošanas veiktām korektīvām darbībām vai pasākumiem. Šim ierosinājumam pievieno aprakstu par valsts svītrošanas cēloņiem, kā arī ziņojumu par pēc svītrošanas veiktām korektīvām darbībām, kas pamato atjaunošanu sarakstā. Sekretariāts izplata *OLIS* ziņu ar šo ierosinājumu piecu darba dienu laikā.
46. Dalībnieki var vai nu piekrist saskaņā ar šā papildinājuma 42.–45. pantu iesniegtam ierosinājumam vai apstrīdēt to 20 darba dienu laikā no ierosinājuma iesniegšanas (turpmāk – “1. laikposms”).
47. Ja 1. laikposma beigās, un – attiecībā uz šā papildinājuma 44. pantu, ja vien ierosinājumu sniedzošais dalībnieks vai ierosinājumu sniedzošā valsts, kas nav dalībniece, nav atsaukusi priekšlikumu, sniedzot pierādījumus par korektīvām darbībām vai pasākumiem, ierosinājums nav apstrīdēts, uzskata, ka visi dalībnieki ir piekrituši ierosinātajām izmaiņām Keiptaunas sarakstā. Sekretariāts piecu darba dienu laikā attiecīgi groza Keiptaunas sarakstu un izsūta *OLIS* ziņu. Atjauninātais Keiptaunas saraksts stājas spēkā šīs ziņas izsūtīšanas dienā.
48. Ja Keiptaunas saraksta atjauninājuma ierosinājums tiek apstrīdēts, apstrīdētais dalībnieks vai dalībnieki 1. laikposmā rakstiski paskaidro apstrīdēšanas iemeslus. Pēc tam, kad ESAO sekretariāts ir izplatījis rakstisko apstrīdējumu visiem dalībniekiem, dalībnieki dara visu iespējamo, lai panāktu vienošanos vēl desmit darba dienu laikā (turpmāk – “2. laikposms”).
49. Dalībnieki par apspriešanās rezultātiem informē sekretariātu. Ja 2. laikposmā tiek panākta vienošanās, sekretariāts pēc tam piecu darba dienu laikā, ja vajadzīgs, attiecīgi atjaunina Keiptaunas sarakstu un izsūta *OLIS* ziņu. Atjauninātais Keiptaunas saraksts stājas spēkā šīs ziņas izsūtīšanas dienā.
50. Ja 2. laikposmā vienošanās netiek panākta, šīs nozares vienošanās dalībnieku priekšsēdētājs (turpmāk – “priekšsēdētājs”) dara visu iespējamo, lai sekmētu vienprātības panākšanu starp dalībniekiem divdesmit dienu laikā (turpmāk – “3. laikposms”) tūlīt pēc 2. laikposma. Ja 3. laikposma beigās vienprātība netiek panākta, galīgo atrisinājumu panāk ar šādām procedūrām:

▼ M3

- a) priekšsēdētājs izstrādā rakstisku ieteikumu attiecībā uz Keiptaunas saraksta ierosināto atjauninājumu. Priekšsēdētāja ieteikumā atspoguļojas vairākuma viedoklis, kas iegūts, savu viedokli atklāti paužot vismaz tiem dalībniekiem, kuri sniedz oficiālu atbalstu saistībā ar gaisa kuģu eksportu. Ja vairākuma viedokļa nav, priekšsēdētājs izstrādā ieteikumu, balstoties tikai uz dalībnieku viedokļiem, un uzraksta ieteikuma pamatlīnijas, neatbilstības gadījumā norādot atbilstīguma kritērijus, kas nav izpildīti;
- b) priekšsēdētāja ieteikumā neatklāj nekādu informāciju saistībā ar dalībnieku viedokļiem vai nostājām, kas paustas šā papildinājuma 42.–51. pantā izklāstītā procesa kontekstā; un
- c) dalībnieki pieņem priekšsēdētāja ieteikumu.
51. Ja pēc ierosinājuma, kas iesniegts saskaņā ar šā papildinājuma 42. pantu, dalībnieki vai priekšsēdētājs secina, ka kāda valsts neatbilst prasībām, lai to pievienotu Keiptaunas sarakstam, dalībnieks vai valsts, kas nav dalībniece, var iesniegt citu ierosinājumu, kurā aicina dalībniekus no jauna izvērtēt šīs valsts atbilstīgumu. Ierosinājumu sniedzošais dalībnieks vai ierosinājumu sniedzošā valsts, kas nav dalībniece, ņem vērā iemeslus, kas bijuši sākotnējā neatbilstības novērtējuma pamatā. Ierosinājumu sniedzošais dalībnieks vai ierosinājumu sniedzošā valsts, kas nav dalībniece, iegūst un iesniedz atjauninātu *CTC* anketu. Jaunajam ierosinājumam piemēro šā papildinājuma 46.–52. pantā izklāstīto procedūru.
52. Ja atbilstīgo valstu sarakstā saskaņā ar šā papildinājuma 50. pantu tiek veiktas izmaiņas, sekretariāts piecu darba dienu laikā pēc šīm izmaiņām izsūta *OLIS* ziņu ar atjaunināto Keiptaunas sarakstu. Atjauninātais Keiptaunas saraksts stājas spēkā šīs ziņas izsūtīšanas dienā.
53. Turklāt valsts iekļaušana Keiptaunas sarakstā, svītrosana no tā vai atjaunošana tajā pēc kredīta izmaksas saistībā ar gaisa kuģi neskar *MPR*, kas noteiktas attiecībā uz šo gaisa kuģi.
54. Šā papildinājuma 42.–52. pantā izstrādātajā procedūrā dalībnieki neatklāj nekādu informāciju saistībā ar paustajiem viedokļiem vai nostājām.
55. Dalībnieki uzrauga šā papildinājuma 42.–54. panta īstenošanu un pārskata to 2012. gada pirmajā pusē, bet pēc tam – ik gadu vai pēc kāda dalībnieka pieprasījuma.
56. Var piemērot šādas piemērojamo minimālo prēmiju likmju korekcijas:
- a) piecu bāzes punktu atlaidi (gada intervāliem) vai 0,29 % (priekšapmaksai) piemērojamajām minimālajām prēmiju likmēm var piemērot oficiāli atbalstītos darījumos nosacītā apdrošināšanas seguma veidā;
- b) minimālās prēmiju likmes piemēro segtajai pamatsummai.
- III DARĪJUMI BEZ NODROŠINĀJUMA AR AKTĪVIEM
57. Neskarot šā papildinājuma 19. panta a) punkta noteikumus, dalībnieki var sniegt oficiāli atbalstītus eksporta kredītus darījumiem bez nodrošinājuma ar aktīviem, ja tiek izpildīts viens no turpmākajiem nosacījumiem:
- a) nesuverēna darījumiem:

▼ **M3**

- 1) eksporta līguma, par kuru tiek saņemts oficiāls atbalsts, maksimālā vērtība ir 15 miljoni USD;
  - 2) maksimālais atmaksas termiņš ir 10 gadi;
  - 3) nevienai trešai personai nav nodrošinājuma tiesību finansējamajos aktīvos; un
  - 4) minimālajām prēmiju likmēm, kas noteiktas saskaņā ar I apakšsadaļu iepriekš, piemēro minimālo piemaksu 30 % apmērā.
- b) darījumiem ar suverēnu vai darījumiem, uz ko attiecas suverēna neatsaucama un beznosacījumu garantija, minimālajām prēmiju likmēm, kas noteiktas saskaņā ar I apakšsadaļu iepriekš, piemēro minimālo piemaksu saskaņā ar 6. tabulu zemāk.

6. tabula

Riska kategorija	Piemaksa (%)
1	0
2	0
3	0
4	10
5	15
6	15
7	25
8	25

58. Šā papildinājuma 37.–53. panta noteikumus nepiemēro oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem, ko sniedz saskaņā ar šā papildinājuma 57. pantu.

3. IEDAĻA

Minimālās prēmiju likmes precēm un pakalpojumiem, kas nav lietoti gaisa kuģi, uz kuriem attiecas šīs nozares vienošanās 3. daļa

59. Sniedzot oficiālu atbalstu saistībā ar visām precēm un pakalpojumiem, izņemot lietotus gaisa kuģus, uz ko attiecas šīs nozares vienošanās 3. daļa, minimālās prēmiju likmes ir šādas:
- a) ar aktīviem nodrošinātos darījumos minimālās prēmiju likmes ir vienādas ar attiecīgajiem minimālajiem intervāliem, kas noteikti saskaņā ar I apakšsadaļu iepriekš, un, ja ir riska segums, pārvērstas par priekšapmaksām, izmantojot konversijas modeli un attiecīgo periodu līdz beigu termiņam;
  - b) darījumos bez aktīvu nodrošinājuma minimālās prēmiju likmes ir vienādas ar attiecīgajiem minimālajiem intervāliem, kas noteikti saskaņā ar I apakšsadaļu iepriekš un kam pievienota 30 % piemaksa, un, ja ir riska segums, pārvērstas par priekšapmaksām, izmantojot konversijas modeli un attiecīgo periodu līdz beigu termiņam.
60. Šā papildinājuma 37.–53. pantu piemēro oficiālam atbalstam ar aktīviem nodrošinātiem rezerves dzinējiem, uz kuriem attiecas šīs nozares vienošanās 20. panta a) un c) punkts, un atbalstam saskaņā ar šīs nozares vienošanās 21. panta a) punkta 1) apakšpunkta pirmo ievilkumu.
61. Šā papildinājuma 56. panta noteikumu piemēro arī oficiālam atbalstam saistībā ar visām precēm un pakalpojumiem, izņemot lietotus gaisa kuģus, uz ko attiecas šīs nozares vienošanās 3. daļa.

▼ **M3***1. PIELIKUMS***ATBILSTĪGUMA DEKLARĀCIJAS**

1. “Atbilstīguma deklarācijas” II papildinājuma 2. iedaļas nolūkos un visās citās atsaucēs uz to šajā nozares vienošanās nozīmē, ka Keiptaunas konvencijas līgumslēdzēja puse (turpmāk – “līgumslēdzēja puse”):

- a) ir sniegusi deklarācijas šā pielikuma 2. pantā un
- b) nav sniegusi deklarācijas šā pielikuma 3. pantā.

2. Deklarācijas šā pielikuma 1. panta a) punkta nolūkos ir šādas:

- a) maksātspēja: dalībvalsts deklarē, ka tā visiem maksātspējas procedūru veidiem pilnībā piemēros A variantu Gaisa kuģu protokola XI pantā un gaidīšanas laiks minētā varianta XI panta 3. punkta nolūkos nav vairāk kā 60 kalendārās dienas;
- b) dereģistrācija: dalībvalsts deklarē, ka tā piemēros Gaisa kuģu protokola XIII pantu;
- c) tiesību aktu izvēle: dalībvalsts deklarē, ka tā piemēros Gaisa kuģu protokola VIII pantu;

vismaz viena no turpmākajām (lai gan tiek mudināts izmantot abas):

- d) tiesiskās aizsardzības līdzekļu izmantošanas metode: dalībvalsts deklarē atbilstīgi konvencijas 54. panta 2. punktam, ka kreditoram saskaņā ar konvenciju pieejamos tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kas nav izteikti tās attiecīgajos noteikumos kā tādi, kuri jāpiemēro tiesas ceļā, var izmantot bez tiesas atļaujas (ieteicams (taču nav obligāti) pirms vārdiem “bez tiesas atļaujas” pievienot vārdus “bez prasības tiesā un”);
- e) savlaicīgi tiesiskās aizsardzības līdzekļi: dalībvalsts deklarē, ka tā pilnībā piemēros Gaisa kuģu protokola X pantu (lai gan tā 5. punkts, kas gan tiek ieteikts, nav obligāts) un ka darba dienu skaits Gaisa kuģu protokola X panta 2. punktā minētajam termiņam attiecībā uz:

- 1) konvencijas 13. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētajiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem (gaisa kuģu priekšmetu un to vērtības saglabāšana; gaisa kuģu priekšmetu valdījums, kontrole vai glabāšana; gaisa kuģu priekšmetu imobilizācija) nav vairāk kā desmit kalendārās dienas; un
- 2) konvencijas 13. panta 1. punkta d) un e) apakšpunktā minētajiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem (gaisa kuģu priekšmetu iznomāšana vai pārvaldība un ieņēmumi no tā; gaisa kuģu aprīkojuma pārdošana un ieņēmumu izmantošana) nav vairāk kā 30 kalendārās dienas.

3. Šā pielikuma 1. panta b) punktā minētās deklarācijas ir šādas:

- a) pagaidu aizsardzības līdzekļi: dalībvalsts nav sniegusi deklarāciju saskaņā ar konvencijas 55. pantu, ar ko tā izvēlas nepiemērot konvencijas 13. vai 43. pantu; tomēr, ja dalībvalsts ir sniegusi deklarācijas šā pielikuma 2. panta d) punktā, deklarācija saskaņā ar konvencijas 55. pantu nekavē piemērot Keiptaunas konvencijas atlaidi;

▼ M3

- b) Romas konvencija: dalībvalsts nav sniegusi deklarāciju saskaņā ar Gaisa kuģu protokola XXXII pantu, ar ko tā izvēlas nepiemērot Gaisa kuģu protokola XXIV pantu; kā arī
  - c) noma kā tiesiskās aizsardzības līdzeklis: dalībvalsts nav sniegusi deklarāciju saskaņā ar konvencijas 54. panta 1. punktu, kas liegta izmantot nomu kā tiesiskās aizsardzības līdzekli.
4. Attiecībā uz Gaisa kuģu protokola XI pantu par Eiropas Savienības dalībvalstīm uzskata, ka dalībvalsts šā pielikuma nolūkos ir sniegusi šā pielikuma 2. panta a) punktā minēto atbilstīguma deklarāciju, ja šis dalībvalsts tiesību akti ir grozīti tā, lai atspoguļotu Gaisa kuģu protokola XI panta A variantā nosacījumus (ar ne vairāk kā 60 kalendāro dienu gaidīšanas laiku). Uzskata, ka atbilstīguma deklarācijas šā pielikuma 2. panta c) un e) apakšpunktā šīs nozares vienošanās nolūkos ir sniegtas, ja Eiropas Savienības vai attiecīgās dalībvalsts tiesību akti ir pēc būtības līdzīgi tam, kas izklāstīts minētajos punktos. Par šā pielikuma 2. panta c) punktu ir vienošanās, ka Eiropas Savienības tiesību akti (Regula (EK) Nr. 593/2008 par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, ir pēc būtības līdzīgi Gaisa kuģu protokola VIII pantam.

▼ **M3**2. *PIELIKUMS***KEIPTAUNAS KONVENCIJAS ANKETA**

I SĀKOTNĒJĀ INFORMĀCIJA

Sniedziet šādu informāciju.

1. Anketu aizpildošā juridiskā biroja nosaukums un pilna adrese.
2. Juridiskā biroja attiecīgā pieredze, kas var ietvert pieredzi ar likumdošanas un konstitucionāliem procesiem saistībā ar starptautisku līgumu īstenošanu šajā valstī, kā arī konkrēta pieredze ar *CTC* jautājumiem, ieskaitot pieredzi, konsultējot valdību par Keiptaunas konvencijas īstenošanu un izpildi vai sniedzot konsultācijas privātajā sektorā, vai konsultējot par kreditoru tiesību izpildi valstī, kuru ierosināts pievienot Keiptaunas sarakstam.
3. Informācija par to, vai šis juridiskais birojs ir iesaistīts vai grasās būt iesaistīts darījumos, kam varētu piemērot samazinātu minimālo prēmiju likmi, ja ierosināto valsti pievienotu *CTC* sarakstam ⁽¹⁾.
4. Anketas aizpildīšanas datums.

II JAUTĀJUMI

1. *Atbilstīguma deklarācijas*

- 1.1. Informācija par to, vai valsts ⁽²⁾ ir sniegusi katru no atbilstīguma deklarācijām saskaņā ar Nozares vienošanās par eksporta kredītiem civilās aviācijas gaisa kuģiem (turpmāk – *ASU*) II papildinājuma 1. pielikumu (katra deklarācija atsevišķi – “atbilstīguma deklarācija”). Īpaši norādiet, vai ir sniegta deklarācija 2. panta d) punktā “Tiesiskās aizsardzības līdzekļu izmantošanas metode” vai 2. panta e) punktā “Savlaicīgi tiesiskās aizsardzības līdzekļi”, vai abas.
- 1.2. Attiecīgā gadījumā aprakstiet, kā sniegtās deklarācijas atšķiras no 1.1. jautājumā minētajām prasībām.
- 1.3. Aplieciniet, ka valsts nav sniegusi nevienu no deklarācijām, kas minētas *ASU* II papildinājuma 1. pielikuma 3. pantā.

2. *Ratifikācija*

- 2.1. Vai valsts ir ratificējusi, pieņēmusi, apstiprinājusi Keiptaunas konvenciju un Gaisa kuģu protokolu (turpmāk – “konvencija”) vai pievienojusies tiem? Norādiet ratifikācijas/pievienošanās datumu un īsi aprakstiet to, kā valsts pievienojās konvencijai vai to ratificēja.
- 2.2. Vai konvencija un atbilstīguma deklarācijas (turpmāk – “AD”) ir stājušās spēkā visā valsts teritorijā bez jebkādiem citiem nepieciešamiem aktiem, īstenošanas tiesību aktiem vai vēl citu normatīvo aktu pieņemšanas?
- 2.3. Ja tā ir, īsi aprakstiet procesu, ar kādu konvencija un AD ir stājušās spēkā.

⁽¹⁾ Kopā ar informāciju par iesaisti (to sniedz, pienācīgi ievērojot konfidencialitātes pienākumu).

⁽²⁾ Šīs anketas nolūkos “valsts” ir tā valsts, kuru ierosināts pievienot Keiptaunas konvencijas sarakstam atbilstīgi *ASU* II papildinājuma 2. iedaļas II apakšiedaļai. Attiecīgā gadījumā uz šiem jautājumiem var atbildēt arī saistībā ar tiesību aktiem kādā šīs valsts “teritoriālā vienībā”, kur atrodas gaisa kuģa operators (vai cits attiecīgais subjekts, kā noteikts II papildinājuma 37. panta b) punktā), un ar “valsts tiesību aktiem” saprot arī atsauci uz attiecīgajiem vietējiem tiesību aktiem.

▼ M3

3. *Valsts un vietējo tiesību aktu ietekme*

- 3.1. Aprakstiet un attiecīgā gadījumā uzskaitiet īstenošanas tiesību aktus un normatīvos aktus saistībā ar konvenciju un katru valsts sniegto AD.
- 3.2. Norādiet, vai konvencija un sniegtās AD, kas iestrādātas valsts tiesību aktos ⁽¹⁾ (turpmāk – “konvencija un AD”), ir prioritāras pār tām pretrunā esošiem valsts tiesību aktiem, normatīvajiem aktiem, kārtībai, judikatūrai vai regulatīvajai praksei. Ja tā ir, aprakstiet attiecīgo procesu; ⁽²⁾ ja nē, paskaidrojiet sīkāk.
- 3.3. Vai konvencijas un AD īstenošanā ir kādi trūkumi? Ja ir, precizējiet ⁽³⁾.

4. *Tiesas un administratīvi lēmumi*

- 4.1. Aprakstiet jautājumus, tostarp tiesu, regulatīvās vai administratīvās prakses jomā, kas varētu nonākt tiesā, jo pārvaldes vai administratīvās iestādes nav pilnīgi ieviesušas un pilnīgi neizmanto konvenciju un AD ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾.
- 4.2. Vai jums ir zināms par kādiem tiesas vai administratīviem izpildes procesiem, ko kāds kreditors ir uzsācis atbilstīgi konvencijai? Ja tā ir, aprakstiet procesu un norādiet, vai tas bijis veiksmīgs.
- 4.3. Vai jums ir zināms, ka kopš ratificēšanas/īstenošanas tiesas šajā valstī ir kādā instancē atteikušās panākt parādnieka vai garantētāja kredītsaistību izpildi šajā valstī pretēji konvencijai un AD?
- 4.4. Vai jums ir zināms par kādiem citiem apstākļiem, kas varētu ietekmēt to, ka tiesas un administratīvās iestādes varētu nerīkoties saskaņā ar konvenciju un AD? Ja ir, precizējiet.

⁽¹⁾ Šīs anketas nolūkos “valsts tiesību akti” nozīmē visus valsts tiesību aktus, ietverot arī (bet ne tikai) konstitūciju un tās grozījumus, federālos, pavalsts un apgabala tiesību vai normatīvos aktus.

⁽²⁾ Piemēram, i) valstī X līgumi ir prioritāri pār citiem tiesību aktiem kā konstitucionālie vai līdzīgi pamattiesību akti vai ii) valstī X ir vajadzīgi tiesību akti un tie ir ieviesti, īpaši nosakot prioritāti Keiptaunas līgumam un/vai šo citu tiesību aktu aizstāšanu, vai iii) Keiptaunas līgums vai tā īstenošanas tiesību akti ir a) konkrētāki nekā citi tiesību akti (*lex specialis derogat legi generali*), un/vai b) ir pieņemti vēlāk nekā šie citi tiesību akti (*lex posterior derogat legi priori*), un a) vai b) rezultātā ir prioritāri iepretim šiem citiem tiesību aktiem.

⁽³⁾ Piemēram, vai ir kāds iemesls, kāpēc kreditoriem ar konvenciju un ar AD piešķirtās tiesības un tiesiskās aizsardzības līdzekļi a) netiktu atzīti kā spēkā esoši vai b) nebūtu pietiekami paši par sevi, lai valstī likumīgi izmantotu šīs tiesības un tiesiskās aizsardzības līdzekļus?

⁽⁴⁾ Administratīvās prakses piemērs šajā jautājumā varētu būt tas, ka valsts nav ieviesusi procedūras vai nodrošinājusi resursus, lai stātos spēkā kāds konvencijas vai AD noteikums. Vēl viens piemērs būtu tas, ka valsts nav ieviesusi pienācīgas procedūras savā gaisa kuģu reģistrā IDERA reģistrēšanai.

⁽⁵⁾ Analīzē iekļaujiet jebkādus precedentus/lēmumus saistībā ar kreditoru tiesību atzīšanu, attiecīgā gadījumā ECA.

▼ **M3***III papildinājums***Minimālās procentu likmes**

Oficiāla finansiālā atbalsta sniegšana nedrīkst daļēji vai pilnīgi segt vai kompensēt attiecīgo prēmiju likmi, kas maksājama par neatmaksas risku atbilstīgi II papildinājuma noteikumiem.

1. MINIMĀLĀ MAINĪGĀ PROCENTU LIKME

- a) Minimālā mainīgā procentu likme ir, attiecīgi, *EURIBOR*, bankas darījumu mijmaiņas likme (*Bank Bill Swap Rate*), t. i., *BBSY*, vai Londonas starpbanku likme, t. i., *LIBOR*, ko norāda *British Bankers' Association (BBA)* un kur valūta un termiņš atbilst oficiāli atbalstītā eksporta kredīta procentu maksājumu biežumam, vai Kanādas brokeru likme (*CDOR*), pievienojot saskaņā ar šā papildinājuma 8. pantu aprēķinātu uzcenojuma standartu.
- b) Mainīgās procentu likmes noteikšanas mehānisms mainās atkarībā no izvēlēta atmaksas profila:

- 1) ja pamatsummas atmaksa un procentu maksāšana ir apvienotas vienādos maksājumos, attiecīgo *EURIBOR/BBSY/LIBOR/CDOR* likmi, kas ir spēkā konkrētajai valūtai un maksājuma biežumam divas darba dienas pirms aizdevuma izmaksas datuma, izmanto, lai aprēķinātu visu maksājumu grafiku, it kā tiktu izmantota fiksēta likme. Tad nosaka pamatsummas atmaksas grafiku, kā arī pirmo procentu maksājumu. Otro un pārējos procentu maksājumus par sākotnējās pamatsummas atlikumu aprēķina, pamatojoties uz attiecīgo *EURIBOR/BBSY/LIBOR/CDOR* likmi, kas ir spēkā divas darba dienas pirms maksājuma datuma;
- 2) ja pamatsummu atmaksā vienādos maksājumos, attiecīgo *EURIBOR/BBSY/LIBOR/CDOR* likmi, kas ir spēkā konkrētajai valūtai un maksājuma biežumam divas darba dienas pirms aizdevuma izmaksas datuma un pirms katra maksājuma datuma, izmanto, lai aprēķinātu nākamā procentu maksājumu par pamatsummas atlikumu.

- c) Ja oficiālu finansiālo atbalstu sniedz mainīgas likmes aizdevumiem, pircējiem/aizņēmējiem var būt iespēja pāriet no mainīgas likmes uz fiksētu likmi, ja tiek ievēroti šādi nosacījumi:

- 1) iespēja attiecas vienīgi uz pāreju uz mijmaiņas likmi;
- 2) iespēju pāriet izmanto tikai pēc pieprasījuma, tikai vienu reizi, un par to attiecīgi ziņo, atsaucoties uz sekretariātam sākotnēji nosūtīto paziņošanas veidlapu atbilstīgi šīs nozares vienošanās 24. pantam.

2. MINIMĀLĀ FIKSĒTĀ PROCENTU LIKME

Minimālā fiksētā procentu likme ir vai nu:

- a) mijmaiņas likme attiecībā uz oficiāli atbalstīto eksporta kredīta attiecīgo valūtu ar termiņu, kas līdzvērtīgs divu tuvāko pieejamo gada periodu interpolētās likmes vidējam svērtajam atmaksas periodam. Procentu likmi nosaka divas darba dienas pirms katras izmaksas datuma,

VAI

- b) tirgus bāzes procentu likme (*CIRR*), ko nosaka saskaņā ar šā papildinājuma 3.–7. panta noteikumiem,

▼ M3

kam abos gadījumos pieskaita saskaņā ar šā papildinājuma 8. panta f) punktu aprēķinātu uzcenojuma standartu.

3. CIRR APRĒĶINĀŠANA

a) CIRR nosaka jebkurai šīs nozares vienošanās 9. pantā minētajai atbilstīgajai valūtai un aprēķina, pievienojot fiksētu uzcenojumu 120 bāzes punktu apjomā vienai no šādām trim ienesīguma likmēm (pamatlikmēm):

- 1) piecu gadu valsts obligāciju ienesīguma likme atmaksas termiņam līdz deviņiem gadiem (ieskaitot);
- 2) septiņu gadu valsts obligāciju ienesīguma likme atmaksas termiņam virs deviņiem gadiem un līdz 12 gadiem (ieskaitot);
- 3) deviņu gadu valsts obligāciju ienesīguma likme atmaksas termiņam virs 12 gadiem un līdz 15 gadiem (ieskaitot).

b) CIRR aprēķina ik mēnesi, izmantojot iepriekšējā mēneša datus, un paziņo sekretariātam ne vēlāk kā piecas dienas pēc katra mēneša beigām. Tad sekretariāts nekavējoties informē visus dalībniekus par piemērojamajām likmēm un dara tās publiski pieejamas. CIRR stājas spēkā katra mēneša 15. datumā.

c) Dalībnieks vai valsts, kas nav dalībniece, var pieprasīt noteikt CIRR tādas valsts valūtai, kas nav dalībniece. Pēc apspriešanās ar valsti, kas nav dalībniece, dalībnieks vai sekretariāts minētās valsts vārdā var izteikt priekšlikumu CIRR aprēķināšanai šajā valūtā, izmantojot vienotās nostājas procedūras saskaņā ar šīs nozares vienošanās 28.–33. pantu.

4. CIRR DARBĪBAS PERIODS

a) CIRR likmes uzturēšana: jebkuram darījumam piemērojamās CIRR nedarbojas ilgāk par sešiem mēnešiem no to izvēles (eksporta līguma datums vai vēlāks piemērošanas datums) līdz kredītlīguma datumam. Ja šajā laikā kredītlīgums netiek parakstīts un CIRR tiek noteiktas vēl sešiem mēnešiem, jaunās CIRR kļūst saistošas ar noteikšanas dienā pastāvošo likmi.

b) Pēc kredītlīguma datuma CIRR piemēro izmaksu periodiem, kas nepārsniedz sešus mēnešus. Pēc pirmā sešu mēnešu izmaksu perioda CIRR nosaka no jauna nākamajiem sešiem mēnešiem; jaunās CIRR ir tās likmes, kas ir spēkā jaunā sešu mēnešu perioda pirmajā dienā, un tās nevar būt zemākas par sākotnēji izvēlētajām CIRR (procedūru pēc tam atkārti katram sešu mēnešu izmaksu periodam).

5. MINIMĀLO PROCENTU LIKMJU PIEMĒROŠANA

Kredītlīguma noteikumos aizņēmējam netiek dota ne iespēja pāriet no oficiāli atbalstīta mainīgas likmes finansējuma uz iepriekš izvēlētu CIRR finansējumu, ne arī iespēja pāriet no iepriekš izvēlētam CIRR uz īstermiņa tirgus likmi, kas norādīta procentu maksājuma dienā visā aizdevuma atmaksas periodā.

6. FIKSĒTAS PROCENTU LIKMES AIZDEVUMU PIRMSTERMIŅA ATMAKSA

Ja fiksētas procentu likmes aizdevums vai kāda tā daļa tiek brīvprātīgi atmaksāta pirms termiņa, kā noteikts šā papildinājuma 2. pantā, vai ja saskaņā ar kredītlīgumu piemērotās CIRR tiek pārvērstas par mainīgām vai mijmaiņas likmēm, aizņēmējs iestādei, kas sniegusi oficiālu finansiālo atbalstu, kompensē visas izmaksas un zaudējumus, kuri radušies šīs pirmstermiņa atmaksas rezultātā, ieskaitot valsts iestādes izmaksas par to, ka jāaizstāj naudas līdzekļu ienākšanas daļa par nemainīgu likmi, ko šī pirmstermiņa atmaksā pārtraukusi.

▼ M3

7. PĒKŠŅAS PROCENTU LIKMJU IZMAIŅAS

Ja tirgus norises liek paziņot par *CIRR* izmaiņām, kas notikušas attiecīgā mēneša laikā, izmainīto likmi ievieš desmit darba dienas pēc tam, kad paziņojumu par šo izmaiņu ir saņēmis sekretariāts.

8. UZCENOJUMA STANDARTS

- a) Trīs mēnešu *LIBOR* uzcenojuma standartu aprēķina katru mēnesi saskaņā ar b) punktu, izmantojot datus, kas paziņoti sekretariātam saskaņā ar c) punktu, un tas stājas spēkā katra mēneša 15. datumā. Pēc uzcenojuma standarta aprēķināšanas sekretariāts to paziņo visiem dalībniekiem un dara publiski pieejamu.
- b) Trīs mēnešu *LIBOR* uzcenojuma standarts ir likme, kas vienāda ar vidējo no zemākajiem 50 % uzcenojumiem virs: i) trīs mēnešu *LIBOR* likmes, ko iekasē par mainīgas likmes darījumiem un ii) trīs mēnešu *LIBOR* likmes, kas interpolēta, veicot mijmaiņas darījumus ar fiksētas likmes emisiju pret mainīgas likmes ekvivalentu, ko iekasē fiksētas likmes darījumiem vai kapitāla tirgus emisijām. Jebkurā gadījumā uzcenojumi, kas ietverti attiecīgo dalībnieku iesniegtajos ikmēneša ziņojumos par standartiem, ir uzcenojumi, kas noteikti darījumiem trijos pilnos kalendārajos mēnešos pirms a) punktā iepriekš noteiktā spēkā stāšanās datuma. Darījumi/emisijas, kas tiek izmantotas standarta uzcenojuma aprēķinā, atbilst šādiem nosacījumiem:
  - 1) 100 % beznosacījumu garantijas darījumi ASV dolāros; kā arī
  - 2) oficiāls atbalsts tiek sniegts saistībā ar gaisa kuģiem, kas novērtēti 35 miljonu USD vērtībā vai augstāk (jeb ekvivalents jebkurā citā atbilstīgā valūtā).
- c) Dalībnieki ziņo par standartu laikā, kad tas kļūst zināms, un minētais uzcenojums tiks ietverts dalībnieka ziņojumā par standarta uzcenojumu trīs pilnus kalendāros mēnešus. Attiecībā uz individuāliem darījumiem ar dažādiem izcenojumiem nav jāmēģina saskaņot turpmākie izcenošanas notikumi ar iepriekšējiem paziņojumiem.
- d) Dalībnieki paziņo par darījumiem no dienas, kurā tiek realizēts ilgtermiņa uzcenojums. Attiecībā uz bankas pilnvarotiem darījumiem (tostarp *PEFCO*) datums, kurā uzcenojums ir realizēts, ir agrākais datums no turpmāk minētajiem: i) dalībnieks uzņemas galīgās saistības, ii) uzcenojuma noteikšana pēc saistību uzņemšanās, iii) aizdevuma izmaksa un iv) ilgtermiņa uzcenojuma noteikšana pēc izmaksas. Ja saskaņā ar vienu un to pašu bankas pilnvaru tiek veiktas vairākas izmaksas par to pašu uzcenojumu, paziņojumu veic tikai par pirmo gaisa kuģi. Attiecībā uz aizdevumiem, kurus finansē ar kapitāla tirgus emisiju, datums, kurā uzcenojums ir realizēts, ir datums, kurā ir noteikta ilgtermiņa likme, kas parasti ir obligāciju emisijas datums. Ja saskaņā ar vienu un to pašu obligāciju tiek veiktas vairākas izmaksas par to pašu uzcenojumu, paziņojumu veic tikai par pirmo gaisa kuģi.
- e) Trīs mēnešu *LIBOR* uzcenojuma standartu piemēro mainīgās likmes darījumam, un to nosaka, kad notiek saistību galīgā uzņemšanās.
- f) Attiecībā uz fiksētas likmes darījumu šādam darījumam piemērojamo uzcenojuma standartu nosaka, veicot mijmaiņas darījumu ar trīs mēnešu *LIBOR* uzcenojuma standartu pret ekvivalentu darījumu, izmantojot piemērojamo fiksēto likmi, kā noteikts šā papildinājuma 2. pantā, galīgo saistību uzņemšanās datumā, un to nosaka, sākot no minētā datuma.
- g) Dalībnieki uzrauga uzcenojuma standartu un pārskata uzcenojuma standarta mehānismu pēc jebkura dalībnieka pieprasījuma.

▼ **M3***IV papildinājums***Paziņošanas veidlapa****a) Pamatinformācija**

1. Valsts, kas paziņo
2. Paziņošanas datums
3. Tās iestādes/aģentūras nosaukums, kas paziņo
4. Identifikācijas numurs

b) Informācija par pircēju/aizņēmēju/garantētāju

5. Pircēja nosaukums un valsts
6. Aizņēmēja nosaukums un valsts
7. Garantētāja nosaukums un valsts
8. Pircēja/aizņēmēja/garantētāja statuss, piemēram, suverēns, privāta banka, cita privāta struktūra
9. Pircēja/aizņēmēja/garantētāja riska klasifikācija

c) Finanšu noteikumi

10. Kādā veidā oficiāls atbalsts tiek sniegts, piemēram, riska segums, oficiāls finansiālais atbalsts
11. Ja tiek sniegts oficiāls finansiālais atbalsts, vai tas ir tiešs kredīts/pārfinansējums/procentu likmju atbalsts
12. Atbalsītā darījuma apraksts, norādot ražotāju, gaisa kuģa modeli un gaisa kuģu skaitu; informācija, vai darījums atbilst pārejas noteikumiem, kas izklāstīti šīs nozares vienošanās 39. panta a) vai b) punktā
13. Saistību galīgās uzņemšanās datums
14. Kredīta valūta
15. Kredīta summa saskaņā ar šādu skalu miljonos USD:

Kategorija	Kredīta summa
I	0–200
II	200–400
III	400–600
IV	600–900
V	900–1 200
VI	1 200–1 500
VII	1 500–2 000 (*)

(*) Norāda to 300 miljonu USD vienību skaitu, kas pārsniedz 2 000 miljonus USD.

16. Oficiāla atbalsta procentuālais apjoms
17. Atmaksas termiņš
18. Atmaksas profils un biežums, ja vajadzīgs, norādot arī vidējo svērto atmaksas periodu

▼ M3

19. Periods starp kreditēšanas termiņa sākumu un pirmo pamatsummas atmaksu
20. Procentu likmes:
  - piemērotā minimālā procentu likme,
  - piemērotais uzcelojuma standarts.
21. Kopējo prēmiju maksā šādi:
  - priekšapmaksā (procentos no kredīta apjoma), vai
  - intervāli (bāzes punkti gadā virs piemērojamās procentu likmes),
  - ja vajadzīgs, atsevišķi norāda 15 % piemaksu, ko piemēro saskaņā ar II papildinājuma 20. panta b) punktu.
22. Tieša kredīta/finansējuma gadījumā maksas ir šādas:
  - dosjē/strukturēšanas maksa,
  - saistību/prēmijas turēšanas maksa,
  - administrācijas maksa.
23. Prēmijas turēšanas periods
24. Ja ir riska segums – prēmijas turēšanas maksas
25. Darījuma strukturēšanas noteikumi: piemērotie riska mazināšanas faktori / prēmijas piemaksa
26. Ja vajadzīgs, kā Keiptaunas konvencija ietekmē piemēroto prēmiju likmi

▼ **M3***V papildinājums***Definīciju saraksts**

Visu izmaksu līdzvērtība: prēmiju likmju, procentu izmaksu un maksu, kas noteiktas par tiešo kredītu procentos no tiešā kredīta apjoma, neto tagadnes vērtība ir vienāda ar šādu lielumu neto tagadnes vērtību summu: prēmiju likmes, procentu izmaksas un maksas, kas noteiktas, ja ir riska segums, procentos no kredīta apjoma ar riska segumu.

Ar aktīviem nodrošināts: darījums, kas atbilst II papildinājuma 19. panta a) punkta nosacījumiem.

Pircējs/aizņēmējs: ietver tādas komercstruktūras kā lidsabiedrības un iznomātāji, kā arī suverēni subjekti (ja cits subjekts – primāro darījuma atmaksas avotu) (šīs uzskaitījums nav visaptverošs).

Pircēja piegādāts aprīkojums: aprīkojums, ko piegādā pircējs un ko iestrādā gaisa kuģī ražošanas/atjaunošanas procesā vai pirms piegādes, ko apliecina ražotāja pārdošanas rēķins.

Keiptaunas konvencija: Keiptaunas konvencija par starptautiskajām garantijām attiecībā uz pārvietojamām iekārtām un tās protokols par gaisa kuģiem.

Saistības: jebkāds paziņojums jebkādā formā, ar kuru saņēmējai valstij, pircējam, aizņēmējam, eksportētājam vai finanšu iestādei tiek paziņots par vēlēšanos vai nolūku sniegt oficiālu atbalstu, ietverot arī (un ne tikai) atbilstīguma vēstules, mārketinga vēstules;

Vienota nostāja: vienošanās starp dalībniekiem par konkrētiem finanšu noteikumiem oficiālam atbalstam konkrētā darījumā vai konkrētos apstākļos; šāda vienota nostāja ir prioritāra pār attiecīgajiem nozares vienošanās noteikumiem tikai attiecībā uz konkrēto darījumu vai vienotajā nostājā norādītajiem apstākļiem.

Nosacījuma apdrošināšanas segums: oficiāls atbalsts, kas maksājumu saistību nepildīšanas gadījumā attiecībā uz konkrētiem riskiem sniedz atbildību saņēmējam pēc noteikta gaidīšanas laika; gaidīšanas laikā saņēmējam nav tiesību uz maksājumiem no dalībnieka. Maksājums atbilstīgi nosacījuma apdrošināšanai ir atkarīgs no pamatojošo dokumentu un konkrētā darījuma derīguma un norādītajiem izņēmumiem.

Pārbūve: Ievērojamas izmaiņas gaisa kuģa tipa modelī, to pārbūvējot par cita tipa gaisa kuģi (tostarp pasažieru gaisa kuģa pārbūvi par ugunsdzēsības lidmašīnu, kravas gaisa kuģi, meklēšanas un glābšanas gaisa kuģi, pārraudzības gaisa kuģi vai privāto lidmašīnu), ja ir saņemts sertifikāts, ko izsniedz atbildīgā Civilās aviācijas iestāde.

Valsts riska klasifikācija: Vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem dalībnieku spēkā esošā valsts riska klasifikācija, kas publicēta ESAO tīmekļa vietnē.

Kreditreitingu aģentūra: kāda no starptautiski atzītajām reitingu aģentūrām vai jebkura cita reitingu aģentūra, kas dalībniekiem ir pieņemama.

Dzinēju komplekti: detaļu komplekts, ko uzstāda, lai ar tehnoloģijas palīdzību uzlabotu uzticamību, ilgtspēju un/vai darbības ilgumu starp apkopēm vai remontiem.

Eksporta kredīts: apdrošināšana, garantija vai finansēšanas vienošanās, kas ļauj eksportēto preču un/vai pakalpojumu ārvalstu pircējam uz konkrētu laiku atlikt maksājumu; eksporta kredīts var būt eksportētāja paplašināts piegādātāja kredīts vai pircēja kredīts, kad eksportētāja banka vai cita finanšu iestāde aizdod pircējam (vai tā bankai).

▼ M3

Saistību galīgā uzņemšanās: saistību galīgā uzņemšanās notiek, kad dalībnieks uzņemas saistības attiecībā uz precīziem un pilnīgiem finanšu noteikumiem vai nu savstarpējā nolīgumā, vai ar vienpusēju aktu.

Noteikts līgums: vienošanās starp ražotāju un personu, kas pieņem piegādātos gaisa kuģus vai dzinējus kā pircējs, vai, attiecībā uz pārdošanas ar saņemšanu atpakaļ nomā vienošanos, kā nomnieks ar vismaz piecu gadu nomas termiņu, kurā noteiktas obligātas saistības (izņemot tās, kas tobrīd netiek izskatītas), par kā nepildīšanu iestājas juridiska atbildība.

Ieinteresēts dalībnieks: dalībnieks, kas i) sniedz oficiālu atbalstu saistībā ar gaisa kuģu korpusu vai gaisa kuģu dzinējiem, kuri pilnīgi vai daļēji ražoti tā teritorijā, ii) kam ir būtiska tirdznieciska interese vai pieredze ar attiecīgo pircēju/aizņēmēju, vai iii) kam ražotājs/eksportētājs ir lūdzis sniegt oficiālu atbalstu attiecīgajam pircējam/aizņēmējam.

Procentu likmju atbalsts: var būt kā vienošanās starp valdību vai iestādi, kas rīkojas tās vārdā, no vienas puses, un bankām vai citām finanšu iestādēm, no otras puses, kura ļauj sniegt fiksētas likmes eksporta finansējumu ar attiecīgo minimālo fiksēto procentu likmi vai virs tās.

Ievērojamas izmaiņas/atjaunošana: pasažieru vai kravas gaisa kuģa pārveidošanas vai uzlabošanas darbības.

Neto cena: priekšmeta cena, par ko tā ražotājs vai piegādātājs iesniedz rēķinu, ieskaitot visas cenu atlaides un citus skaidras naudas kredītus un atskaitot visus pārējos saistītus vai tam tainīgi piešķirtus kredītus vai atvieglojumus, kā norādīts katrā gaisa kuģa un dzinēja ražotāja sniegtā saistošā apliecinājumā (dzinēja ražotāja apliecinājums ir vajadzīgs tikai tad, ja tas prasīts pirkuma līgumā), vai, attiecīgā gadījumā, pakalpojuma sniedzēja sniegtā saistošā apliecinājumā, kuru pamato oficiāla atbalsta sniedzēja pieprasītie dokumenti šīs neto cenas apliecināšanai. Neto cenā neiekļauj nekādus importa nodokļus (piem., PVN).

Jauns gaisa kuģis: skatīt šīs nozares vienošanās 8. panta a) punktu.

Bez aktīvu nodrošinājuma: darījums, kas neatbilst II papildinājuma 19. panta a) punkta nosacījumiem.

Nesuverēna darījums: darījums, kas neatbilst aprakstam II papildinājuma 57. panta b) punktā.

Prēmijas turēšanas periods: ievērojot II papildinājuma 37. panta b) punktu, periods(-i), kurā(-os) tiek saglabāta darījumam piedāvātā prēmiju likme un saistītie obligātie risku mazinošie faktori; nepārsniedz 18 mēnešus no dienas, kad tas ticis noteikts, līdz galīgajai izmaksai.

Prēmiju likmju konversijas modelis: modelis, par ko dalībnieki vienojušies un kas tiem ir pieejams, lai šīs nozares vienošanās nolūkos pārvērstu prēmijas priekšapmaksu intervālos un otrādi, kur izmantotā procentu likme un diskonta likme ir 4,6 %; dalībnieki šo likmi regulāri pārskata.

Iepriekšēja paziņošana: ziņošana vismaz desmit kalendārās dienas pirms jebkādu saistību uzņemšanās, izmantojot paziņošanas veidlapu IV papildinājumā.

Riska segums: oficiāls atbalsts, ko sniedz valdība vai kas tiek sniegts tās vārdā tikai eksporta kredīta garantijas vai apdrošināšanas veidā, t. i., uz ko neattiecas oficiāls finansiālais atbalsts.

Atmaksas termiņš: laika periods, kas sākas ar kreditēšanas termiņa sākumu un beidzas ar līgumā noteikto datumu, kad jāveic pēdējā pamatsummas atmaksa.

▼ M3

Suverēna darījums: darījums, kas atbilst aprakstam II papildinājuma 57. panta b) punktā.

Kreditēšanas termiņa sākums: pārdodot gaisa kuģus, tostarp helikopterus, rezerves dzinējus un rezerves daļas, ne vēlāk kā faktiskais datums, kad pircējs fiziski pārņēms preces, vai vidējais svērtais datums, kad pircējs fiziski pārņēms preces lietojumā. pakalpojumiem vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir rēķinu nodošana klientam vai pakalpojuma pieņemšana no klienta puses.

Mijmaiņas likme: fiksēta likme, kas ir vienāda ar pusgada likmi, lai veiktu mijmaiņu no mainīgās aizdevuma likmes uz fiksēto aizdevuma likmi (piedāvājuma puse), un kas norādīta jebkurā neatkarīgā tirgus indeksu informācijas avotā, piemēram, *Telerate*, *Bloomberg*, *Reuters* vai tamlīdzīgi, plkst. 11.00 pēc Ņujorkas laika divas darba dienas pirms aizdevuma izmaksas datuma.

Vidējais svērtais atmaksas periods: laiks, kas nepieciešams, lai nomaksātu pusi no kredīta pamatsummas. To aprēķina kā laika summu (gados) starp kreditēšanas termiņa sākumu un katru pamatsummas atmaksu, kas nosvērta ar pamatsummas daļu, kura atmaksājama katrā atmaksas datumā.

▼ **M3***IV PIELIKUMS***NOZARES VIENOŠANĀS PAR EKSPORTA KREDĪTIEM
ATJAUNOJAMO ENERGORESURSU, KLIMATA PĀRMAIŅU
MAZINĀŠANAS UN PIELĀGOŠANĀS UN ŪDENSŠAIMNIECĪBAS
PROJEKTIEM**

Šīs nozares vienošanās nolūks ir nodrošināt piemērotus finanšu noteikumus projektiem izvēlētajās nozarēs, kas (arī starptautiskās iniciatīvās) identificēti kā tādi, kuri ievērojami veicina klimata pārmaiņu mazināšanu, tostarp projekti saistībā ar atjaunojamiem energoresursiem un siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanu, lielas energoefektivitātes projekti, klimata pārmaiņu pielāgošanās projekti, kā arī ūdenssaimniecības projekti. Šīs nozares vienošanās dalībnieki vienojas, ka nozares vienošanās, kas papildina Vienošanās, finanšu noteikumus īsteno tā, ka tas ir saskaņā ar Vienošanās mērķi.

I NODAĻA**NOZARES VIENOŠANĀS DARBĪBAS JOMA****1. DARBĪBAS JOMA ATTIECĪBĀ UZ PROJEKTIEM ATJAUNOJAMO ENERGORESURSU NOZARĒS, KAS MINĒTAS I PAPILDINĀJUMĀ**

a) Šajā nozares vienošanās izklāstīti finanšu noteikumi, kas piemērojami oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem saistībā ar līgumiem atbilstīgajās nozarēs, kuras uzskaitītas šīs nozares vienošanās I papildinājumā, lai veiktu šādas darbības:

- 1) atjaunojamās enerģijas ražošanas iekārtu komplektu vai to daļu eksports, iekļaujot visas detaļas, aprīkojumu, materiālus un pakalpojumus, tostarp darbinieku apmācību, kas tieši vajadzīgi šo iekārtu būvniecībai un ekspluatācijas uzsākšanai;
- 2) esošu atjaunojamās enerģijas ražošanas iekārtu modernizācija, ja iekārtas saimnieciskās izmantošanas laiks, iespējams, tiks pagarināts vismaz tik ilgi, cik ilgs būs piešķirtais atmaksas periods. Ja šis kritērijs netiek izpildīts, piemērojami Vienošanās noteikumi.

b) Šī nozares vienošanās neattiecas uz lietām, kas atrodas ārpus enerģijas ražošanas iekārtu teritorijas un par ko parasti ir atbildīgs pircējs, sevišķi uz ūdens piegādi, kas nav tieši saistīta ar enerģijas ražošanas iekārtām, uz izmaksām saistībā ar zemes apbūvi, ceļiem, būvniecības ciematiņiem, elektrolīnijām un sadales apakšstaciju, kā arī izmaksām, kuras pircēja valstī rodas sakarā ar oficiālām apstiprināšanas procedūrām (piemēram, teritoriālām atļaujām, būvniecības atļaujām), izņemot:

- 1) ja sadales apakšstacijas pircējs ir tas pats, kas enerģijas ražošanas iekārtu pircējs un līgums ir slēgts par sākotnējo šo iekārtu sadales apakšstaciju, noteikumi attiecībā uz sākotnējo sadales apakšstaciju nav labvēlīgāki, nekā noteikumi attiecībā uz atjaunojamās enerģijas ražošanas iekārtām; kā arī
- 2) noteikumi attiecībā uz apakšstacijām, transformatoriem un pārvades līnijām ar minimālo sprieguma robežlīmeni 60 kV, kas atrodas ārpus atjaunojamās enerģijas ražošanas iekārtu teritorijas, nav labvēlīgāki, nekā noteikumi attiecībā uz atjaunojamās enerģijas ražošanas iekārtām.

2. DARBĪBAS JOMA ATTIECĪBĀ UZ PROJEKTIEM KLIMATA PĀRMAIŅU MAZINĀŠANAS NOZARĒS, KAS MINĒTAS II PAPILDINĀJUMĀ

a) Šajā nozares vienošanās izklāstīti finanšu noteikumi, kas piemērojami oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem saistībā ar līgumiem nozarēs,

▼ M3

kurās norādītas šīs nozares vienošanās II papildinājumā. Šo nozaru sarakstu un attiecīgā gadījumā atbilstošos tehnoloģiski neitrālus darbības kritērijus, kurus izmanto projekta atbilstīguma definēšanai, laika gaitā var grozīt saskaņā ar pārskatīšanas noteikumiem, kas izklāstīti šīs nozares vienošanās 12. pantā.

- b) Šie līgumi attiecas uz projekta vai to daļu eksportu, iekļaujot visas detaļas, aprīkojumu, materiālus un pakalpojumus, tostarp darbinieku apmācību, kas tieši vajadzīgi šā projekta būvei un ekspluatācijas uzsākšanai, ja:
- 1) projekts rada nelielas vai nulles līmeņa oglekļa emisijas (vai līdzvērtīgi CO₂), un/vai tam ir augsta energoefektivitāte;
  - 2) projekts ir izstrādāts tā, ka tas atbilst vismaz II papildinājumā noteiktajiem darbības standartiem; kā arī
  - 3) izstrādātos noteikumus piemēro tikai tādēļ, lai likvidētu īpašas šā projekta finansiālas grūtības, un tie balstās uz katra projekta individuālajām finanšu vajadzībām un konkrētajiem tirgus apstākļiem.
3. DARBĪBAS JOMA ATTIECĪBĀ UZ PIELĀGOŠANĀS PROJEKTIEM, KAS MINĒTI III PAPILDINĀJUMĀ
- a) Šajā nozares vienošanās izklāstīti finanšu noteikumi, kas piemērojami oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem saistībā ar līgumiem tiem projektiem, kuri atbilst šīs nozares vienošanās III papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
- b) Šie līgumi attiecas uz projekta vai to daļu eksportu, iekļaujot visas detaļas, aprīkojumu, materiālus un pakalpojumus, tostarp darbinieku apmācību, kas tieši vajadzīgi šā projekta izpildei un ekspluatācijas uzsākšanai, ja:
- 1) ir izpildīti III papildinājumā izklāstītie noteikumi;
  - 2) izstrādātos noteikumus piemēro tikai tādēļ, lai likvidētu īpašas šā projekta finansiālas grūtības, un tie balstās uz katra projekta individuālajām finanšu vajadzībām un konkrētajiem tirgus apstākļiem.
- c) Šī nozares vienošanās attiecas uz esošu projektu modernizāciju, lai ņemtu vērā pielāgošanās vajadzības, ja projekta saimnieciskās izmantošanas laiks, iespējams, tiks pagarināts vismaz tik ilgi, cik ilgs būs piešķirtais atmaksas periods. Ja šis kritērijs netiek izpildīts, piemērojami Vienošanās noteikumi.
4. DARBĪBAS JOMA ATTIECĪBĀ UZ ŪDENSĀIMNIECĪBAS PROJEKTIEM
- Šajā nozares vienošanās izklāstīti finanšu noteikumi, ko piemēro oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem saistībā ar līgumiem, lai eksportētu projektus vai to daļas, kas attiecas uz ūdens piegādi cilvēku lietošanai un notekūdeņu attīrīšanas iekārtām:
- a) infrastruktūra dzeramā ūdens piegādei pašvaldību teritorijā, tostarp mājsaimniecībām un mazajiem uzņēmumiem, t. i., ūdens attīrīšana, lai iegūtu dzeramo ūdeni, un piegādes tīklu izveide (ieskaitot noplūdes kontroli);
  - b) notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas iekārtas, t. i., mājsaimniecību un rūpniecisko notekūdeņu un kanalizācijas savākšana un attīrīšana, ietverot procesus ūdens atkārtotai izmantošanai vai attīrīšanai un ar šīm darbībām saistīto nosēdumu apstrādi;

▼ **M3**

- c) šādu iekārtu modernizācija, ja iekārtas saimnieciskās izmantošanas laiks, iespējams, tiks pagarināts vismaz tik ilgi, cik ilgs būs piešķirtais atmaksas periods. Ja šis kritērijs netiek izpildīts, piemērojami Vienošanās noteikumi.

II NODAĻA

EKSPORTA KREDĪTU NOTEIKUMI

5. MAKSIMĀLIE ATMAKSAS TERMIŅI

- a) Oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem saistībā ar līgumiem I papildinājumā minētajās nozarēs un šīs nozares vienošanās 4. pantā definētajiem ūdenssaimniecības projektiem maksimālais atmaksas termiņš ir 18 gadi.

- b) Oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem saistībā ar līgumiem, kuru vērtība ir vismaz 10 miljoni SDR un kuri ietilpst II papildinājumā norādītajās projektu klasēs, maksimālais atmaksas termiņš ir šāds:

1) līgumiem projektu klasē A – 18 gadi;

2) līgumiem projektu klasē B un C – 15 gadi.

- c) Oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem saistībā ar līgumiem, kuru vērtība ir zem 10 miljoniem SDR un kuri ietilpst II papildinājumā norādītajās projektu klasēs, maksimālais atmaksas termiņš ir šāds:

1) I kategorijas valstīm, kā definēts Vienošanās 11. pantā, maksimālais atmaksas termiņš ir pieci gadi ar iespēju vienoties par termiņu līdz pat astoņiem ar pusi gadiem, ja tiek ievērotas šīs nozares vienošanās 10. pantā norādītās iepriekšējās paziņošanas procedūras;

2) II kategorijas valstīm maksimālais atmaksas termiņš ir desmit gadi.

3) Neskarot 1) un 2) apakšpunktu iepriekš, elektrostacijām, kuras nav atomelektrostacijas, kā definēts Vienošanās 13. pantā, maksimālais atmaksas termiņš ir 12 gadi.

- d) Oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem saistībā ar līgumiem, kuru vērtība ir vismaz 10 miljoni SDR projektiem, kuri ir atbalstīti saskaņā ar III papildinājumu, maksimālais atmaksas termiņš ir 15 gadi.

6. PAMATSUMMAS ATMAKSA UN PROCENTU MAKSĀŠANA

- a) Dalībnieki pamatsummas atmaksai un procentu maksāšanai piemēro turpmāk 1) un 2) apakšpunktā norādīto profilu:

1) pamatsummu atmaksā vienādos maksājumos;

2) kombinētus pamatsummas un procentu maksājumus veic vienādos maksājumos.

- b) Pamatsummu atmaksā un procentus maksā ne retāk kā reizi sešos mēnešos, un pirmo maksājumu par pamatsummu un procentiem veic ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc kredītēšanas termiņa sākuma.

▼ M3

c) Pienācīgi pamatotos izņēmuma gadījumos oficiālu atbalstu var piešķirt ar noteikumiem, kas atšķiras no iepriekš a) un b) punktā paredzētajiem noteikumiem. Šāda atbalsta sniegšanu skaidro ar neatbilstībām starp kredītņēmējam pieejamā finansējuma laiku un parāda apkalpošanas profilu atmaksas grafikā ar vienādiem maksājumiem reizi pusgadā, un tiek ievēroti šādi kritēriji:

- 1) neviens pamatsummas atmaksājums vai pamatsummas atmaksājumu sērija sešu mēnešu periodā nepārsniedz 25 % no kredīta pamatsummas;
- 2) pamatsumma atmaksājama ne retāk kā reizi 12 mēnešos, pirmais pamatsummas atmaksājums veicams ne vēlāk kā 18 mēnešus pēc kredītēšanas termiņa sākuma, un ne mazāk kā 2 % no kredīta pamatsummas atmaksājami 18 mēnešu laikā pēc kredītēšanas termiņa sākuma;
- 3) procenti maksājami ne retāk kā reizi 12 mēnešos, un pirmais procentu maksājums veicams ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc kredītēšanas termiņa sākuma;
- 4) vidējais svērtais maksimālais atmaksas periods nepārsniedz 60 % no maksimālā atlikušā atmaksas termiņa.

d) Pēc kredītēšanas termiņa sākuma maksājamos procentus nekapitalizē.

7. MINIMĀLĀS PROCENTU LIKMES

Dalībnieks, kas sniedz oficiālu finansiālo atbalstu fiksētām aizņēmuma likmēm, piemēro šādas minimālās procentu likmes.

Atmaksas termiņš (gadi):	Standarta minimālās procentu likmes		Minimālās procentu likmes projektiem ar ilgu būvniecības periodu, t. i.: — jauniem lielu hidroelektrostaciju projektiem, — projektu klasei A II papildinājumā, — pielāgošanās projektiem III papildinājumā	
	Valdības obligācijas (gadi)	Uzcenojums (bāzes punkti)	Valdības obligācijas (gadi)	Uzcenojums (bāzes punkti)
< 11	Attiecīgā CIRR saskaņā ar Vienošanās 20. pantu			
11 līdz 12	7	100	7	100
13	7	120	8	120
14	8	120	9	120
15	8	120	9	120
16	9	120	10	125
17	9	120	10	130
18	10	120	10	130

8. ATBILSTĪGĀS VALŪTAS

Oficiāla finansiālā atbalsta sniegšanai ir atbilstīgas tādas valūtas, kuras ir pilnīgi konvertējamas un par kurām ir pieejami dati, lai aprēķinātu minimālās procentu likmes, kas minētas šīs nozares vienošanās 7. pantā un Vienošanās 20. pantā, atmaksas termiņiem, kuri nepārsniedz 11 gadus.

▼ **M3**

9. VIETĒJĀS IZMAKSAS

- a) Oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem saistībā ar līgumiem, kuru vērtība ir vismaz 10 miljoni SDR, saistībā ar vietējām izmaksām sniegtais oficiālais atbalsts nepārsniedz 30 % no eksporta līguma vērtības.
- b) Oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem saistībā ar līgumiem, kuru vērtība ir zem 10 miljoniem SDR.
  - 1) Šīs nozares vienošanās I papildinājumā uzskaitītajās nozarēs par vietējām izmaksām sniegtais oficiālais atbalsts nepārsniedz 45 % no eksporta līguma vērtības.
  - 2) II papildinājumā uzskaitītajās nozarēs un šīs nozares vienošanās 4. pantā definētajiem ūdenssaimniecības projektiem saistībā ar vietējām izmaksām sniegtais oficiālais atbalsts nepārsniedz 30 % no eksporta līguma vērtības.
- c) Ja oficiālais atbalsts saistībā ar vietējām izmaksām pārsniedz 15 % no eksporta līguma vērtības, par šādu oficiālu atbalstu iepriekš jāpaziņo saskaņā ar šīs nozares vienošanās 10. pantu, norādot atbalstīto vietējo izmaksu veidu.

III NODAĻA

PROCEDŪRAS

10. IEPRIEKŠĒJA PAZIŅOŠANA

- a) Dalībnieks, kas plāno sniegt atbalstu saskaņā ar šīs nozares vienošanās noteikumiem, to iepriekš paziņo vismaz desmit kalendārās dienas pirms saistību uzņemšanās saskaņā ar:
  - 1) Vienošanās 48. pantu, ja atbalstu sniedz saskaņā ar šīs nozares vienošanās 1., 2. vai 4. pantu;
  - 2) Vienošanās 47. pantu, ja atbalstu sniedz saskaņā ar šīs nozares vienošanās 3. pantu.
- b) Projektiem, kas ietilpst šīs nozares vienošanās II papildinājumā norādītajās projektu klasēs, šajos paziņojumos ietver detalizētu projekta aprakstu, parādot, kā projekts atbilst atbalsta kritērijiem, kā noteikts šīs nozares vienošanās 2. panta b) punktā.
- c) Projektiem, kurus atbalsta saskaņā ar šīs nozares vienošanās III papildinājumu, šādā paziņojumā ietver:
  - 1) detalizētu projekta aprakstu, parādot, kā projekts atbilst atbalsta kritērijiem, kā noteikts šīs nozares vienošanās 3. panta b) punktā; un
  - 2) piekļuvi neatkarīgas trešās personas veikta pārskata rezultātiem, kas pieprasīts III papildinājumā.
- d) Neskarot a) punkta 1) pantu iepriekš, ja paziņojošais dalībnieks gatavojas sniegt atbalstu ar atmaksas termiņu virs 15 gadiem un/vai saskaņā ar šīs nozares vienošanās 6. panta c) punktu, tas saskaņā ar Vienošanās 47. pantu par to paziņo iepriekš vismaz desmit kalendārās dienas pirms saistību uzņemšanās.
- e) Dalībnieks informē pārējos dalībniekus par galīgo lēmumu, ko tas pieņēmis pēc apspriešanās, lai atvieglinātu uzkrātās pieredzes pārskatīšanu.

▼ **M3**

IV NODAĻA

UZRAUDZĪBA UN PĀRSKATĪŠANA

11. TURPMĀKAIS DARBS

Dalībnieki vienojas izskatīt šādus jautājumus:

- a) termiņam pielāgotas riska prēmijas;
- b) nosacījumi zema emisijas līmeņa/augstas energoefektivitātes fosilā kurināmā elektrostacijām, tostarp “gatavības oglekļa uztveršanai un glabāšanai” definīcija;
- c) neto nulles enerģijas patēriņa ēkas;
- d) kurināmā elementu projekti.

12. UZRAUDZĪBA UN PĀRSKATĪŠANA

- a) Sekretariāts ik gadu ziņo par šīs nozares vienošanās īstenošanu.
- b) Dalībnieki regulāri un ne vēlāk kā līdz 2017. gada beigām pārskata šīs nozares vienošanās darbības jomu un citus noteikumus.
- c) Šīs vienošanās nozares II papildinājumu pārskata regulāri, kā arī pēc dalībnieka pieprasījuma, lai novērtētu, vai šajā papildinājumā būtu jāpievieno vai jāsvīturo kāda projekta klase un/vai tips un vai būtu jāmaina kādas robežvērtības. Jaunu projekta klašu un/vai tipu priekšlikumiem pievieno informāciju par to, kā šīs klases/tipa projekti atbilst šīs nozares vienošanās 2. panta b) punkta kritērijiem, un ievēro šīs nozares vienošanās IV papildinājumā izklāstīto metodiku.
- d) Dalībnieki šīs nozares vienošanās III papildinājuma pārskatīšanu veic ne vēlāk kā 2018. gada 30. jūnijā, lai novērtētu starptautiskās iniciatīvas, kas attiecas uz pielāgošanos, tirgus apstākļiem un uzkrāto pieredzi, kas izriet no paziņošanas procesa, lai noteiktu, vai jāturpina vai jāgroza definīcijas, projekta kritēriji un noteikumi.
- e) Pēc 2018. gada 31. decembra ar III papildinājumu saistītos noteikumus vairs nepiemēro, ja vien dalībnieki nevienojas citādi.

▼ M3

*I papildinājums***Atjaunojamo energoresursu nozares**

Saskaņā ar šajā nozares vienošanās izklāstītajiem finanšu noteikumiem turpmāk minētās atjaunojamo energoresursu nozares ir atbilstīgas atbalsta saņemšanai, ja minēto nozaru ietekme ir saskaņā ar 2012. gada Ieteikumu par kopēju pieeju oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem un vides un sociālo jautājumu pienācīgu izpēti (*Recommendation on Common Approaches on Officially Supported Export Credits and Environmental and Social Due Diligence* ⁽¹⁾) (kurā pēc tam izdarījuši grozījumus ESAO Eksporta kredītu un kredītu garantiju darba grupas (ECG) dalībnieki un kuru apstiprinājusi ESAO Padome):

- a) vēja enerģija ⁽²⁾,
- b) ģeotermālā enerģija,
- c) paisuma/bēguma un plūdmaiņu enerģija,
- d) viļņu enerģija,
- e) osmozes enerģija,
- f) elektroenerģijas ražošana, izmantojot saules baterijas/siltumenerģijas ražošana, izmantojot saules kolektorus,
- g) saules siltumenerģija,
- h) okeāna siltumenerģija,
- i) bioenerģija: jebkāda ilgtspējīga atkritumu gāzu, notekūdeņu attīrīšanas gāzu un biogāzes enerģija vai kurināmais, ko iegūst no biomasas enerģijas iekārtām. "Biomasas" ir bioloģiski noārdāmā frakcija lauksaimniecības, mežsaimniecības un ar to saistīto nozaru produktos, atkritumos un atliekās (tostarp augu un dzīvnieku izcelsmes vielas), kā arī bioloģiski noārdāmā frakcija rūpniecības un sadzīves atkritumos,
- j) hidroenerģija,
- k) energoefektivitāte atjaunojamo energoresursu projektos.

⁽¹⁾ 2012. gada ieteikumu piemēro arī projektiem, kas nav atbilstīgi atbalsta saņemšanai saskaņā ar šiem finanšu noteikumiem.

⁽²⁾ Maksimālais atmaksas termiņš attiecībā uz urbšanas pašpacēlājplatformām, kuras izmanto vēja turbīnu uzstādīšanai, ir 12 gadi.

▼ M3

II papildinājums

Klimata pārmaiņu mazināšanas nozares

PROJEKTA KLASE	DEFINĪCIJA	PAMATOJUMS	IZMANTOTIE STANDARTI	ATMAKSAS TERMIŅI
PROJEKTA KLASE A: OGLEKĻA UZTVERŠANA UN UZGLABĀŠANA				
1. TIPS: Fosilā kurināmā elektrostacijas ar funkcionējošu oglekļa uztveršanu un uzglabāšanu (CCS)	Process, kurā CO ₂ plūsmu nodala no emisijām, kuras rada fosilā kurināmā avoti, un nogādā to uz uzglabāšanas vietu ar nolūku uzglabāt CO ₂ videi drošā un pastāvīgā ģeoloģiskā krātuvē.	Sasniegt zemu oglekļa emisiju līmeni fosilā kurināmā enerģijas avotiem.	Sasniegtais oglekļa intensitātes līmenis ir vienāds ar vai mazāks par 350 tonnām CO ₂ uz GWh, novadot atmosfērā ⁽¹⁾ , vai visos projektos uztveršanas un uzglabāšanas apjoms, kas samazinātu iekārtas oglekļa emisijas par 65 % vai vairāk, vai uztveršanas apjomam jābūt vismaz 85 % no oficiāli atbalstītu eksporta kredītu pietiekumā iekļautā aprīkojuma emitētā CO ₂ . Šo 85 % likmi piemēro parastam darbības režīmam.	18 gadi
2. TIPS: CCS projekti	CO ₂ nodalīšanas process rūpnieciskajos vai enerģijas ražošanas avotos, transportēšana uz uzglabāšanas vietu ar nolūku uzglabāt CO ₂ videi drošā un pastāvīgā ģeoloģiskā krātuvē	Ievērojami samazināt oglekļa emisijas no esošajiem avotiem.	Visos projektos – uztveršanas un uzglabāšanas apjoms, kas samazinātu rūpnieciskās vai enerģijas ražošanas oglekļa emisijas par 65 % vai vairāk, vai uztveršanas apjomam jābūt vismaz 85 % no oficiāli atbalstītu eksporta kredītu pietiekumā iekļautā aprīkojuma emitētā CO ₂ . Šo 85 % likmi piemēro parastam darbības režīmam.	18 gadi
PROJEKTA KLASE B: FOSILĀ KURINĀMĀ AIZSTĀŠANA				
1. TIPS: Atkritumu pārveidēšana enerģijā	Iekārta, kas ražo enerģiju, termiski apstrādājot (arī gazificējot) dažādus cietos atkritumus.	Kompensēt siltumnīcefekta gāzu emisijas no konventionālajām elektrostacijām un samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas nākotnē, piemēram, metānu, kas parasti izplūst no atkritumiem.	Tvaika cikla gadījumā – katla (vai tvaika ģeneratora) enerģijas pārveidošanas efektivitāte ir vismaz 75 %, balstoties uz zemāko siltumspēju (LHV) ⁽²⁾ . Gazifikācijas gadījumā – gāzifikatora efektivitāte ir vismaz 65 % LHV ⁽³⁾ .	15 gadi

▼ M3

PROJEKTA KLASE	DEFINĪCIJA	PAMATOJUMS	IZMANTOTIE STANDARTI	ATMAKSAS TERMIŅI
2. TIPS: Hibrīdelektrostacijas	Elektrostacija, kas ražo elektroenerģiju gan no atjaunojamiem energoresursiem, gan no fosilā kurināmā.	Lai nodrošinātu prasību par iekārtu darbību, fosilais kurināmais ir nepieciešams periodiem, kad atjaunojamo energoresursu enerģija nav pieejama vai nav pietiekama. Fosilais kurināmais hibrīdelektrostacijā ļauj izmantot atjaunojamus energoresursus, tādējādi panākot ievērojamu oglekļa samazinājumu salīdzinājumā ar parastu fosilā kurināmā elektrostaciju.	1. modelis: divi dažādi enerģijas ražošanas avoti: atjaunojamie energoresursi un fosilais kurināmais. Projekts ir izstrādāts tā, lai vismaz 50 % no tā plānotā gadā saražotā enerģijas apjoma būtu no atjaunojamiem energoresursiem. 2. modelis: viens enerģijas ražošanas avots, kurā izmanto atjaunojamo energoresursu un fosilā kurināmā kombināciju. Projekts ir izstrādāts tā, lai vismaz 75 % no saražotās lietderīgās enerģijas apjoma būtu no atjaunojamiem energoresursiem.	15 gadi

PROJEKTA KLASE C: ENERGOEFEKTIVĪTĀTE

1. TIPS: Kombinētas siltuma un enerģijas ražošanas projekti	Dažādu enerģijas veidu (elektroenerģija, mehāniskā enerģija, siltumenerģija) vienlaicīga ražošana vienotā integrētā sistēmā. Šāda elektrostacija ražo elektroenerģiju vai mehānisko enerģiju un siltumu komerciālai un rūpnieciskai lietošanai un/vai mājāsaimniecībām.	Līdz pat divām trešdaļām primārās enerģijas, ko izmanto elektroenerģijas ražošanai konvencionālās termoelektrostacijās, tiek zaudēta siltuma veidā. Kombinēta siltuma un enerģijas ražošana (<i>CHP</i>) tādēļ var būt efektīva siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanas iespēja. Tā ir iespējama ar visām siltuma ražošanas ierīcēm un kurināmā veidiem (arī biomasu un saules enerģiju) tvaika kondensācijas elektrostacijās ar jaudu no dažiem kW līdz 1 000 MW ⁽⁴⁾ .	Kopējā efektivitāte ir vismaz 75 %, balstoties uz zemāko siltumspēju (<i>LHV</i>) ⁽⁵⁾ .	15 gadi
2. TIPS: Centralizēta siltumapgāde un/vai dzesēšana	Tīklu sistēmas, kas pārvada/sadala siltumenerģiju no enerģiju ražošanai iekārtām līdz gala lietotājam.	Uzlabot centralizētās siltumapgādes efektivitāti, būvējot augsti siltumefektīvus cauruļu tīklus tvaikam un/vai karstajam ūdenim, gan samazinot zudumus caurulēs un siltummaiņos, gan palielinot nelietderīgā siltuma izmantošanas apjomu.	Centralizētās siltumapgādes cauruļvadu īpatnējā siltumvadītspēja mazāka nekā 80 % no attiecīgās īpatnējās siltumvadītspējas, kas noteikta Eiropas standartā EN253:2009 (<i>jāpārskata, standartu atjauninot</i>).	15 gadi

▼ M3

PROJEKTA KLASE	DEFINĪCIJA	PAMATOJUMS	IZMANTOTIE STANDARTI	ATMAKSAS TERMIŅI
		<p>Centralizēta dzesēšana ir integrējoša tehnoloģija, kas var ievērojami veicināt oglekļa dioksīda emisiju un gaisa piesārņojuma samazināšanu un energoapgādes drošības palielināšanu, piemēram, aizstājot individuālos gaisa kondicionētājus.</p>		
<p>3. TIPS: Viedtīkli</p>	<p>Integrēti, tehnoloģiski moderni elektroenerģijas tīkli ar uzlabotām dinamiskām spējām uzraudzīt un kontrolēt visu tos veidojošo tehnisko komponentu (piemēram, elektroenerģijas ražošanas, tīkla pārvaldības risinājumu, augstsprieguma līdzstrāvas (HVDC) pārveidotāju un sistēmu, elastīgu mainstrāvas pārvades sistēmu (FACTS), īpašu elektroenerģijas sistēmu (SPS), pārvades, sadales, uzglabāšanas, viedtīklu energoelektronikas risinājumu, patēriņa samazināšanas, patēriņa mērierīču, decentralizētu energoresursu) ievades un izvades datus.</p> <p>IKT saskaņā ar starptautiski pieņemtiem nozares standartiem, piemēram, <i>NIST-SGIP</i> un <i>ETSI-CEN-Cenelec</i>.</p>	<p>Lai ļautu tīkla operatoriem, pārvades un sadales sistēmu operatoriem, tīkla lietotājiem, krātuvju īpašniekiem, mērierīču operatoriem, lietotņu un pakalpojumu nodrošinātājiem vai elektroenerģijas biržu operatoriem izveidot ekonomiskas, videi nekaitīgas, līdzsvarotas un ilgtspējīgas elektroenerģijas sistēmas ar mazākiem pārvades zudumiem un lielāku piegādes kvalitāti, drošību, tīkla stabilitāti, uzticamību, atjaunojamās enerģijas iegūšanas apmēru un izmaksu efektivitāti, ko panāk, atbalstot piegādes līgumus, kuri galvenokārt attiecas uz mūsdienīgu, inovatīvu tehnoloģiju un pakalpojumu eksportu.</p>	<p>Atbilst 1., 2. (a vai b) un 3. standartam.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Projekta kopējās izmaksas iekļauj vismaz 20 % par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) atbilstīgo modernizāciju. 2.a Īstenojot projektu vai lietotni, fosilā kurināmā sadedzināšanas rezultātā radušos CO₂ emisiju daudzums samazināsies par vismaz 10 %, vai 2.b pierādāmus ievērojamus CO₂ emisiju daudzuma samazinājumus nodrošinās šādi: <ul style="list-style-type: none"> — enerģijas zudumu samazinājums par vismaz 5 % tajā elektrotīklā, kuram piemēro viedtīkla lietotni vai viedtīkla projektu, vai — kopējā elektroenerģijas patēriņa samazinājums par vismaz 5 %, ko panāk viedtīkla lietotnes vai viedtīkla projekta apkalpotie elektroenerģijas patērētāji, vai — atjaunojamās enerģijas (tostarp no pakārtotiem sprieguma līmeņiem) periodiska ievade, kas atbilst vismaz papildu 10 % no kopējās tajā tīklā ievadītās enerģijas, kurā izmanto viedtīklu tehnoloģijas. 3. Pirms atļaujas piešķiršanas, neatkarīga, kvalificēta trešā persona pārskata projektu un sagatavo ziņojumu, kurā apraksta ierosinātā viedtīkla vai projekta īpašības un pārbauda, vai 	<p>15 gadi</p>

▼ M3

PROJEKTA KLAŠE	DEFINĪCIJA	PAMATOJUMS	IZMANTOTIE STANDARTI	ATMAKSAS TERMIŅI
			<p>projekts vai lietotne atbilst 1. un 2. (a vai b) standartam. Projektiem, kuriem izmantots 2.b standarts, CO₂ emisiju samazinājumu, ko nodrošina projekts, iekļauj ziņojumā. Šo ziņojumu iesniegs dalībniekiem pirms finansiālā atbalsta atļaujas saņemšanas, un atļaujas izsniegšana būs atkarīga no tā, vai ziņojumā būs sniegts pozitīvs atzinums par to, ka ierosinātais viedtīkla projekts vai lietotne atbildīs 1. un 2. (a vai b) standartam.</p> <p>Standarti tiks piemēroti, salīdzinot aprēķinātās emisijas vai izmantoto enerģiju teritorijā, kurā izmanto tīklu, ja tiek piemērotas ierosinātās viedtīkla tehnoloģijas, ar emisijām vai izmantoto enerģiju tajā pašā teritorijā, ja ierosinātās viedtīkla tehnoloģijas netiek piemērotas.</p> <p>Dalībnieki katru gadu ne vēlāk kā līdz 2017. gada 30. jūnijam pārskata šos standartus, lai novērtētu projektus, kas finansēti saskaņā ar šiem standartiem, un, ja nepieciešams, lai noteiktu, vai jāpatur spēkā un/ vai jāgroza definīcijas, pamatojums vai projektu kritēriji.</p>	

(¹) Ja iekārtas kurināmais ir dabasgāze, paredzams sasniegt daudz zemāku oglekļa intensitāti.

(²) Katla (vai tvaika ģeneratora) enerģijas pārveidošanas efektivitāte = (tvaika) lietderīgā siltumenerģija/kurināmā patēriņš (kurināmā zemākā siltumspēja (*LHV*)) (× 100 %).

(³) Gazifikatora efektivitāte = (gāzes siltumspēja uz izmantotā kurināmā kg/viena kg kurināmā vidējā zemākā siltumspēja (*LHV*)) (× 100 %).

(⁴) *IPCC*, Ceturtais novērtējuma ziņojums. Klimata pārmaiņas, 2007. gads, http://www.ipcc.ch/publications_and_data/ar4/wg3/en/ch4s4-3-5.html.

(⁵) *CHP* sistēmas kopējā efektivitāte (η_o) ir tīrās saražotās lietderīgās elektroenerģijas (W_E) un tīrā saražotā lietderīgā siltuma (ΣQ_{TH}) summa dalīta ar kopējo patērēto kurināmo (Q_{FUEL}); vienādojums ir šāds:

$$\eta_o = \frac{W_E + \sum Q_{TH}}{Q_{FUEL}}$$

▼ M3*III papildinājums***Atbilstīguma kritēriji klimata pārmaiņu pielāgošanās projektiem**

Projekts atbilst šajā nozares vienošanās izklāstītajiem finanšu noteikumiem, ja:

- a) projekta galvenais mērķis ir pielāgošanās klimata pārmaiņām, un to skaidri norāda un paskaidro projekta plānā un apliecinajos dokumentos, kas ir projekta izstrādes pamatā;
- b) projekta priekšlikumā ietver īpašu un būtisku ar klimata pārmaiņām saistītu risku un apdraudējumu analīzi un identifikāciju un to, kā ierosinātie pasākumi vai tehnoloģijas tos tieši novērsīs;
- c) par projektu ir izstrādāts neatkarīgs trešās puses veikts pārskats, atsevišķi vai kā būtiska projekta daļa, ko dara publiski pieejamu, piemēram, to publicējot valsts iestādes tīmekļa vietnē. Pārskatā novērtē specifisko un būtisko ar klimata pārmaiņām saistīto risku un apdraudējumu un to, kā projektā ierosinātie pasākumi tos tieši novērsīs;
- d) projekta lietderīgais izmantošanas laiks pārsniedz 15 gadus.

▼ **M3***IV papildinājums***Metodika, lai noteiktu nozaru atbilstīgumu šīs nozares vienošanās 2. panta nolūkos**

Ierosinot šīs nozares vienošanās II pielikumam pievienot kādu projekta klasi vai tipu, dalībnieki sniedz ierosinātās projekta klases vai tipa detalizētu aprakstu un informāciju par to, kā šie projekti atbilst šīs nozares vienošanās 2. panta b) punktā izklāstītajiem kritērijiem. Šajā informācijā ietver:

- a) novērtējumu par to, kā projekta klase vai tips dos tiešu ieguldījumu klimata pārmaiņu mazināšanā, ietverot arī snieguma salīdzinājumu nozarē, balstoties uz izmērāmiem datiem par oglekļa emisijām vai CO₂ ekvivalentu un/vai augstu energoefektivitāti, izmantojot parastas un aprītē esošas jaunākas tehnoloģiskas pieejas; šis salīdzinājums vienmēr balstās uz kvantitatīviem rādītājiem, piemēram, emisiju samazinājumu uz katru saražoto vienību;
- b) ierosinātās projekta klases vai tipa darbības un tehnisko standartu aprakstu, ietverot informāciju par labākajām pieejamajām metodēm; attiecīgā gadījumā šajā aprakstā ir paskaidrojums, kā konkrētā tehnoloģija uzlabo esošās labākās pieejamās metodes;
- c) ierosinātās projekta klases vai tipa finansiālo šķēršļu aprakstu, norādot attiecīgās finanšu vajadzības un tirgus apstākļus un tos šīs nozares vienošanās noteikumus, kas varētu ļaut šos projektus turpināt.

▼ **M3***V Papildinājums***Definīciju saraksts**

Teritorija, kurā izmanto tīklu: sinhronizētu enerģētikas pakalpojumu nodrošinātāju un patērētāju sistēma, kas ir savienota ar pārvades un sadales līnijām un ko pārvalda viens vai vairāki kontroles centri.

Labākās pieejamās metodes: saskaņā ar definīciju ES Direktīvā 96/61/EK (2. panta 1. punkts) tās ir efektīvākais un pilnīgākais darbību un ekspluatācijas metožu izstrādes posms, kurā tiek parādīta konkrēto metožu faktiskā piemērotība tam, lai principā noteiktu pamatus emisijas robežvērtībām, kas paredzētas, lai novērstu un – gadījumos, kad novēršana ir neiespējama – vispār samazinātu emisijas un ietekmi uz vidi kopumā:

- a) “metodes” ietver gan izmantoto tehnoloģiju, gan risinājumus, kas attiecas uz iekārtas uzbūvi, uzstādīšanu, apkopi, ekspluatāciju un ekspluatācijas pārtraukšanu,
- b) “pieejamās” metodes ir tās metodes, kuras ir izstrādātas tiktāl, ka ir ieviešamas attiecīgajā ražošanas nozarē, ievērojot ekonomiski pamatotus un tehniski piemērotus nosacījumus, ņemot vērā izmaksas un priekšrocības neatkarīgi no tā, vai metodes tiek izmantotas vai nodrošinātas konkrētajā dalībvalstī, ja tās ir operatoram pietiekami pieejamas,
- c) “labākās” ir tādas, kas ir visefektīvākās, lai sasniegtu augstu vides vispārējās aizsardzības līmeni kopumā.

Siltumnīcefekta gāzes: ietver oglekļa dioksīdu, metānu, slāpekļa oksīdu, fluoroģlūdeņradi, perfluoroģlūdeņradi un sēra heksafluorīdu.

Liels hidroenerģijas projekts: atbilst Lielu dambju starptautiskās komisijas (*ICOLD*) definīcijai. *ICOLD* nosaka, ka liels dambis ir tāds, kura augstums no pamatiem ir 15 m vai vairāk. Par lieliem dambjiem tiek uzskatīti arī dambji 5–15 m augstumā, kuru rezervuāra tilpums pārsniedz 3 miljonus m³.

▼ **M3***V PIELIKUMS***NOZARES VIENOŠANĀS PAR EKSPORTA KREDĪTIEM DZELZCEĻA INFRASTRUKTŪRAI**

Šīs nozares vienošanās dalībnieki vienojas, ka nozares vienošanās, kas papildina Vienošanās, finanšu noteikumus īsteno tā, ka tas ir saskaņā ar Vienošanās mērķi.

I NODAĻA**NOZARES VIENOŠANĀS DARBĪBAS JOMA****1. PIEMĒROŠANAS JOMA**

Šajā nozares vienošanās izklāstīti noteikumi, kurus piemēro oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem, kas attiecas uz līgumiem par dzelzceļa infrastruktūras aktīviem, kuri ir būtiski vilcienu ekspluatācijai, ieskaitot vilcienu vadības iekārtas (piemēram, signalizācija un cita dzelzceļa IT), elektrifikāciju, sliežu ceļus, ritošo sastāvu un saistītos būvdarbus.

II NODAĻA**EKSPORTA KREDĪTU NOTEIKUMI****2. MAKSIMĀLIE ATMAKSAS TERMIŅI**

a) Oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem, kas attiecas uz līgumiem, kuri noslēgti šīs nozares vienošanās piemērošanas jomā, maksimālais atmaksas termiņš ir šāds:

- 1) līgumiem, kas attiecas uz I kategorijas valstīm (kā noteikts Vienošanās 11. pantā): 12 gadi;
- 2) līgumiem, kas attiecas uz II kategorijas valstīm (kā noteikts Vienošanās 11. pantā): 14 gadi.

b) Lai kvalificētos atmaksas termiņiem, kas izklāstīti a) punktā iepriekš, piemēro šādus noteikumus:

- 1) darījums ietver vispārējo līguma vērtību, kas pārsniedz 10 miljonus SDR; kā arī
- 2) atmaksas termiņi nepārsniedz finansētās dzelzceļa infrastruktūras lietderīgo izmantošanas laiku; kā arī

3) darījumiem I kategorijas valstīs darījumā ietver/to raksturo:

— līdzdalība sindicētā aizdevumā ar privātām finanšu iestādēm, kas negūst labumu no oficiāla eksporta kredīta atbalsta, kur:

- i) dalībnieks ir mazākuma partneris ar *pari passu* statusu visā aizdevuma darbības periodā; kā arī
- ii) oficiāls eksporta kredīta atbalsts, ko sniedz dalībnieki, ir mazāk nekā 50 % no sindicētās vērtības,

— prēmiju likmes oficiālam atbalstam nav zemākas nekā pieejamā privātā tirgus finansējuma likmes un ir samērojamas ar atbilstošajām likmēm, ko nosaka citas privātas finanšu iestādes, kuras piedalās sindicēšanā.

c) dalībnieks var pieprasīt piemērot izņēmumu attiecībā uz noteikumu b) panta 3) punktā iepriekš, izmantojot vienoto nostāju, saskaņā ar Vienošanās 58. līdz 63. pantu. Šādos gadījumos dalībnieks, kas ierosina vienotu nostāju, tās ietvaros vai katram atsevišķam paziņotajam darījumam sniedz

▼ **M3**

visaptverošu paskaidrojumu par atbalstu, tostarp īpašus datus par izcenojumu un iemeslu, kādēļ ir jāizdara izņēmums attiecībā uz b) panta 3) punkta noteikumiem iepriekš.

3. PAMATSUMMAS UN PROCENTU ATMAKSA

Pamatsummā un procentu atmaksāšanu veic saskaņā ar Vienošanās 14. pantu, izņemot to, ka vidējais svērtais maksimālais atmaksas periods saskaņā ar minētā panta d) punkta 4) apakšpunktu ir:

- a) darījumiem I kategorijas valstīs – seši gadi un trīs mēneši; kā arī
- b) darījumiem II kategorijas valstīs – septiņi gadi un trīs mēneši.

4. MINIMĀLĀS FIKSĒTĀS PROCENTU LIKMES

Dalībnieks, kas sniedz oficiālu finansiālo atbalstu fiksētas likmes aizņēmumiem, piemēro šādas minimālās procentu likmes:

- a) atmaksas termiņiem līdz 12 gadiem (ieskaitot) atbilstīgo tirgus bāzes procentu likmi (*CIRR*), kas aprēķināta saskaņā ar Vienošanās 20. pantu;
- b) atmaksas termiņam, kas ilgāks nekā 12 gadi, visām valūtām piemēro atbilstīgo īpašo tirgus procentu bāzes likmi (*SCIRR*), kas izveidota saskaņā ar šīs Vienošanās 20. pantu, un uzliek piemaksu 20 bāzes punktu apmērā.

III NODAĻA**PROCEDŪRAS****5. IEPRIEKŠĒJA PAZIŅOŠANA**

- a) Ja dalībnieks gatavojas sniegt atbalstu darījumam I kategorijas valstī, tas saskaņā ar Vienošanās 47. pantu par to iepriekš paziņo vismaz 10 kalendārās dienas pirms saistību uzņemšanās. Šādi paziņojumi ietver visaptverošu paskaidrojumu par oficiālo atbalstu, tostarp īpašus datus par izcenojumu.
- b) Dalībnieks saskaņā ar Vienošanās 48. pantu iepriekš paziņo vismaz 10 kalendārās dienas pirms saistību uzņemšanās, ja tas gatavojas sniegt atbalstu:
  - 1) darījumiem II kategorijas valstīs vai
  - 2) darījumiem, kurus atbalsta saskaņā ar vienoto nostāju, kā izklāstīts saskaņā ar šīs nozares vienošanās 2. panta c) punktu. Šādu iepriekšēju paziņojumu var veikt vienlaikus ar vienotās nostājas priekšlikumu un par to ir jāsaņem apstiprinājums.

6. VIENOTO NOSTĀJU DARBĪBAS PERIODS

Neatkarīgi no šīs vienošanās 63. panta a) punkta noteikumiem visas saskaņotās vienotās nostājas zaudē spēku 2018. gada 31. decembrī, ja vien dalībnieki nevienojas pagarināt šo nozares vienošanos saskaņā ar šīs nozares vienošanās 7. panta d) punktu.

IV NODAĻA**UZRAUDZĪBA UN PĀRSKATĪŠANA****7. UZRAUDZĪBA UN PĀRSKATĪŠANA**

- a) Sekretariāts ik gadu ziņo par šīs nozares vienošanās īstenošanu.
- b) Pēc 2017. gada 31. decembra un ievērojot c) punktu iepriekš, mazāk nekā 50 % no šīs nozares vienošanās 2. panta b) punkta 3) apakšpunkta pirmā ievilkuma ii) punktā noteikto sindicēšanas prasību aizstāj ar maksimāli 35 % sindicēšanas prasību, ja vien dalībnieki nav vienojušies citādi.

▼ **M3**

- c) Dalībnieki uzņemas veikt šīs nozares vienošanās pārskatīšanu ne vēlāk kā 2017. gada 30. jūnijā, lai novērtētu tirgus apstākļus un citus faktorus nolūkā noteikt, vai noteikumi jāturpina vai jāgroza.
- d) Pēc 2017. gada 31. decembra šīs nozares vienošanās noteikumus vairs nepiemēro, ja vien dalībnieki nevienojas citādi.

▼ **M3***VI PIELIKUMS***NOZARES VIENOŠANĀS PAR EKSPORTA KREDĪTIEM OGĻU
ELEKTROENERGIJAS RAŽOŠANAS PROJEKTIEM**

Šīs nozares vienošanās dalībnieki vienojas, ka nozares vienošanās, kas papildina Vienošanās, finanšu noteikumus īsteno tā, ka tas ir saskaņā ar Vienošanās mērķi.

I NODAĻA**NOZARES VIENOŠANĀS DARBĪBAS JOMA****1. PIEMĒROŠANAS JOMA**

- a) Šajā nozares vienošanās izklāstīti finanšu noteikumi, kas piemērojami oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem saistībā ar līgumiem ogļu elektroenerģijas ražošanas projektiem, attiecībā uz:

1) jaunu ogļu elektroenerģijas ražošanas iekārtu vai to daļu eksportu, tīklam un rūpnieciskai izmantošanai, iekārtām bez funkcionējošas oglekļa dioksīda uztveršanas un uzglabāšanas vai uztveršanas un izmantošanas tehnoloģijas, iekļaujot visas detaļas, aprīkojumu, materiālus un pakalpojumus, tostarp darbinieku apmācību, kas tieši vajadzīgi šādu iekārtu būvei un ekspluatācijas uzsākšanai. Jaunu ogļu elektroenerģijas ražošanas vienību pievienošana esošajai iekārtai uzskatāma par jaunu ogļu elektroenerģijas ražošanas iekārtu;

2) esošo ogļu elektroenerģijas ražošanas iekārtu modernizācija vai aprīkojuma piegāde tām (tīklam un rūpnieciskai izmantošanai).

- b) Šī nozares vienošanās neattiecas uz lietām, kas atrodas ārpus ogļu elektroenerģijas ražošanas projekta teritorijas un par ko parasti ir atbildīgs pircējs, sevišķi uz ūdens piegādi, kas nav tieši saistīta ar enerģijas ražošanas iekārtām, uz izmaksām saistībā ar zemes apbūvi, ceļiem, būvniecības ciematiņiem, elektrolīnijām un sadales apakšstaciju, kā arī izmaksām, kuras pircēja valstī rodas sakarā ar oficiālām apstiprināšanas procedūrām (piemēram, teritoriālām atļaujām, būvniecības atļaujām), izņemot:

1) ja sadales apakšstacijas pircējs ir tas pats, kas enerģijas ražošanas iekārtu pircējs un līgums ir slēgts par sākotnējo šo iekārtu sadales apakšstaciju, noteikumi attiecībā uz sākotnējo sadales apakšstaciju nav labvēlīgāki, nekā noteikumi attiecībā uz ogļu elektroenerģijas ražošanas projektu; un

2) noteikumi attiecībā uz apakšstacijām, transformatoriem un pārvades līnijām ar minimālo sprieguma robežlīmeni 100 kV, kas atrodas ārpus ogļu elektroenerģijas ražošanas projekta teritorijas, nav labvēlīgāki, nekā noteikumi attiecībā uz ogļu elektroenerģijas ražošanas projektu.

- c) Ja uz ogļu elektroenerģijas ražošanas projektu attiecas darbības joma un tas atbilst II papildinājuma nosacījumiem Nozares vienošanās par eksporta kredītiem atjaunojamo energoresursu, klimata pārmaiņu seku mazināšanas un pielāgošanās un ūdenssaimniecības projektiem, finanšu noteikumi, kas piemērojami šādam projektam, ir minētās Vienošanās noteikumi.

▼M3

II NODAĻA

EKSPORTA KREDĪTU NOTEIKUMI

2. MAKSIMĀLIE ATMAKSAS TERMIŅI

- a) Oficiāli atbalsfītiem eksporta kredītiem precēm un pakalpojumiem, uz kuriem attiecas šīs nozares vienošanās 1. panta a) punkta 1) apakšpunkts, maksimālais atmaksas termiņš ir norādīts turpmāk 1. tabulā.

1. tabula

Maksimālie atmaksas termiņi

IEKĀRTAS VIENĪBAS LIELUMS (bruto uzstādītā jauda)	Vienība > 500 MW	Vienība ≥ 300 līdz 500 MW	Vienība < 300 MW
ultrasuperkritisks (t. i., ar tvaika spiedienu > 240 bar un ≥ 593 °C tvaika temperatūru), VAI emisijas < 750 g CO ₂ /kWh	12 gadi ⁽¹⁾	12 gadi ⁽¹⁾	12 gadi ⁽¹⁾
superkritisks (t. i., ar tvaika spiedienu > 221 bar un > 550 °C tvaika temperatūru), VAI emisijas no 750 līdz 850 g CO ₂ /kWh	Nav attiecināms.	10 gadi un tikai IDA attiecināmās valstīs ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾	10 gadi un tikai IDA attiecināmās valstīs ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾
subkritisks (t. i., ar tvaika spiedienu < 221 bar), VAI emisijas > 850 g CO ₂ /kWh	Nav attiecināms.	Nav attiecināms.	10 gadi un tikai IDA attiecināmās valstīs ⁽¹⁾ ⁽³⁾

⁽¹⁾ Ja oficiālais atbalsts ir attiecināms, ir atļauts papildu divu gadu atmaksas termiņš projekta finanšu darījumiem saskaņā ar d) punktu turpmāk, ievērojot maksimālos atmaksas termiņus, kuri paredzēti VII pielikuma 2. pantā.

⁽²⁾ Lai palīdzētu novērst energonabadzību, desmit gadu eksporta kredīta atbalstu var sniegt visās valstīs, kur valsts elektrifikācijas rādītājs (saskaņā ar Starptautiskās Enerģētikas aģentūras Pasaules enerģētikas pārskata datubāzi par piekļuvi elektroenerģijai) ir 90 % vai zemāks laikā, kad saņemts attiecīgais aizpildītais pieteikums eksporta kredītam.

⁽³⁾ Eksporta kredīta atbalstu var sniegt IDA neattiecināmo valstu ģeogrāfiski izolētās teritorijās, kur 1) saskaņā ar alternatīvu analīzi, kas minēta šīs nozares vienošanās 4. panta b) punkta 1) apakšpunktā, mazāk oglekļietilpīgas alternatīvas nav dzīvotspējīgas alternatīvas, un 2) fiziskās/ģeogrāfiskās un esošo tīklu īpašības (tostarp nespēja pieslēgties lielākam tīklam) pamato ierosinātā projekta efektivitātes kategoriju kā labāko pieejamo tehnoloģiju. Gadījumos, kad projekta atrašanās vieta nav uz fiziskas salas, ieinteresētais dalībnieks cenšas saņemt visu dalībnieku piekrišanu, izmantojot vienotās nostājas procedūru saskaņā ar vienošanās 58.–63. pantu.

- b) 1. tabulas īstenošanas nolūkā.

- 1) Attiecībā uz attiecināmām subkritiskām vienībām oficiālo atbalstu ierobežo uz divām vienībām konkrētajā iekārtā, kas nepārsniedz 500 MW kopējo bruto uzstādīto jaudu, izņemot tad, ja alternatīvu analīzē, kura minēta šīs nozares vienošanās 4. panta b) punkta 1) apakšpunktā, izskata iespēju uzstādīt vienu augstākas efektivitātes kategorijas vienību un pierāda, ka šī pieeja nav dzīvotspējīga; šajā gadījumā oficiālais atbalsts ir ierobežots uz divām vienībām, kas nepārsniedz 600 MW kopējo bruto uzstādīto jaudu.
- 2) Attiecībā uz attiecināmām superkritiskām vienībām oficiālo atbalstu ierobežo uz ne vairāk kā divām vienībām konkrētajā iekārtā, izņemot tad, ja alternatīvu analīzē, kura minēta šīs nozares vienošanās 4. panta b) punkta 1) apakšpunktā, izskata iespēju sasniegt tādu pašu jaudu, izmantojot vienu vai divas lielākas vienības, un pierāda, ka šī pieeja nav dzīvotspējīga.

▼ **M3**

- 3) IDA attiecināmās valstis ir valstis, uz kurām attiecināmi Starptautiskās Attīstības asociācijas (IDA) resursi (tostarp valstis, kuras klasificē kā “tikai IDA valstis” un “IDA kombinētās valstis”) laikā, kad saņemts attiecīgais aizpildītais pieteikums eksporta kredītam.
- c) Oficiāli atbalsfītiem eksporta kredītiem precēm un pakalpojumiem, uz kuriem attiecas šīs nozares vienošanās 1. panta a) punkta 2) apakšpunkts, maksimālo atmaksas termiņu nosaka saskaņā ar Vienošanās 12. pantu.
- d) Projekta finanšu darījumi ir darījumi ar precēm un pakalpojumiem, uz ko attiecas šī nozares vienošanās un kas turklāt atbilst kritērijiem, kuri izklāstīti VII pielikuma I papildinājumā. Attiecībā uz šādiem darījumiem dalībnieks, kas piesakās attiecīgajam atmaksas termiņam, ko pieļauj šīs nozares vienošanās 1. tabula, piemēro arī citus noteikumus, kuri izklāstīti VII pielikumā, ievērojot šīs nozares vienošanās 3. panta noteikumus.
3. PAMATSUMMAS UN PROCENTU ATMAKSA
- a) Ievērojot turpmāk izklāstīto b) punktu, pamatsummas un procentu atmaksāšanu veic saskaņā ar:

1) vienošanās 14. pantu vai

2) šā pielikuma 3. pantu attiecībā uz darījumiem ar precēm un pakalpojumiem, uz ko attiecas šī nozares vienošanās un kas turklāt atbilst kritērijiem, kuri izklāstīti VII pielikuma I papildinājumā.

b) Atbalstītais vidējais svērtais atmaksas periods nepārsniedz pusi no atmaksas perioda plus viens ceturksnis.

III NODAĻA

PROCEDŪRAS

4. IEPRIEKŠĒJA PAZIŅOŠANA

- a) Ja dalībnieks gatavojas sniegt atbalstu saskaņā ar šīs nozares vienošanās noteikumiem, tas saskaņā ar Vienošanās 48. pantu par to iepriekš paziņo vismaz 10 kalendārās dienas pirms saistību uzņemšanās.
- b) Šāds paziņojums:
- 1) norāda, ka ir veikts mazāk oglekļietilpīgu alternatīvu novērtējums, un ir pierādīts, ka šādas alternatīvas nav dzīvotspējīgas; un
- 2) ietver pierādījumu, ka projekts atbilst uzņēmējvalsts enerģētikas politikai un klimata pārmaiņu seku mazināšanas politikai un stratēģijai, ko papildina mērķtiecīga politika, kuras mērķis ir palielināt atjaunojamo energoresursu izmantošanu un/vai paaugstināt energoefektivitāti;
- 3) attiecībā uz projektiem, kas atbilst 2. zemsvītras piezīmei, paskaidro to, kā atbalstāmais projekts palīdz mazināt energonabadzību.
- c) Dalībnieks, kas paziņo darījumu saskaņā ar “projektu finansēšana” atbilstoši šīs nozares vienošanās 2. panta d) punktam, papildus iepriekš norādītajām ziņojumu sniegšanas prasībām, uzrāda informāciju, kas vajadzīga saskaņā ar VII pielikumu.

▼ **M3**

IV NODAĻA

UZRAUDZĪBA, PĀRSKATĪŠANA UN PĀRSTRĀDĀŠANA

5. UZRAUDZĪBA

Sekretariāts ik gadu ziņo par šīs nozares vienošanās īstenošanu.

6. PĀRSKATĪŠANA UN UZRAUDZĪBA

- a) Šo nozares vienošanas pārskata ne vēlāk kā 2019. gada 30. jūnijā ar mērķi turpmāk stiprināt tās noteikumus otrajā posmā, kas sākas ne vēlāk kā 2021. gada 1. janvārī, lai palīdzētu sasniegt kopīgo mērķi – risināt klimata pārmaiņu jautājumu – un turpinātu samazināt oficiālo atbalstu ogļu elektrostacijām, tostarp ar mērķi samazināt mazāk efektīvu ogļu elektrostaciju izmantošanu.
- b) Pārskatā ņem vērā:
  - 1) jaunākos ziņojumus par klimata zinātnes atziņām un ietekmi, ko rada lēmumi par infrastruktūras ieguldījumiem pasaulē saistībā ar virzības saglabāšanu uz mērķi ierobežot globālo sasilšanu zem 2 °C robežvērtības salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni;
  - 2) ogļu elektrostaciju tehnoloģiju attīstību (tostarp integrētās gazifikācijas kombinētais cikls (*IGCC*));
  - 3) oglekļa dioksīda uztveršanas un uzglabāšanas tehnoloģijas pieejamību;
  - 4) tiesiskā regulējuma attīstību attiecībā uz ogļu elektrostacijām gan eksporta valstīs, gan iegādes valstīs;
  - 5) tirgus nosacījumu attīstību dažādās valstīs, tostarp dažādu ogļu elektrostaciju tehnoloģiju ekonomisko pamatojumu un darbības pieredzi;
  - 6) tendences eksporta kredītu finansēšanas politikā un praksē valstīs, kas nav ESAO valstis, īpaši lielākajās ogļu elektrostaciju eksportētājvalstīs, atzīstot svarīgo nozīmi, kāda var būt dalībniekiem saistībā ar valstu, kas nav ESAO valstis, līdzdalību šajā jomā; un
  - 7) kā pašreizējā nozares vienošanās ir ietekmējusi energonabadzību un valsts elektrifikācijas rādītāju.

7. PĀREJAS NOTEIKUMI

Nozares vienošanās noteikumi ir piemērojami galīgajām saistībām attiecībā uz precēm un pakalpojumiem, uz ko attiecas šī nozares vienošanās, no 2017. gada 1. janvāra, izņemot tos projektus, attiecībā uz kuriem uzaicinājums iesniegt priekšlikumus tika izdots pirms 2017. gada 1. janvāra, pamatojoties uz pilnībā aizpildītu tehniski ekonomisko pamatojumu un vides un sociālās ietekmes novērtējumu, un ar nosacījumu, ka pieteikums eksporta kredīta atbalstam visiem minētajiem projektiem ir iesniegts un tiek ātri apstrādāts.

▼ **M3***VII PIELIKUMS***NOTEIKUMI, KAS PIEMĒROJAMI PROJEKTU FINANSĒŠANAS DARĪJUMIEM****I NODAĻA****VISPĀRĪGI NOTEIKUMI****1. PIEMĒROŠANAS JOMA**

- a) Šajā pielikumā izstrādāti noteikumi, kurus dalībnieki var atbalstīt projekta finanšu darījumos, kas atbilst 1. papildinājumā noteiktajiem kritērijiem.
- b) Ja šajā pielikumā nav atbilstoša noteikuma, piemēro Vienošanās noteikumus.

II NODAĻA**FINANŠU NOTEIKUMI ⁽¹⁾****2. MAKSIMĀLIE ATMAKSAS TERMIŅI**

Maksimālais atmaksas termiņš ir 14 gadi, ievērojot noteikumus Nozares vienošanās par eksporta kredītiem ogļu elektroenerģijas ražošanas projektiem attiecībā uz projektiem, kas ir tās darbības jomā.

3. PAMATSUMMAS ATMAKSA UN PROCENTU MAKSĀŠANA

Eksporta kredīta pamatsummu var atmaksāt nevienādās daļās, un pamatsummas un procentu atmaksa var būt retāka nekā reizi pusgadā, ja tiek izpildīti šādi nosacījumi:

- a) neviens pamatsummas atmaksājums vai pamatsummas atmaksājumu sērija sešu mēnešu periodā nepārsniedz 25 % no kredīta pamatsummas;
- b) pirmais pamatsummas atmaksājums veicams ne vēlāk kā 24 mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma, un ne mazāk kā 2 % no kredīta pamatsummas atmaksājami 24 mēnešu laikā pēc kreditēšanas termiņa sākuma;
- c) procenti maksājami ne retāk kā reizi 12 mēnešos, un pirmais procentu maksājums veicams ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma;
- d) vidējais svērtais atmaksas periods nepārsniedz septiņus gadus un trīs mēnešus;
- e) dalībnieks veic iepriekšēju paziņojumu saskaņā ar šā pielikuma 5. pantu.

⁽¹⁾ a) Finanšu noteikumus 2. pantā un 3. panta d) punktā piemēro darījumiem, par ko saistību galīgā uzņemšanās notikusi līdz 2017. gada 31. decembrim (ieskaitot).

b) Pēc 2017. gada 31. decembra finanšu noteikumus 2. pantā un 3. panta d) punktā vairs nepiemēro, ja vien dalībnieki nevienojas citādi.

c) Ja finanšu noteikumus 2. pantā un 3. panta d) punktā vairs nepiemēro, tos aizstāj ar turpmāko:

Maksimālais atmaksas termiņš ir 14 gadi, izņemot gadījumus, kad oficiālais atbalsts eksporta kredītam, ko sniedz dalībnieki, ir vairāk nekā 35 % no projekta sindicēšanas ESAO valstī ar augstu ienākumu līmeni, un tad maksimālais atmaksas termiņš ir desmit gadi.

Vidējais svērtais atmaksas periods nepārsniedz septiņus gadus un trīs mēnešus, izņemot gadījumus, kad oficiālais atbalsts eksporta kredītam, ko sniedz dalībnieki, ir vairāk nekā 35 % no projekta sindicēšanas ESAO valstī ar augstu ienākumu līmeni, un tad vidējais svērtais atmaksas perioda ilgums nepārsniedz piecus gadus un trīs mēnešus.

▼ M3**4. MINIMĀLĀS FIKSĒTĀS PROCENTU LIKMES**

Ja dalībnieki sniedz oficiālu finansiālo atbalstu aizdevumiem ar fiksētām likmēm:

- a) atmaksas termiņiem līdz 12 gadiem (ieskaitot) dalībnieki piemēro atbilstīgo tirgus bāzes procentu likmi (*CIRR*), kas aprēķināta saskaņā ar Vienošanās 20. pantu;
- b) ja atmaksas termiņš pārsniedz 12 gadus, visām valūtām papildus *CIRR* uzliek piemaksu 20 bāzes punktu apmērā.

III NODAĻA**PROCEDŪRAS****5. IEPRIEKŠĒJA PAZIŅOŠANA PAR PROJEKTA FINANŠU DARĪJUMIEM**

Dalībnieks paziņo visiem dalībniekiem par nodomu sniegt atbalstu saskaņā ar šā pielikuma noteikumiem vismaz desmit kalendārās dienas pirms saistību uzņemšanās. Paziņojumu veic saskaņā ar Vienošanās VIII pielikumu. Ja kāds dalībnieks šajā laika posmā lūdz paskaidrojumu par atbalstītajiem noteikumiem, paziņojošais dalībnieks pirms jebkādu saistību uzņemšanās nogaida vēl desmit kalendārās dienas.

▼ **M3***1. papildinājums***Projekta finanšu darījumu atbilstības kritēriji****I PAMATKRITĒRIJI**

Darījums ietver turpmāko/to raksturo turpmākais:

- a) konkrētas saimnieciskas vienības finansēšana, attiecībā uz ko aizdevējs ir pārliecināts, ka šīs saimnieciskās vienības naudas plūsmas un ieņēmumus ir līdzekļu avots, no kura tiks atmaksāts aizdevums, un šīs saimnieciskās vienības aktīvi ir šā aizdevuma nodrošinājums;
- b) eksporta darījumus finansē (juridiski un ekonomiski) neatkarīgs projekta uzņēmums, piemēram, īpašam nolūkam izveidots uzņēmums attiecībā uz ieguldījumu projektiem, kas rada paši savus ieņēmumus;
- c) atbilstošs riska sadalījums starp projekta partneriem, piemēram, privātajiem vai kredīrspējīgiem publiskajiem akcionāriem, eksportētājiem, kreditoriem, projekta pircējiem, tostarp arī atbilstošs pašu kapitāls;
- d) projekta naudas plūsma ir pietiekama visā atmaksas perioda laikā, lai segtu darbības izdevumus un ārēja finansējuma parāda apkalpošanu;
- e) no projekta ienākumiem vispirms atskaita darbības izmaksas un parāda apkalpošanu;
- f) pircējs/aizņēmējs nav suverēns un tam nav suverēna atmaksas garantijas (neattiecas uz darbu izpildes garantijām, piemēram, vienošanos ar projekta pircēju);
- g) aktīvu nodrošinājums projekta ieņēmumiem/projekta aktīvi, piemēram, cesijas, ķīlas, ieņēmumu konti;
- h) pēc projekta pabeigšanas ir ierobežotas iespējas vai nav regresa tiesību pie privātā sektora akcionāru finansētājiem/projekta finansētājiem.

II PAPILDU KRITĒRIJI PROJEKTA FINANŠU DARĪJUMIEM ESAO VALSTĪS AR AUGSTU IENĀKUMU LĪMENI

Darījums ietver turpmāko/to raksturo turpmākais:

- a) līdzdalība sindicētā aizdevumā ar privātām finanšu iestādēm, kas negūst labumu no oficiāla eksporta kredīta atbalsta, kur:
  - 1) dalībnieks ir mazākuma partneris ar *pari passu* statusu visā aizdevuma darbības periodā;
  - 2) oficiāls eksporta kredīta atbalsts, ko sniedz dalībnieki, ir mazāk nekā 50 % no sindicētās vērtības;
- b) prēmiju likmes oficiālam atbalstam nav zemākas nekā pieejamā privātā tirgus finansējuma likmes un ir samērojamas ar atbilstošajām likmēm, ko nosaka citas privātas finanšu iestādes, kuras piedalās sindicēšanā.

▼ **M3***VIII PIELIKUMS***PAZIŅOJUMOS SNIEDZAMĀ INFORMĀCIJA**

Šā pielikuma I iedaļā norādīto informāciju sniedz visos paziņojumos, kas veikti saskaņā ar šo vienošanos (ieskaitot tās pielikumus). II iedaļā norādīto informāciju vajadzības gadījumā sniedz atkarībā no konkrētā paziņojuma veida.

I INFORMĀCIJA, KAS JĀIEKĻAUJ VISOS PAZIŅOJUMOS**a) *Pamatinformācija***

1. Valsts, kas paziņo
2. Paziņošanas datums
3. Tās iestādes/aģentūras nosaukums, kas paziņo
4. Atsauces numurs
5. Sākotnējs paziņojums vai pārskatīts iepriekšējs paziņojums (atbilstošais versijas numurs)
6. Piešķiruma numurs (vajadzības gadījumā)
7. Kredītlinijas reģistrācijas numurs (vajadzības gadījumā)
8. Vienošanās pants(i), saskaņā ar ko veic paziņojumu
9. Saskaņotā paziņojuma reģistrācijas numurs (vajadzības gadījumā)
10. Saskaņotā atbalsta apraksts (vajadzības gadījumā)
11. Mērķa valsts

b) *Informācija par pircēju/aizņēmēju/garantētāju*

1. Pircēja valsts
2. Pircēja nosaukums
3. Pircēja adrese
4. Pircēja statuss
5. Aizņēmēja valsts (ja atšķiras no pircēja)
6. Aizņēmēja nosaukums (ja atšķiras no pircēja)
7. Aizņēmēja adrese (ja atšķiras no pircēja)
8. Aizņēmēja statuss (ja atšķiras no pircēja)
9. Garantētāja valsts (vajadzības gadījumā)
10. Garantētāja nosaukums (vajadzības gadījumā)
11. Garantētāja adrese (vajadzības gadījumā)
12. Garantētāja statuss (vajadzības gadījumā)

c) *Informācija par eksportējamajām precēm un/vai pakalpojumiem un projektu*

1. Eksportējamo preču un/vai pakalpojumu apraksts
2. Projekta apraksts (vajadzības gadījumā)

▼ **M3**

3. Projekta norises vieta (vajadzības gadījumā)
4. Konkursa beigu datums (vajadzības gadījumā)
5. Kredītlīnijas beigu datums (vajadzības gadījumā)
6. Atbalstītā(-o) līguma(-u) vērtība, vai nu faktiskā vērtība (visām kredītlīnijām un projekta finanšu darījumiem vai kādam atsevišķam darījumam uz brīvprātības pamata) vai saskaņā ar šādu iedalījumu miljonos SDR:

Kategorija	Sūtītājs	Saņēmējs
I:	0	1
II:	1	2
III:	2	3
IV:	3	5
V:	5	7
VI:	7	10
VII:	10	20
VIII:	20	40
IX:	40	80
X:	80	120
XI:	120	160
XII:	160	200
XIII:	200	240
XIV:	240	280
XV:	280	(*)

(*) Lai norādītu 40 miljonu SDR reizinājumus, kas pārsniedz 280 miljonus SDR, piemēram, 410 miljonus SDR, tas jāpaziņo kā XV + 3 kategorija.

7. Līguma(-u) valūta

d) **Finanšu noteikumi oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem**

1. Kredīta vērtība; faktiskā vērtība paziņojumiem, tostarp kredītlīnijām un projekta finanšu darījumiem, vai jebkuriem atsevišķiem darījumiem pēc brīvprātības principa vai saskaņā ar SDR iedalījumu
2. Kredīta valūta
3. Pirmā iemaksa (procentos no kopējās atbalstīto līgumu vērtības)
4. Vietējās izmaksas (procentos no kopējās atbalstīto līgumu vērtības)
5. Kreditēšanas termiņa sākums un atsauce uz piemērojamo 10. panta punktu
6. Atmaksas perioda ilgums
7. Bāzes procentu likme
8. Procentu likme vai uzcenojums

▼ **M3**II PĀRBAUDĀMĀJĀS INFORMĀCIJAS, KO SNIEDZ VAJADZĪBAS GADĪJUMĀ
ATKARĪBĀ NO KONKRĒTĀ PAZIŅOJUMA VEIDAa) *Vienotības 14. panta d) punkta 5. apakšpunkts*

1. Atmaksas profils
2. Atmaksas biežums
3. Periods starp kreditēšanas termiņa sākumu un pirmo pamatsummas atmaksu
4. Pirms kreditēšanas sākuma termiņa kapitalizēto procentu apjoms
5. Vidējais svērtais atmaksas periods
6. Iemesls, kāpēc nav sniegts atbalsts saskaņā ar 14. panta a) līdz c) punktu

b) *Vienotības 24., 27., 30. un 31. pants*

1. Kreditētāja valsts riska klasifikācija
2. Kreditētājam izvēlēta pircēja riska kategorija
3. Izmaksu perioda ilgums
4. Procentuālais segums attiecībā uz politisko (valsts) risku
5. Procentuālais segums attiecībā uz komerciālo (pircēja) risku
6. Seguma kvalitāte (t. i., zem standarta, standarta, virs standarta)
7. *MPR*, balstoties uz kreditētāja valsts riska klasifikāciju, ja nav trešās puses garantijas, daudzpusējas/reģionālas iestādes iesaistes, riska mazināšanas un/vai pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumu
8. Piemērojamā *MPR*
9. Faktiskā noteiktā prēmijas likme (izteikta kā *MPR* procentos no pamatsummas)

c) *Vienotības 24. panta c) punkts*

1. Kreditētāja/garantētāja akreditētas *CRA* ārvalstu valūtas(-u) reitings (-i)
2. Suverēna akreditētas *CRA* ārvalstu valūtas(-u) reitings(-i)
3. Atbilstošā *TCMB MPR*, kas pamatojas uz kreditētāja/garantētāja labāko pieejamo akreditētas *CRA* ārvalstu valūtas(-u) reitingu
4. Atbilstošā *TCMB MPR*, kas pamatojas uz suverēna labāko pieejamo akreditētas *CRA* ārvalstu valūtas(-u) reitingu, ja riska klasifikācija, kas ierosināta kreditētājam/garantētājam ir vienāda ar suverēna labāko pieejamo akreditētas *CRA* reitingu vai to pārsniedz
5. Gadījumā, ja kreditētājs/garantētājs tiek klasificēts ar reitingu, kas ir labāks nekā labākais pieejamais akreditētas *CRA* reitings vai vienāds ar labāko pieejamo akreditētas *CRA* suverēna reitingu vai labāks par to, klasifikācijai paziņojumā sniedz pamatojumu

▼ **M3**

6. Sindicēta aizdevuma/garantijas cenas noteikšanas gadījumā sīks apraksts par metodi, kas izmantota, lai atvasinātu prēmiju, pamatojoties uz cenas noteikšanu, kur ņemtas vērā visas izmaksas
7. Aizdevuma standarta gadījumā sīks apraksts par metodi, kas izmantota, lai atvasinātu prēmiju, pamatojoties uz cenas noteikšanu, kur ņemtas vērā visas izmaksas
8. Konkrēta uzņēmuma obligācijas vai *CDS* cenas noteikšanas gadījumā sīks apraksts par metodi, kas izmantota, lai noteiktu cenu, sīka informācija par to, kāpēc cenas noteikšana ir būtiska, tostarp par to, vai cenas noteikšana attiecas uz faktisko kredītņēmēju vai saistītu subjektu, un ja uz saistītu subjektu – izklāsts par to, kā ir izpildīti saistītā subjekta kritēriji

d) ***Vienošānās 27. panta e) punkts***

1. Kredītņēmējam izvēlētā pircēja riska kategorija
2. Akreditētas *CRA* ārvalstu valūtas(-u) reitings(-i)
3. Pamatojums, kāpēc pircēja riska kategorija ir labāka nekā akreditētas *CRA* reitings

e) ***Vienošānās 30. pants***

1. Izmantotā valsts riska mazināšanas metode
2. Apstiprinājums, ka ir izpildīti XIII pielikumā uzskaitītie kritēriji
3. Izmantojot 1. metodi, tās izmantošanas rezultātā piemērojamā valsts riska klasifikācija
4. Izmantojot 2. metodi,
  - izmantotā vietējā valūta,
  - piemērotā *LCF* vērtība.

f) ***Vienošānās 31. pants***

1. piemērotie *BRCE*
2. Katram kredīt kvalitātes uzlabojumam piemērotais *CEF*
3. Kopējais piemērojamais *CEF*

g) ***Vienošānās 49. un 50. pants***

1. Piesaistīta atbalsta veids (t. i., attīstības palīdzība vai jaukts kredīts, vai asociēts finansējums)
2. Piesaistīta un daļēji atsaistīta atbalsta finansējuma kopējais koncesijas līmenis, kas aprēķināts saskaņā ar 40. pantu
3. *DDR*, ko izmanto koncesijas līmeņa aprēķināšanā
4. Skaidras naudas maksājumu ņemšana vērā koncesijas līmeņa aprēķināšanā
5. Ierobežojumi kredītlīniju izmantošanā

▼ **M3**h) **I pielikuma 5. panta e) punkts**

1. Norādījums par

- pirmo procentu maksājumu, ja to veic vēlāk kā sešus mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma,
- procentu maksājumu biežumu, ja maksājumu veic retāk nekā reizi sešos mēnešos.

i) **II pielikuma 8. pants**

1. Detalizēts eksporta līguma apraksts, t. i., jauna atomelektrostacija, esošas atomelektrostācijas modernizācija, kodoldegvielas piegāde un bagātināšana vai lietotās kodoldegvielas apsaimniekošanas nodrošināšana

2. Pamatsummas atmaksa un procentu maksāšana saskaņā ar: II pielikuma 3. panta a) punkta 1) apakšpunktu un 2) apakšpunktu vai c) punktu

3. Ja oficiālu atbalstu sniedz saskaņā ar II pielikuma 3. panta c) punktu, šāda informācija:

- Atmaksas profils,
- Atmaksas biežums,
- Periods starp kreditēšanas termiņa sākumu un pirmo pamatsummas atmaksu,
- Pirms kreditēšanas sākuma termiņa kapitalizēto procentu apjoms,
- Vidējais svērtais atmaksas periods,
- iemesls, kāpēc nav sniegts atbalsts saskaņā ar II pielikuma 3. panta a) un b) punktu.

4. Minimālā procentu likme, ko piemēro saskaņā ar II pielikuma 4. pantu

j) **IV pielikuma 10. pants**

1. Detalizēts projekta apraksts:

- jauna atjaunojamās enerģijas ražošanas iekārta un ūdenssaimniecības iekārta vai esošas atjaunojamās enerģijas ražošanas iekārtas un ūdenssaimniecības iekārtas modernizācija, ietverot konkrēto nozari, kas norādīta IV pielikuma I papildinājumā, vai
- hidroenerģijas projektiem – vai tas ir jauns liels hidroenerģijas projekts (kā definēts IV pielikuma IV papildinājumā), vai
- projektiem IV pielikuma II papildinājumā uzskaitītajās projektu klasēs – pierādījumi par to, kā projekts atbilst atbalsta kritērijiem, kā noteikts IV pielikuma 2. panta b) punktā, vai
- projektiem, ko atbalsta saskaņā ar IV pielikuma III papildinājumu:
  - detalizētu projekta aprakstu, parādot, kā projekts atbilst atbalsta kritērijiem, kā noteikts IV pielikuma 3. panta b) vai c) punktā, un

▼ **M3**

— piekļuvi neatkarīgas trešās personas veikta pārskata rezultātiem, kas pieprasīts IV pielikuma III papildinājumā.

2. Pamatsummas atmaksas profils un procentu maksāšana saskaņā ar: IV pielikuma 6. panta a) punkta 1) apakšpunktu un 2) apakšpunktu vai c) punktu
3. Ja oficiālu atbalstu sniedz saskaņā ar IV pielikuma 6. panta c) punktu, šāda informācija.
  - Atmaksas profils,
  - Atmaksas biežums,
  - Periods starp kreditēšanas termiņa sākumu un pirmo pamatsummas atmaksu,
  - Pirms kreditēšanas sākuma termiņa kapitalizēto procentu apjoms,
  - Vidējais svērtais atmaksas periods,
  - iemesls, kāpēc nav sniegts atbalsts saskaņā ar IV pielikuma 6. panta a) un b) punktu.
4. Minimālā procentu likme, ko piemēro saskaņā ar IV pielikuma 7. pantu

k) *V pielikuma 5. pants*

1. Visaptverošs paskaidrojums par sniegtā oficiālā atbalsta noteikumiem, tostarp
  - paskaidrojums par to, kāpēc tiek nodrošināti noteikumi par dzelzceļa infrastruktūru,
  - kā piedāvātie atmaksas termiņi nepārsniedz finansētās dzelzceļa infrastruktūras lietderīgo izmantošanas laiku.
2. Darījumiem I kategorijas valstīs:
  - projekta kopējais aizdevuma sindicētais apjoms, ietverot valsts un privātos aizdevējus,
  - privāto aizdevēju sindicētā aizdevuma kopējais apjoms,
  - dalībnieku nodrošinātā sindicētā aizdevuma procentuālā daļa
  - apstiprinājums, ka dalībnieks ir iesaistīts aizdevuma sindicēšanā ar privātām finanšu iestādēm, kas negūst labumu no oficiāla eksporta kredītu atbalsta, kur i) dalībnieks ir mazākuma partneris ar *pari passu* statusu visā aizdevuma darbības periodā un ii) oficiāls eksporta kredīta atbalsts, ko sniedz dalībnieki, ir mazāk nekā 50 % no sindicētās vērtības
  - konkrēti dati, lai paskaidrotu, kā prēmiju likmes, kas iekasētas oficiālam atbalstam, nav zemākas par pieejamā privātā tirgus finansējuma likmēm un ir samērojamas ar atbilstošajām likmēm, ko nosaka citas privātas finanšu iestādes, kuras piedalās sindicēšanā.

▼ M3l) *VI pielikuma 4. pants*

1. Norāda, ka ir veikts mazāk oglekļietilpīgu alternatīvu novērtējums, un ir pierādīts, ka šādas alternatīvas nav dzīvotspējīgas, un
2. Ietver pierādījumu, ka projekts atbilst uzņēmējvalsts enerģētikas politikai un klimata pārmaiņu seku mazināšanas politikai un stratēģijai, ko papildina mērķtiecīga politika, kuras mērķis ir palielināt atjaunojamās energoresursus un/vai paaugstināt energoefektivitāti
3. Attiecībā uz projektiem, kas atbilst VI pielikuma 2. zemsvītras piezīmei, paskaidro to, kā atbalstāmais projekts palīdz mazināt energonabadzību

m) *VII pielikuma 5. pants*

1. Paskaidrojums, kāpēc tiek sniegti projekta finanšu noteikumi
2. Līguma vērtība attiecībā uz darbuzņēmuma līgumu, apakšlīgumu daļa, utt.
3. Detalizēts projekta apraksts
4. Pirms kreditēšanas termiņa sākuma sniegtā seguma veids
5. Politiska riska seguma procentuālā daļa pirms kreditēšanas termiņa sākuma
6. Komerciāla riska seguma procentuālā daļa pirms kreditēšanas termiņa sākuma
7. Pēc kreditēšanas termiņa sākuma sniegtā seguma veids
8. Politiska riska seguma procentuālā daļa pēc kreditēšanas termiņa sākuma
9. Komerciāla riska seguma procentuālā daļa pēc kreditēšanas termiņa sākuma
10. Celtniecības perioda ilgums (vajadzības gadījumā)
11. Izmaksu perioda ilgums
12. Vidējais svērtais atmaksas periods
13. Atmaksas profils
14. Atmaksas biežums
15. Periods starp kreditēšanas termiņa sākumu un pirmo pamatsummas atmaksu
16. Pamatsummas procentuālā daļa, kas tiek atmaksāta līdz kreditēšanas termiņa vidum
17. Pirms kreditēšanas sākuma termiņa kapitalizēto procentu apjoms
18. Citi *ECA* saņemti maksājumi, piemēram, saistību maksa (pēc izvēles, izņemot darījumus ar pircējiem no ESAO valstīm ar augstu ienākumu līmeni)
19. Prēmiju likme (pēc izvēles, izņemot projektus ESAO valstīs ar augstu ienākumu līmeni)

▼ **M3**

20. Apliecinājums (un paskaidrojums, ja nepieciešams), ka darījumu raksturo vai darījums paredz šādus elementus:

- konkrētas saimnieciskas vienības finansēšana, attiecībā uz ko aizdevējs ir pārliecināts, ka šīs saimnieciskās vienības naudas plūsmas un ieņēmumus ir līdzekļu avots, no kura tiks atmaksāts aizdevums, un šīs saimnieciskās vienības aktīvi ir šā aizdevuma nodrošinājums,
- eksporta darījumus finansē (juridiski un ekonomiski) neatkarīgs projekta uzņēmums, piemēram, īpašam nolūkam izveidots uzņēmums attiecībā uz ieguldījumu projektiem, kas rada paši savus ieņēmumus,
- atbilstošs riska sadalījums starp projekta partneriem, piemēram, privātajiem vai kredībspējīgiem publiskajiem akcionāriem, eksportētājiem, kreditoriem, projekta pircējiem, tostarp arī atbilstošs pašu kapitāls,
- projekta naudas plūsma ir pietiekama visā atmaksas perioda laikā, lai segtu darbības izdevumus un ārēja finansējuma parāda apkalpošanu,
- no projekta ienākumiem vispirms atskaita darbības izmaksas un parāda apkalpošanu,
- pircējs/aizņēmējs nav suverēns un tam nav suverēna atmaksas garantijas,
- aktīvu nodrošinājums projekta ieņēmumiem/projekta aktīvi, piemēram, cesijas, ķīlas, ieņēmumu konti,
- pēc projekta pabeigšanas ir ierobežotas iespējas vai nav regresa tiesību pie privātā sektora akcionāru finansētājiem/projekta finansētājiem.

n) **VII pielikuma 5. pants, projekti ESAO valstīs ar augstu ienākumu līmeni**

1. Projekta kopējais aizdevuma sindicētais apjoms, ietverot valsts un privātos aizdevējus
2. Privāto aizdevēju sindicētā aizdevuma kopējais apjoms
3. Dalībnieku nodrošinātā sindicētā aizdevuma procentuālā daļa
4. Apliecinājums, ka:
  - attiecībā uz līdzdalību sindicētajā aizdevumā ar privātām finanšu iestādēm, kas negūst labumu no oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem, dalībnieks ir mazākuma partneris ar *pari passu* statusu visā aizdevuma darbības periodā,
  - prēmijas likme, kas paziņota saskaņā ar iepriekšminēto m) 19. punktu, nav zemāka par pieejamo privātā tirgus finansējumu un ir samērojama ar atbilstošām likmēm, kuras uzliek citas privātas finanšu institūcijas, kas piedalās sindikācijā.

▼ **M3***IX PIELIKUMS***MINIMĀLO PRĒMIJU LIKMJU APRĒĶINĀŠANA****MPR formula**

Formula, lai aprēķinātu piemērojamo *MPR* eksporta kredītam, kur iesaistīts kredītņēmējs/garantētājs valstī, kura klasificēta valsts riska kategorijā 1–7, ir šāda:

$$MPR = \{[(a_i * HOR + b_i) * \max(PCC, PCP)/0.95] * (1 - LCF) + [c_{in} * PCC/0.95 * HOR * (1 - CEF)]\} * QPF_i * PCF_i * BTSF$$

kur:

- a_i = valsts riska koeficients valsts riska kategorijā i ($i = 1-7$)
- c_{in} = pircēja riska koeficients pircēja kategorijai n ($n = SOV+, SOV/CCO, CC1-CC5$) valsts riska kategorijā i ($i = 1-7$)
- b_i = konstante valsts riska kategorijai i ($i = 1-7$)
- *HOR* = riska perioda horizonts
- *PCC* = komerciālā (pircēja) riska segums procentos
- *PCP* = politiskā (valsts) riska segums procentos
- *CEF* = kredīt kvalitātes uzlabojuma faktors
- QPF_i = produkta kvalitātes faktors valsts riska kategorijā i ($i = 1-7$)
- PCF_i = seguma procenta faktors valsts riska kategorijā i ($i = 1-7$)
- *BTSF* = “labāks nekā suverēns” faktors
- *LCF* = vietējās valūtas faktors

Piemērojamā valsts riska klasifikācija

Piemērojamo valsts riska klasifikāciju nosaka saskaņā ar Vienošanās 24. panta e) punktu, kas savukārt nosaka valsts riska koeficientu (a_i) un konstanti (b_i); šie rādītāji redzami turpmākajā tabulā.

	1	2	3	4	5	6	7
a	0,090	0,200	0,350	0,550	0,740	0,900	1,100
b	0,350	0,350	0,350	0,350	0,750	1,200	1,800

Atbilstošās pircēja riska kategorijas izvēle

Atbilstošo pircēja riska kategoriju izvēlas no turpmākās tabulas, kurā sniegtas noteiktas valsts un pircēja riska kombinācijas un pieņemtā atbilstība starp pircēja riska kategorijām CC1-CC5 un akreditētu *CRA* klasifikācijām. Ir noteikti katras pircēja riska kategorijas (SOV+ līdz CC5) kvalitatīvi apraksti, lai atvieglotu kredītņēmēju (un garantētāju) klasifikāciju, un tie ir sniegti XII pielikumā.

▼ M3

Valsts riska kategorija						
1	2	3	4	5	6	7
SOV+	SOV+	SOV+	SOV+	SOV+	SOV+	SOV+
SOV/CC0	SOV/CC0	SOV/CC0	SOV/CC0	SOV/CC0	SOV/CC0	SOV/CC0
CC1 AAA līdz AA-	CC1 A+ līdz A-	CC1 BBB+ līdz BBB-	CC1 BB+ līdz BB	CC1 BB-	CC1 B+	CC1 B
CC2 A+ līdz A-	CC2 BBB+ līdz BBB-	CC2 BB+ līdz BB	CC2 BB-	CC2 B+	CC2 B	CC2 B-vai sliktāka
CC3 BBB+ līdz BBB-	CC3 BB+ līdz BB	CC3 BB-	CC3 B+	CC3 B	CC3 B-vai sliktāka	
CC4 BB+ līdz BB	CC4 BB-	CC4 B+	CC4 B	CC4 B-vai sliktāka		
CC5 BB- vai sliktāka	CC5 B+ vai sliktāka	CC5 B vai sliktāka	CC5 B-vai sliktāka			

Izvēlētā pircēja riska kategorija kopā ar piemērojamo valsts riska kategoriju nosaka pircēja riska koeficientu (c_{in}), kas redzams turpmākajā tabulā.

Pircēja riska kategorija	Valsts riska kategorija						
	1	2	3	4	5	6	7
SOV+	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
SOV/CC0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
CC1	0,110	0,120	0,110	0,100	0,100	0,100	0,125
CC2	0,200	0,212	0,223	0,234	0,246	0,258	0,271
CC3	0,270	0,320	0,320	0,350	0,380	0,480	n.p.
CC4	0,405	0,459	0,495	0,540	0,621	n.p.	n.p.
CC5	0,630	0,675	0,720	0,810	n.p.	n.p.	n.p.

Riska perioda horizonts (HOR)

Riska perioda horizontu (HOR) aprēķina šādi:

standarta atmaksas profiliem (t. i., vienādas pamatsummas maksājuma daļas reizi pusgadā):

$$HOR = (\text{izmaksas perioda ilgums} * 0,5) + \text{atmaksas perioda ilgums};$$

nestandarta atmaksas profiliem:

$$HOR = (\text{izmaksas periods} * 0,5) + (\text{vidējais svērtais atmaksas periods} - 0,25)/0,5.$$

Šajās formulās laika mērvienība ir gads.

Komerciālā (pircēja) riska (PCC) un politiskā (valsts) riska (PCP) segums procentos

Segums procentos (PCC un PCP) ir izteikts kā decimālskaitlis (t. i., 95 % izsaka kā 0,95) MPR formulā.

▼ **M3****Pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumi**

Darījumiem, kur netiek piemēroti nekādi pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumi, kredītkvalitātes uzlabojuma faktors (*CEF*) ir 0. Darījumiem, kur tiek piemēroti pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumi, *CEF* nosaka saskaņā ar XIII pielikumu (ievērojot ierobežojumus Vienošanās 31. panta c) punktā), un tas nedrīkst pārsniegt 0,35.

Produkta kvalitātes faktors (*QPF*)

QPF iegūst no turpmākās tabulas.

Produkta kvalitāte	Valsts riska kategorija						
	1	2	3	4	5	6	7
Zem standarta	0,9965	0,9935	0,9850	0,9825	0,9825	0,9800	0,9800
Standarts	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000
Virš standarta	1,0035	1,0065	1,0150	1,0175	1,0175	1,0200	1,0200

Seguma procenta faktors (*PCF*)

PCF nosaka šādi:

ja $(\max(\text{PCC}, \text{PCP}) \leq 0,95)$, tad $\text{PCF} = 1$);

ja $(\max(\text{PCC}, \text{PCP}) > 0,95)$, $\text{PCF} = 1 + ((\max(\text{PCC}, \text{PCP}) - 0,95)/0,05) *$
(seguma procentuālais koeficients).

Seguma procenta koeficients norādīts turpmākajā tabulā.

	Valsts riska kategorija						
	1	2	3	4	5	6	7
Seguma procenta koeficients	0,00000	0,00337	0,00489	0,01639	0,03657	0,05878	0,08598

“Labāks nekā suverēns” faktors (*BTSF*)

Ja kredītņēmējs ir klasificēts pircēja riska kategorijā “Labāks nekā suverēns” (*SOV+*), $\text{BTSF} = 0,9$, citādi $\text{BTSF} = 1$.

Vietējās valūtas faktors (*LCF*)

Darījumos, kur tiek izmantota vietējās valūtas valsts riska mazināšana, *LCF* nedrīkst pārsniegt 0,2. *LCF* visos pārējos darījumos ir 0.

▼ **M3***X PIELIKUMS***TIRGUS STANDARTI DARĪJUMIEM AR 0. KATEGORIJAS VALSTĪM****Eksporta kredītu nesegtā daļa vai sindicēta aizdevuma daļa, ko neaptver ECA**

Privāto banku/iestāžu norādītā cena attiecībā uz konkrētā eksporta kredīta nesegto daļu (vai dažkārt sindicēta aizdevuma segto daļu, ko neaptver ECA) varētu vislabāk atbilst ECA segumam. Cenas noteikšana šādām nesegtām daļām izmantojama tikai tad, ja tā notiek uz komerciāliem noteikumiem (piemēram, tas izslēgtu IFI finansētas daļas).

Konkrētu uzņēmumu obligācijas

Uzņēmumu obligācijas atspoguļo konkrētā uzņēmuma kredītrisku. Jābūt piesardzīgiem, saskaņojot noteikumus ar ECA līguma īpašībām, t. i., termiņš, izmantojamā valūta un iespējamie kredītkvalitātes uzlabojumi. Ja izmanto primārās uzņēmuma obligācijas (t. i., inenesīgums pēc emisijas, ņemot vērā visas izmaksas) vai sekundārās uzņēmuma obligācijas (t. i., starpība, kas koriģēta saistībā ar iespējas līgumiem attiecīgajā līknē, kas parasti ir attiecīgās valūtas mijmaiņas līkne), vispirms būtu jāizmanto kredītņēmēja obligācijas; ja tādu nav, var izmantot saistītu subjektu primārās vai sekundārās uzņēmuma obligācijas.

Konkrētu uzņēmumu kredītriska mijmaiņas darījumi

Kredītriska mijmaiņas darījumi (CDS) ir veids, kā aizsargāties pret saistību nepildīšanu. CDS starpība ir summa, ko CDS pircējs maksā par konkrētu laika posmu procentos no nosacītās pamatsummas, un parasti to izsaka bāzes punktos. CDS pircējs faktiski pērk apdrošināšanu pret saistību nepildīšanu, veicot maksājumus CDS pārdevējam visā mijmaiņas darījuma periodā vai līdz kredīta zaudējumu notikumam. Vispirms būtu jāizmanto kredītņēmēja CDS līkne; ja tāda nav, var izmantot saistītu subjektu CDS līknes.

Aizdevuma standarti

Primārie aizdevuma standarti (t. i., cena emisijas brīdī) vai sekundārie aizdevuma standarti (t. i., tābrīža aizdevuma inenesīgums, kuru sagaida finanšu iestāde, kas aizdevumu pērk no citas finanšu iestādes). Attiecībā uz primārajiem aizdevuma standartiem jābūt zināmām visām izmaksām, lai varētu aprēķināt inenesīgumu, ņemot vērā visas izmaksas. Ja tiek izmantoti aizdevuma standarti, vispirms būtu jāizmanto kredītņēmējam piemērojamie standarti; ja tādu nav, var izmantot saistītu subjektu standartus.

Tirgus līknes standarts

Tirgus līknes standarts atspoguļo visas nozares vai pircēju klases kredītrisku. Šī tirgus informācija var būt noderīga, ja nav pieejama informācija par konkrēto uzņēmumu. Parasti šiem tirgiem raksturīgās informācijas kvalitāte ir atkarīga no to likviditātes. Jebkurā gadījumā būtu jāapskata tirgus instrumenti, kas vislabāk atbilst ECA līguma īpašībām, t. i., datums, kredītreitings, termiņš un izmantojamā valūta.

▼ **M3***XI PIELIKUMS***KRITĒRIJI UN NOSACĪJUMI ATTIECĪBĀ UZ TREŠAS PERSONAS
ATMAKSAS GARANTIJAS PIEMĒROŠANU UN DAUDZPUSĒJU VAI
REĢIONĀLU IESTĀŽU KLASIFIKĀCIJU**

NOLŪKS

Šajā pielikumā izklāstīti kritēriji un nosacījumi attiecībā uz trešo personu atmaksas garantijām, tostarp atmaksas garantijām, ko piedāvā klasificētas daudzpusējas vai reģionālas iestādes saskaņā ar Vienošanās 24. panta e) punktu. Tajā arī sniegti kritēriji, saskaņā ar kuriem izvērtē daudzpusējas vai reģionālas iestādes, nosakot, vai attiecīgā iestāde būtu klasificējama saistībā ar Vienošanās 28. pantu.

PIETEIKUMS

1. variants: garantija par kopējo riskam pakļauto summu

Ja kāds subjekts sniedz nodrošinājumu atmaksas garantijas veidā par visu riskam pakļauto summu (t. i., pamatsummu un procentiem), piemērojamā valsts riska klasifikācija un pircēja riska kategorija var būt garantētāja valsts riska klasifikācija un pircēja riska kategorija, ja tiek izpildīti šādi nosacījumi:

- garantija ir neatsaucama, beznosacījumu un pieejama pēc pieprasījuma,
- garantētājs ir uzņēmies juridiskas saistības par visu kredīta summu,
- garantētājs ir kredīspējīgs attiecībā uz garantētā parāda apjomu,
- garantētājs ir pakļauts monetārai kontrolei un pārskaitījumu noteikumiem tā atrašanās valstī.
- Ja garantētāji ir klasificētas daudzpusējas vai reģionālas iestādes, piemēro šādus kritērijus.

garantija sedz visu kredīta ilgumu:

- garantija ir neatsaucama, beznosacījumu un pieejama pēc pieprasījuma,
- garantētājs ir uzņēmies juridiskas saistības par visu kredīta summu,
- garantētājs ir uzņēmies juridiskas saistības par visu kredīta summu,
- atmaksu veic tieši kreditoram.

Ja garantētājs ir tā subjekta, uz kuru garantija attiecas, meitasuzņēmums/mātesuzņēmums, dalībniekiem katrā atsevišķā gadījumā jānosaka, vai, 1) ņemot vērā attiecības starp meitasuzņēmumu/mātesuzņēmumu un mātesuzņēmuma juridisko saistību pakāpi, meitasuzņēmums/mātesuzņēmums ir juridiski un finansiāli neatkarīgs un varētu izpildīt savas atmaksas saistības, 2) meitasuzņēmumu/mātesuzņēmumu varētu ietekmēt vietējie notikumi/noteikumi vai suverēna iejaukšanās, un 3) vai centrālā administrācija nemaksāšanas gadījumā uzskatītu sevi par atbildīgu.

2. variants: ierobežota apjoma garantija

Ja kāds subjekts sniedz nodrošinājumu atmaksas garantijas veidā par daļu riskam pakļautās summas (t. i., pamatsummu un procentiem), piemērojamā valsts riska klasifikācija un pircēja riska kategorija attiecībā uz nodrošinājumam pakļauto kredīta daļu var būt garantētāja valsts riska klasifikācija un pircēja riska kategorija, ja tiek izpildīti visi pārējie nosacījumi, kuri norādīti 1. variantā.

Garantijas nesegtajai daļai piemērojamā valsts riska klasifikācija un pircēja riska kategorija ir tāda kā kredītņēmējam.

▼ M3*Daudzpusējo vai reģionālo iestāžu klasifikācija*

Daudzpusējas un reģionālas iestādes var klasificēt, ja uz konkrēto iestādi kopumā neattiecas valsts, kurā tā atrodas, monetārā kontrole un pārskaitījumu noteikumi. Šādas iestādes klasificē valsts riska kategorijā 0–7, skatot katru gadījumu atsevišķi saskaņā ar katras iestādes riska novērtējumu un ņemot vērā, vai:

- iestāde ir juridiski un finansiāli neatkarīga,
- visus iestādes aktīvus nedrīkst nacionalizēt vai konfiscēt,
- iestāde var pilnīgi brīvi pārskaitīt un konvertēt līdzekļus,
- iestādes darbā neiejaucas tās valsts valdība, kurā tā atrodas,
- iestādei ir nodokļu imunitāte, kā arī
- visām tās dalībvalstīm ir pienākums nodrošināt papildu kapitālu, lai izpildītu iestādes saistības.

Novērtējumā arī jāņem vērā vēsturiskos maksājumu datus valsts saistību neizpildes riska situācijās vai nu valstī, kur tā atrodas, vai kredītņēmēja valstī, kā arī jebkādu citus faktorus, ko var uzskatīt par piemērotiem novērtējuma procesā.

Klasificēto daudzpusējo un reģionālo iestāžu saraksts nav slēgts, un jebkurš dalībnieks var nominēt kādu iestādi izskatīšanai saskaņā ar iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem. Dalībnieki publisko daudzpusējo un reģionālo iestāžu klasifikāciju.

▼ M3

XII PIELIKUMS

PIRCĒJA RISKĀ KATEGORIJU KVALITATĪVI APRAKSTI

“Labāks nekā suverēns” (SOV+)

Šī ir ārkārtas klasifikācija. Subjekts ar šādu klasifikāciju ir ar ārkārtīgi spēcīgu kredītprofilu, par ko būtu sagaidāms, ka tas varētu izpildīt savas maksājuma saistības suverēna parādu atmaksas grūtību vai pat saistību nepildīšanas gadījumā. Starptautiskās kredītreitingu aģentūras regulāri publicē ziņojumus kuros norāda uzņēmumu un darījumu partneru reitingus, kas pārsniedz suverēna ārvalstu valūtas reitingu. Ja vien ar suverēna riska novērtēšanas metodēm netiek noteikts, ka suverēna risks ir ievērojami augstāks nekā valsts risks, dalībnieki, kas ierosina kādu subjektu klasificēt šajā kategorijā, sava ieteikuma pamatojumā atsaucas uz šādiem “labāks nekā suverēns” reitingiem. Lai kādu subjektu varētu klasificēt kā labāku nekā tā suverēns, šim subjektam būtu jāpiemīt virknei vai vairumam turpmāk minēto vai tām līdzīgu īpašību:

- spēcīgs kredītprofils,
- ievērojami ārvalstu valūtas ieņēmumi attiecībā pret valūtas parāda slogu,
- ražotnes un spēja radīt naudas plūsmu no filiālēm vai darbības ārzonā, īpaši tas attiecas uz tiem, kas ir reģistrēti suverēnos ar augstu reitingu, t. i., starptautiskiem uzņēmumiem,
- ārvalstu īpašnieks vai stratēģisks partneris, uz kuru varētu paļauties kā uz finansiāla atbalsta avotu, ja nav formālas garantijas,
- suverēna vēsturiski labvēlīga attieksme pret šo subjektu, tostarp atbrīvojums no pārskaitījumu un konvertācijas ierobežojumiem un eksporta ieņēmumu atlikšanas prasībām, kā arī labvēlīga attieksme nodokļu ziņā,
- augsta reitinga starptautisku banku piešķirtas kredītlīnijas, īpaši kredītlīnijas bez būtisku nelabvēlīgu izmaiņu klauzulas (*material adverse change clause*), kas ļauj bankām izņemt piešķirtos līdzekļus suverēna krīzes vai citu riskantu notikumu gadījumā, kā arī
- aktīvi, īpaši likvidie aktīvi, atrodas ārzonā – bieži tas ir sakarā ar noteikumiem, kas ļauj eksportētājiem parāda apkalpošanai pieejamos naudas atlikumus iesaldēt un paturēt ārzonā.

Parasti SOV+ pircēja riska kategoriju neattiecinā uz:

- publiskā sektora īpašumā esošiem subjektiem un struktūrām, tādiem apakšsuverēniem kā nozaru ministrijas, reģionālās pārvaldes iestādes utt.,
- finanšu iestādēm, kas reģistrētas suverēna jurisdikcijā, kā arī
- subjektiem, kas pārdod galvenokārt vietējam tirgum vietējā valūtā.

Suverēns (SOV)

Suverēni kredītņēmēji/garantētāji ir subjekti, kas ir nepārprotami juridiski pilnvaroti uzņemties parāda atmaksas pienākumu suverēna valsts vietā, parasti Finanšu ministrija vai Centrālā banka⁽¹⁾. Risks, kas tiek apzīmēts kā suverēna risks, ir tāds, kur:

⁽¹⁾ Parasti tas ir Centrālās bankas vai Finanšu ministrijas risks. Attiecībā uz centrālās valdības iestādēm, kas nav Finanšu ministrija, jāveic rūpīga pārbaude, lai pārliecinātos, ka subjekts bauda suverēna pilnīgu uzticību.

▼ **M3**

- kredītņēmējs/garantētājs ir nepārprotami juridiski pilnvarots uzņemties parāda atmaksas pienākumu suverēna vietā un tādējādi suverēna vārdā uzņemas kreditsaistības, kā arī
- suverēna riska pārskatīšanas gadījumā attiecīgais parāds tiktu iekļauts pārskatīšanā un maksāšanas saistībās, ko suverēns iegūst šīs pārskatīšanas rezultātā.

Līdzvērtīgs suverēnam (CC0): ārkārtīgi laba kredīt kvalitāte

Kategorijā “līdzvērtīgs suverēnam” ietilpst divi kredītņēmēju/garantētāju pamatveidi:

- publiskā sektora struktūras, kur rūpīga pārbaude liecina, ka vai nu suverēns pilnībā uzticas un sniedz kredītu pircējam, vai suverēna likviditātes un maksātspējas atbalsta iespējamība ir ļoti augsta gan attiecībā uz atgūšanās izredzēm, gan saistību neizpildes risku. Nesuverēna publiskā sektora struktūras šajā kategorijā būtu arī publiski uzņēmumi, kam ir vai gandrīz ir monopolstāvoklis darbībām konkrētajā nozarē (piemēram, enerģija, nafta, gāze),
- korporatīvas struktūras ar ārkārtīgi spēcīgu kredītprofilu, kas attiecībā uz saistību neizpildes un atvēršanās iespējām uzrāda pazīmes, ka risku var uzskatīt par “līdzvērtīgu suverēnam”. Starp tām ir spēcīgi vadošie uzņēmumi vai ļoti nozīmīgas bankas, attiecībā uz ko ir augsta suverēna likviditātes un maksātspējas atbalsta iespējamība.

Ārkārtīgi laba kredīt kvalitāte nozīmē, ka paredzamais maksājumu pārtraukšanas risks ir niecīgs un ka šim subjektam ir ārkārtīgi liela atmaksas kapacitāte, kuru vistīcāmāk neietekmēs paredzami notikumi. Kredīt kvalitāte parasti izpaužas ar vairākām vai visām šādām attiecīgā subjekta uzņēmējdarbības un finanšu profilam piemērotām īpašībām:

- ārkārtīgi laba vai ļoti laba skaidras naudas un ieņēmumu radīšanas kapacitāte,
- ārkārtīgi labs vai ļoti labs likviditātes līmenis,
- ārkārtīgi zems vai ļoti zems aizņemto līdzekļu īpatsvars,
- izcils vai ļoti spēcīgs uzņēmējdarbības profils ar pārbaudītām un ļoti augstām vadības spējām.

Šo subjektu raksturo arī atklāta finanšu un īpašumtiesību informācija, ja vien nepastāv ļoti augsta atbalsta iespējamība no mātesuzņēmuma (vai suverēna) ar pircēja riska klasifikāciju, kura ir vienāda ar vai labāka par to, kas atbilst šai pircēja riska kategorijai.

Atkarībā no tās valsts klasifikācijas, kurā kredītņēmējs/garantētājs reģistrēts, vistīcāmāk, ka kredītņēmējam/garantētājam pircēja riska kategorijā CC0 akreditēto CRA sniegtais reitings būs no AAA (valsts kategorija 1) līdz B (valsts kategorija 7).

Ļoti laba kredīt kvalitāte (CC1)

Paredzamais maksājumu pārtraukšanas risks ir zems vai ļoti zems. Kredītņēmēja/-garantētāja atmaksas kapacitāte ir ļoti augsta, un to vistīcāmāk neietekmēs paredzami notikumi. Kredītņēmēju/garantētāju tikai nedaudz skar vai gandrīz nemaz neskar apstākļu vai ekonomiskās situācijas maiņas negatīva ietekme. Kredīt kvalitāte parasti izpaužas ar vairākām vai visām šādām uzņēmējdarbības un finanšu profilam piemērotām īpašībām:

- ļoti laba vai laba skaidras naudas un ieņēmumu radīšanas kapacitāte,
- ļoti labs vai labs likviditātes līmenis,
- ļoti zems vai zems aizņemto līdzekļu īpatsvars,

▼ **M3**

— vidējs uzņēmējdarbības profils ar pārbaudītām vadības spējām.

Šo subjektu raksturo arī atklāta finanšu un īpašumtiesību informācija, ja vien nepastāv ļoti augsta atbalsta iespējamība no mātesuzņēmuma (vai suverēna) ar pircēja riska klasifikāciju, kura ir vienāda ar vai labāka par to, kas atbilst šai pircēja riska kategorijai.

Atkarībā no tās valsts klasifikācijas, kurā ir kredītņēmējs/garantētājs reģistrēts, visticamāk, ka kredītņēmējam/garantētājam pircēja riska kategorijā CC1 akreditēto *CRA* sniegtais reitings būs no AAA (valsts kategorija 1) līdz B (valsts kategorija 7).

Labā vai apmierinoši laba kredītkvalitāte, virs vidējā (CC2)

Paredzamais maksājumu pārtraukšanas risks ir zems. Kredītņēmēja/garantētāja atmaksas kapacitāte ir laba vai vidēji laba, un to visticamāk neietekmēs paredzami notikumi. Kredītņēmēju/garantētāju tikai neredz skar apstākļu vai ekonomiskās situācijas maiņas negatīva ietekme. Kredītkvalitāte parasti izpaužas ar vairākām vai visām šādām uzņēmējdarbības un finanšu profilam piemērotām īpašībām:

- laba vai vidēji laba skaidras naudas un ieņēmumu radīšanas kapacitāte,
- labs vai vidēji labs likviditātes līmenis,
- zems vai vidēji zems aizņemto līdzekļu īpatsvars,
- vidēji spēcīgs uzņēmējdarbības profils ar pārbaudītām vadības spējām.

Šo subjektu raksturo arī atklāta finanšu un īpašumtiesību informācija, ja vien nepastāv ļoti augsta atbalsta iespējamība no mātesuzņēmuma (vai suverēna) ar pircēja riska klasifikāciju, kura ir vienāda ar vai labāka par to, kas atbilst šai pircēja riska kategorijai.

Atkarībā no tās valsts klasifikācijas, kurā ir kredītņēmējs/garantētājs reģistrēts, visticamāk, ka kredītņēmējam/garantētājam pircēja riska kategorijā CC2 akreditēto *CRA* sniegtais reitings būs no A+ (valsts kategorija 1) līdz B– vai zemāks (valsts kategorija 7).

Apmierinoša kredītkvalitāte, vidēja (CC3)

Paredzamais maksājumu pārtraukšanas risks ir vidējs vai vidēji zems. Kredītņēmēja/garantētāja atmaksas kapacitāte ir vidēja vai vidēji laba. Pastāv kredītriska iespēja, ja kredītņēmējs/garantētājs saskartos ar ievērojamu nenoteiktību vai tiktu pakļauts nelabvēlīgiem uzņēmējdarbības, finansiālajiem vai ekonomiskajiem apstākļiem, kas varētu izraisīt tā nepietiekamu kapacitāti savlaicīgi veikt maksājumus. Tomēr var būt pieejamas uzņēmējdarbības vai finanšu alternatīvas, lai izpildītu finanšu saistības. Kredītkvalitāte parasti izpaužas ar vairākām vai visām šādām uzņēmējdarbības un finanšu profilam piemērotām īpašībām:

- vidēji laba vai vidēja skaidras naudas un ieņēmumu radīšanas kapacitāte,
- vidēji labs vai vidējs likviditātes līmenis,
- vidēji zems vai vidējs aizņemto līdzekļu īpatsvars,
- vidējs uzņēmējdarbības profils ar pārbaudītām vadības spējām.

Šo subjektu raksturo arī diezgan atklāta finanšu un īpašumtiesību informācija, ja vien nepastāv ļoti augsta atbalsta iespējamība no mātesuzņēmuma (vai suverēna), kā pircēja riska klasifikācija ir vienāda ar vai labāka par to, kas atbilst šai pircēja riska kategorijai.

Atkarībā no tās valsts klasifikācijas, kurā ir kredītņēmējs/garantētājs reģistrēts, visticamāk, ka kredītņēmējam/garantētājam pircēja riska kategorijā CC3 akreditēto *CRA* sniegtais reitings būs no BBB+ (valsts kategorija 1) līdz B– vai zemāks (valsts kategorija 6).

▼ **M3****Apmierinoši vāja kredītkvalitāte, zem vidēja (CC4)**

Paredzamais maksājumu pārtraukšanas risks ir vidēji zems. Kredītņēmēja/garantētāja atmaksas kapacitāte ir vidēja vai vidēji vāja. Pastāv kredītriska iespēja, ja kredītņēmējs/garantētājs saskartos ar ievērojamu nenoteiktību vai tiktu pakļauts nelabvēlīgiem uzņēmējdarbības, finansiālajiem vai ekonomiskajiem apstākļiem, kas varētu izraisīt tā nepietiekamu kapacitāti savlaicīgi veikt maksājumus. Tomēr var būt pieejamas uzņēmējdarbības vai finanšu alternatīvas, lai izpildītu finanšu saistības. Kredītkvalitāte parasti izpaužas ar vairākām vai visām šādām uzņēmējdarbības un finanšu profilam piemītošām īpašībām:

- vidēja vai vidēji vāja skaidras naudas un ieņēmumu radīšanas kapacitāte,
- vidējs vai vidēji zems likviditātes līmenis,
- vidējs vai vidēji augsts aizņemto līdzekļu īpatsvars,
- vidēji vājš uzņēmējdarbības profils ar ierobežotu informāciju par vadības spējām.

Šo subjektu raksturo arī diezgan atklāta finanšu un īpašumtiesību informācija, ja vien nepastāv ļoti augsta atbalsta iespējamība no mātesuzņēmuma (vai suverēna), kā pircēja riska klasifikācija ir vienāda ar vai labāka par to, kas atbilst šai pircēja riska kategorijai.

Atkarībā no tās valsts klasifikācijas, kurā ir kredītņēmējs/garantētājs reģistrēts, visticamāk, ka kredītņēmējam/garantētājam pircēja riska kategorijā CC4 akreditēto *CRA* sniegtais reitings būs no BB+ (valsts kategorija 1) līdz B– vai zemāks (valsts kategorija 5).

Vāja kredītkvalitāte (CC5)

Paredzamais maksājumu pārtraukšanas risks ir augsts vai ļoti augsts. Kredītņēmēja/garantētāja atmaksas kapacitāte ir vidēji vāja vai vāja. Kredītņēmējs/garantētājs šobrīd spēj veikt atmaksu, taču drošības rezerve ir neliela. Tomēr pastāv iespējamība, ka ar maksājumiem var rasties problēmas, jo spēja veikt nepārtrauktus maksājumus ir atkarīga no noturīgas un labvēlīgas uzņēmējdarbības un ekonomikas vides. Nelabvēlīgi uzņēmējdarbības, finansiālie vai ekonomiskie apstākļi varētu kavēt tā atmaksas kapacitāti vai vēlmi veikt atmaksu. Kredītkvalitāte parasti izpaužas ar vairākām vai visām šādām uzņēmējdarbības un finanšu profilam piemītošām īpašībām:

- vidēji vāja vai vāja skaidras naudas un ieņēmumu radīšanas kapacitāte,
- vidēji zems vai zems likviditātes līmenis,
- vidējs vai vidēji augsts aizņemto līdzekļu īpatsvars,
- vājš uzņēmējdarbības profils ar ierobežotu informāciju vai bez informācijas par vadības spējām.

Šo subjektu raksturo arī nepietiekama finanšu un īpašumtiesību informācija, ja vien nepastāv ļoti augsta atbalsta iespējamība no mātesuzņēmuma vai suverēna ar pircēja riska klasifikāciju, kura ir vienāda ar vai labāka par to, kas atbilst šai pircēja riska kategorijai.

Atkarībā no tās valsts klasifikācijas, kurā ir kredītņēmējs/garantētājs reģistrēts, visticamāk, ka kredītņēmējam/garantētājam pircēja riska kategorijā CC5 akreditēto *CRA* sniegtais reitings būs no BB– (valsts kategorija 1) līdz B– vai zemāks (valsts kategorija 4).

▼ **M3***XIII PIELIKUMS***KRITĒRIJI UN NOSACĪJUMI ATTIECĪBĀ UZ VALSTS RISKĀ MAZINĀŠANAS METOŽU UN PIRCĒJA RISKĀ KREDĪTKVALITĀTES UZLABOJUMU PIEMĒROŠANU**

NOLŪKS

Šajā pielikumā detalizēti izklāstīts, kā piemērot valsts riska mazināšanas metodes, kas uzskaitītas Vienošanās 30. panta a) punktā, un pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumus, kas uzskaitīti Vienošanās 31. panta a) punktā, ietverot to izmantošanas kritērijus, nosacījumus un īpašus apstākļus, kā arī ietekmi uz *MPR*.

VALSTS RISKĀ MAZINĀŠANAS METODES

1. *Ārzonas nākotnes plūsmas struktūra kombinācijā ar ārzonas darījuma kontu**Definīcija:*

Rakstisks dokuments, piemēram, akts vai vienošanās par cesiju vai pilnvarojumu, kas apzīmogots un piegādāts trešajai personai, t. i., personai, kas nav minētā instrumenta līgumslēdzēja puse, lai šī trešā persona to glabātu līdz noteiktu nosacījumu izpildei un pēc tam iesniegtu otrai pusei, kad tas stājas spēkā. Ja tiek īstenoti turpmāk minētie kritēriji, ņemot vērā izklāstītos papildu faktorus, šī metode var samazināt vai izslēgt pārskaitījuma riskus galvenokārt valstīs ar augstāku riska kategoriju.

Kritēriji:

- darījuma konts ir saistīts ar ārvalstu valūtas maiņas peļņas projektu, un plūsmas darījuma kontā rada pats projekts un/vai citi ieņēmumi no ārzonas eksporta,
- darījuma konts tiek turēts ārzonā, t. i., atrodas ārpus projekta valsts, un tur ir ļoti ierobežots pārskaitījuma risks vai citi valsts riski (t. i., ESAO valstī ar augstu ienākumu līmeni vai eurozonas dalībvalstī ar augstu ienākumu līmeni),
- darījuma konts atrodas pirmās klases bankā, kuru tieši vai netieši nekontrolē kredītņēmējs vai kredītņēmēja valsts,
- konta finansējumu nodrošina ilgtermiņa vai citi piemēroti līgumi,
- kredītņēmēja ieņēmumu avotu kombinācija (t. i., paša projekta un/vai citu avotu radītie ieņēmumi), kas plūst caur šo kontu, ir brīvi konvertējamā valūtā, un var sagaidīt, ka tie kopumā būs pietiekami, lai apkalpotu parādu visā kredītiņšanos laikā, un tos nodrošina viens vai vairāki kredīspējīgi ārvalstu klienti, kas atrodas riska ziņā labvēlīgākās valstīs nekā kredītņēmēja valsts (t. i., parasti ESAO valstīs ar augstu ienākumu līmeni vai eurozonas dalībvalstīs ar augstu ienākumu līmeni),
- kredītņēmējs neatgriezeniski norāda ārvalstu klientiem veikt maksājumus tieši šajā kontā (t. i., maksājumi netiek pārsūtīti caur kontu, kuru kontrolē kredītņēmējs, vai caur tā valsti),
- līdzekļi, kurus jāglabā šajā kontā, apjoma ziņā atbilst vismaz sešu mēnešu parāda apkalpošanai nepieciešamajiem līdzekļiem. Gadījumā, ja saskaņā ar projekta finanšu struktūru tiek piemēroti elastīgi atmaksas noteikumi, šajā kontā jāglabā summa, kas līdzvērtīga faktiskajai parāda sešu mēnešu apkalpošanas summai saskaņā ar šiem elastīgajiem noteikumiem; šī summa var laika gaitā mainīties atkarībā no parāda apkalpošanas profila,

▼ **M3**

- kredītņēmējam ir ierobežota piekļuve kontam (t. i., tikai pēc kredīta parāda apkalpošanas iemaksas),
- kontā noguldītie ieņēmumi tiek piešķirti aizdevējam kā tiešajam ieguvējam uz visu kredīta atmaksas periodu,
- par konta atvēršanu ir saņemtas visas nepieciešamās juridiskās atļaujas no vietējām un jebkurām citām atbilstošām iestādēm,
- darījuma konts un līgumiskās vienošanās nedrīkst būt ar nosacījumiem un/vai atsaucamas un/vai ierobežotas darbības laika ziņā.

Papildu faktori, kas jāņem vērā:

Metode piemērojama, izvērtējot atsevišķi iepriekš minētos kritērijus un cita starpā attiecībā uz:

- valsti, kredītņēmēju (t. i., valsts vai privātu), nozari, neaizsargātību attiecībā uz iesaistītajām precēm vai pakalpojumiem, tostarp to pieejamību visā kredīta darbības laikā, klientiem,
- juridiskām struktūrām, piemēram, vai mehānisms ir pietiekami aizsargāts pret kredītņēmēja vai tā valsts ietekmi,
- pakāpi, ciktāl valdība var iejaukties šajā metodē, to pagarināt vai atcelt,
- to, vai konts būtu pietiekami aizsargāts pret riskiem saistībā ar projektu,
- summu, kas ieplūdis kontā, un mehānismu pienācīga līdzekļu papildinājuma turpināšanai,
- situāciju saistībā ar Parīzes klubu (piemēram, iespējamu atbrīvojumu),
- iespējamo valsts risku ietekmi, kas nav pārskaitījuma risks,
- aizsardzību pret tās valsts riskiem, kurā konts atrodas,
- līgumiem ar klientiem, tostarp to veidu un ilgumu, kā arī
- gaidāmo ārvalstu ieņēmumu kopējo apjomu saistībā ar kopējo kredīta summu.

Ietekme uz MPR

Šis valsts riska mazināšanas metodes piemērošanas rezultātā par vienu kategoriju var uzlaboties darījumam piemērojamā valsts riska klasifikācija, izņemot darījumus valsts riska kategorijā 1.

2. **Finansējums vietējā valūtā**

Definīcija:

Līgums un finansējums, par ko panākta vienošanās konvertējamās un pieejamās vietējās valūtās, kuras nav brīvi konvertējamas valūtas, un kas saņem vietējo finansējumu, tādējādi izslēdzot vai samazinot pārskaitījuma risku. Primārās parādsaistības vietējā valūtā pirmo divu valsts kredītrisku gadījumā principā netiek ietekmētas.

Kritēriji:

- ECA saistību un prasību maksājumi vai maksājumi tiešajam aizdevējam tiek pilnībā izteikti/veikti vietējā valūtā,
- uz ECA parasti neattiecas pārskaitījuma risks,

▼ **M3**

- parasti nav prasības noguldījumus vietējā valūtā konvertēt brīvi konvertējamā valūtā,
- aizņēmēja atmaksa savas valsts valūtā un savā valstī ir pieņemams aizdevuma saistību izpildes veids,
- ja aizņēmēja ienākumi ir vietējā valūtā, aizņēmējs ir pasargāts pret nelabvēlīgām valūtas kursu svārstībām,
- pārskaitījuma noteikumi aizņēmēja valstī neietekmē aizņēmēja atmaksas saistības, kas paliek vietējā valūtā.

Papildu faktori, kas jāņem vērā

Metodi piemēro pēc izlases principa attiecībā uz konvertējamām un pārskaitāmām valūtām valstīs ar spēcīgu ekonomiku. Dalībnieka *ECA* jāspēj pildīt savas saistības un apmaksāt prasības, kas izteiktas tās valūtā, ja vietējā valūta kļūst vai nu “nepārskaitāma” vai “nekonvertējama” pēc tam, kad *ECA* uzņemas saistības. (Tiešais aizdevējs tomēr uzņemas šo riska darījumu.)

Ietekme uz MPR

Šis valsts riska mazināšanas metodes piemērošanas rezultātā *MPR* valsts kredītriska daļai var tikt piemērota atlaide ne vairāk kā 20 % apmērā (t. i., vietējās valūtas faktors (*LCF*), kura vērtība nepārsniedz 0,2).

PIRCĒJA RISKĀ KREDĪTKVALITĀTES UZLABOJUMI

Turpmākajā tabulā definēti pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumi, ko var piemērot, kā arī to maksimālā ietekme uz piemērojamajām *MPR*, ko izsaka ar *CEF MPR* aprēķina formulā.

Kredītkvalitātes uzlabojums	Definīcija	Maksimālais <i>CEF</i> (Valsts riska kategorija 1–7)	Maksimālais <i>CEF</i> (tirgus standarts)
Prasījuma tiesības uz nākotnes ieņēmumiem vai debitoru parādiem	<p>Ja aizņēmējam ir līgumi ar spēcīgiem ārzonas vai vietējiem projekta pircējiem, juridiski izpildāmas prasījuma tiesības nodrošina tiesības izpildīt aizņēmēja līgumus un/vai pieņemt lēmumus saistībā ar nozīmīgiem līgumiem aizņēmēja vietā pēc aizņēmuma saistību nepildīšanas. Tieša vienošanās ar trešo personu (ieguves vai enerģijas ražošanas darījumos – ar vietējo valsts pārvaldes iestādi) ļauj aizdevējiem vērsties pie valdības, izmantojot tiesiskās aizsardzības līdzekļus ekspropriācijas gadījumā vai ja pārkāptas citas ar darījumu saistītas līgumsaistības.</p> <p>Esošam uzņēmumam, kas darbojas sarežģītā tirgū vai nozarē, var būt debitoru parādi, kas saistīti ar produkcijas pārdošanu uzņēmumā vai uzņēmumos, kuri atrodas stabilākā vidē. Debitoru parādi parasti ir brīvi konvertējamā valūtā, bet uz tiem var neattiekties konkrētas līgumattiecības. Prasījuma tiesības uz šiem debitoru parādiem varētu sniegt aktīvu nodrošinājumu aizņēmēja kontos, nodrošinot aizdevējam labvēlības statusu saistībā ar aizņēmēja radīto naudas plūsmu.</p>	0,10	N/P

▼ M3

Kredītkvalitātes uzlabojums	Definīcija	Maksimālais CEF (Valsts riska kategorija 1–7)	Maksimālais CEF (tirgus standarts)
Aktīvu nodrošinājums	<p>Kontrole pār aktīvu, ko apliecina</p> <p>1) ķīla par kustamu un vērtīgu īpašuma vienību un</p> <p>2) īpašums, kas pats par sevi ir vērtība.</p> <p>Aktīvu nodrošinājumu var no jauna iegūt salīdzinoši viegli, piemēram, lokomotīvi, medicīnas aprīkojumu vai būvniecības materiālus. Izvērtējot šādu nodrošinājumu, ECA būtu jāņem vērā atgūšanas juridiskā sarežģītība. Citiem vārdiem sakot, vērtība ir lielāka, ja ķīlas tiesības uz aktīvu ir pilnībā izstrādātas noteiktajā tiesiskajā režīmā, un tā ir mazāka, ja juridiskās iespējas aktīva atgūšanai ir apšaubāmas. Aktīvu nodrošinājuma precīzo vērtību nosaka tirgus, un attiecīgais "tirgus" ir skatāms plašākā nozīmē nekā tikai vietējais tirgus, jo aktīvu var pārcelt citā jurisdikcijā. PIEZĪME. Aktīvu nodrošinājuma izmantošana kredītkvalitātes uzlabošanai attiecas uz pircēja risku, ja aktīva nodrošinājums atrodas tajā valstī, kas ir darījuma galamērķis.</p>	0,25	0,15
Pamatlīdzekļu nodrošinājums	<p>Pamatlīdzekļu nodrošinājums parasti ir aprīkojuma sastāvdaļa, ko var ierobežot tā fiziskās īpašības, piemēram, turbīna vai ražošanas tehnika konveijerā. Pamatlīdzekļu nodrošinājuma nolūks un vērtība ir sniegt ECA vairāk iespēju pamatlīdzekļa izmantošanā, atgūstot zaudējumus saistību nepildīšanas gadījumā. Pamatlīdzekļu nodrošinājuma vērtība mainās atkarībā no ekonomiskajiem, tiesiskajiem, tirgus un citiem faktoriem.</p>	0,15	0,10
Darījuma konts	<p>Darījuma konti ir parāda apkalpošanas rezerves konti vai cita veida skaidras naudas ieņēmumu konti, ko tur kā garantiju aizdevējiem kāda persona, kuru nekontrolē pircējs/kredītņēmējs un kurai ar to nav kopīgu īpašumu. Summa darījuma kontā jāiemaksā vai jāiegulda avansā. Šāda nodrošinājuma vērtība gandrīz vienmēr ir 100 % no nominālās summas šādos skaidras naudas kontos. Sniedz lielāku kontroli pār naudas izmantošanu, nodrošina parāda apkalpošanu pirms pārējiem izdevumiem. PIEZĪME. Darījuma konta izmantošana kredītkvalitātes uzlabošanai attiecas uz pircēja risku, ja darījuma konts atrodas tajā valstī, kas ir darījuma galamērķis. Skaidras naudas nodrošinājums ievērojami samazina saistību nepildīšanas risku attiecībā uz segtajām summām.</p>	Summa darījuma kontā % no kredīta, nepārsniedzot 0,10	Summa darījuma kontā % no kredīta, nepārsniedzot 0,10

▼ **M3***XIV PIELIKUMS***ATTĪSTĪBAS KVALITĀTES PĀRBAUDES SARAKSTS****ATBALSTA FINANSĒTO PROJEKTU ATTĪSTĪBAS KVALITĀTES PĀRBAUDES SARAKSTS**

Attīstības veicināšanas komiteja pēdējos gados ir izstrādājusi vairākus kritērijus, lai nodrošinātu, ka projekti jaunattīstības valstīs, kas pilnībā vai daļēji finansēti no oficiālās attīstības palīdzības (OAP), veicina attīstību. Tie ir ietverti šādos izdevumos:

- attīstības veicināšanas komitejas principi projektu novērtēšanai, 1988. gads,
- attīstības veicināšanas komitejas pamatprincipi asociētai finansēšanai un piesaistītai vai daļēji atsaistītai oficiālai attīstības palīdzībai (*DAC Guiding Principles for Associated Financing and Tied and Partially Untied Official Development Assistance*), 1987. gads, kā arī
- laba iepirkuma prakse attiecībā uz oficiālo attīstības palīdzību (*Good Procurement Practices for Official Development Assistance*), 1986. gads.

PROJEKTA ATBILSTĪBA SAŅĒMĒJVALSTS VISPĀRĒJĀM IEGULDĪJUMU PRIORITĀTĒM (PROJEKTU ATLASE)

Vai saņēmējvalsts centrālās finanšu un plānošanas iestādes jau apstiprinājušas projekta daļu ieguldījumu un publisko izdevumu programmās?

(norādiet stratēģijas dokumentu, kurā minēts projekts, piemēram, saņēmējvalsts ieguldījumu programmu)

Vai projektu līdzfinansē starptautiska attīstības finansēšanas iestāde?

Vai ir kāds apliecinājums tam, ka kāda starptautiska attīstības finansēšanas iestāde vai cits Attīstības veicināšanas komitejas dalībnieks projektu ir izskatījis un noraidījis, pamatojoties uz zemo attīstības prioritāti?

Privātā sektora projekta gadījumā – vai to apstiprinājusi saņēmējvalsts valdība?

Vai uz attiecīgo projektu attiecas starpvaldību nolīgums, kas donoram saņēmējvalstī paredz plašākas rīcības iespējas saistībā ar palīdzību?

PROJEKTA GATAVOŠANA UN NOVĒRTĒŠANA

Vai projekts ir sagatavots, plānots un novērtēts atbilstoši standartu un kritēriju kopumam, kas ir lielā mērā saskaņā ar Attīstības veicināšanas komitejas projektu novērtēšanas principiem (*PPA*)? Attiecīgie principi attiecas uz projektu novērtēšanu šādās jomās:

- a) ekonomiskie aspekti (*PPA* 30. līdz 38. punkts),
- b) tehniskie aspekti (*PPA* 22. punkts);
- c) finanšu aspekti (*PPA* 23. līdz 29. punkts).

Ja projekts rada ieņēmumus, jo īpaši, ja tajā ražo produkciju konkurences tirgum, vai atbalsta finansēšanas koncesijas elements ir nodots līdzekļu galalietotājam? (*PPA* 25. punkts):

- a) institucionālais novērtējums (*PPA* 40. līdz 44. punkts);
- b) sociālo un izplatīšanas aspektu analīze (*PPA* 47. līdz 57. punkts);
- c) vides novērtējums (*PPA* 55. līdz 57. punkts).

▼ **M3**

IEPIRKUMA PROCEDŪRAS

Kāds iepirkuma režīms no turpmāk minētajiem tiks izmantots? (definīcijas skatīt principos, kas minēti "Laba iepirkuma prakse attiecībā uz oficiālo atfistības palīdzību"):

- a) starptautisks iepirkuma konkurss (iepirkuma princips Nr. III un tā 2. pielikums "Efektīva starptautiska iepirkuma konkursa nosacījumu minimums");
- b) valsts iepirkuma konkurss (iepirkuma princips Nr. IV);
- c) neformāls konkurss vai tiešas sarunas (iepirkuma princips Nr. V – A vai B).

Vai ir paredzēts pārbaudīt piegāžu cenu un kvalitāti (*PPA* 63. punkts)?

▼ **M3***XV PIELIKUMS***DEFINĪCIJU SARAKSTS**

Šis Vienošanās nolūkos:

- a) **Saistības:** jebkurš paziņojums jebkādā formā, ar kuru saņēmējai valstij, pircējam, aizņēmējam, eksportētājam vai finanšu iestādei tiek paziņots par vēlēšanos vai nolūku sniegt oficiālu atbalstu;
- b) **Vienota nostāja:** vienošanās starp dalībniekiem par konkrētiem finanšu noteikumiem oficiālam atbalstam konkrētā darījumā vai konkrētos apstākļos. Saskaņotas vienotās nostājas noteikumi ir prioritāri pār Vienošanās noteikumiem tikai attiecībā uz konkrēto darījumu vai vienotajā nostājā norādītajiem apstākļiem;
- c) **Piesaistīta atbalsta koncesijas līmenis:** dotāciju gadījumā koncesijas līmenis ir 100 %. Aizdevumu gadījumā koncesijas līmenis ir starpība starp aizdevuma nominālvērtību un aizņēmējam veicamo nākotnes parāda apkalpošanas maksājumu diskontētu tagadnes vērtību. Šī starpība ir izteikta procentos no aizdevuma nominālvērtības;
- d) **Ekspluatācijas pārtraukšana:** atomelektrostacijas slēgšana vai demontāža;
- e) **Eksporta līguma vērtība:** kopējā summa, kuru maksās eksportējamo preču un/vai pakalpojumu pircējs vai tā vārdā, t. i., neietverot turpmāk definētās vietējās izmaksas. Nomas gadījumā netiek ietverta tā nomas maksas daļa, kas ir līdzvērtīga procentiem;
- f) **Saistību galīgā uzņemšanās:** eksporta kredīta darījumā (vai nu viena darījuma formā, vai kredītlīnijas veidā) saistību galīgā uzņemšanās notiek, kad dalībnieks uzņemas saistības attiecībā uz precīziem un pilnīgiem finanšu noteikumiem vai nu savstarpējā nolīgumā, vai ar vienpusēju aktu;
- g) **Sākotnējā degvielas uzpilde:** sākotnējā degvielas uzpilde ietver vienīgi sākotnēji uzstādīto kodolaktīvo zonu un divas turpmākas atkārtotas uzpildes, kas kopā veido ne vairāk kā divas trešdaļas no kodolaktīvās zonas;
- h) **Procentu likmju atbalsts:** vienošanās starp valdību un bankām vai citām finanšu iestādēm, kas ļauj nodrošināt fiksētas likmes eksporta finansējumu *CIRR* līmenī vai virs tā;
- i) **Kredītlīnija:** eksporta kredītu satvars jebkādā formā, kas sedz vairākus darījumus, kuri var būt un var nebūt saistīti ar konkrētu projektu;
- j) **Vietējās izmaksas:** izdevumi par precēm un pakalpojumiem pircēja valstī, kas vajadzīgi, lai izpildītu eksportētāja līgumu vai lai pabeigtu projektu, kura daļa ir eksportētāja līgums. Tajās neietilpst komisijas maksa, kas jāmaksā eksportētāja pārstāvim pirkšanas valstī;
- k) **Tirgus standarta darījums** darījums, kurā iesaistīti gala kredītņēmēji/garantētāji 0. kategorijas valstīs, ESAO valstīs ar augstu ienākumu līmeni un eurozonas valstīs ar augstu ienākumu līmeni;
- l) **Minimālā aktuārā prēmija:** gada vidējais saistību neizpildes rādītājs (atvasināts no kumulatīvajiem saistību neizpildes rādītājiem, ko publicē galvenās akreditētās *CRA*) konkrētam reitingam un kopējam termiņam (visa darījuma *WAL*), koriģēts ar paredzamajiem zaudējumiem saistību neizpildes gadījumā un izmaksu svēruma koeficientu atbilstoši dalībnieku pieņemtajai praksei;

▼ **M3**

- m) **Konkrēta uzņēmuma obligācija vai CDS:** konkrēta uzņēmuma obligācija vai CDS aprobežojas tikai ar tiem tirgus standarta instrumentiem, kas pieder tieši tam pašam kredītņēmējam/garantētājam, kas darījumā tiek atbalstīts;
- n) **Riska segums:** oficiāls atbalsts, ko sniedz valdība vai kas tiek sniegts tās vārdā tikai eksporta kredīta garantijas vai apdrošināšanas veidā, t. i., uz ko neattiecas oficiāls finansiālais atbalsts;
- o) **Saistīts subjekts:** saistīta subjekta atsaucis ir saistīta aizņēmēja (nevis tieši tā paša aizņēmēja) standarta instrumenti atbalstītājā darījumā. Ja kredītņēmējam nav kotētu obligāciju vai CDS un kredītņēmēja organizatoriskajā struktūrā ir mātesuzņēmums, meitasuzņēmums vai māsasuzņēmums ar konkrēta uzņēmuma obligācijām vai CDS tirgus aprītē, tad, ievērojot 24. panta c) punktu, minētās konkrētā uzņēmuma obligācijas vai CDS var izmantot tā, it kā tās būtu emitējis pats kredītņēmējs, ja:
- 1) mātesuzņēmumam, meitasuzņēmumam vai māsasuzņēmumam ir tāds pats emitenta CRA reitings kā kredītņēmējam/garantētājam; vai
  - 2) ir izpildīti visi šie kritēriji:
    - i) dalībnieka iekšējais kredītņēmēja/garantētāja reitings atbilst saistītā subjekta CRA reitingam;
    - ii) kredītņēmējs/garantētājs ir mātesuzņēmuma/pārvaldītājsabiedrības galvenais uzņēmums un būtiska un neatņemama daļa grupas darbībā;
    - iii) CRA reitings pamatojas uz grupas galveno darbību;
    - iv) kredītņēmējs/garantētājs nodrošina ievērojamu daļu grupas peļņas, sniedzot dažus grupas galvenos produktus/pakalpojumus galvenajiem klientiem vai tam pieder un tas savā darbībā izmanto lielu daļu no mātesuzņēmuma aktīviem;
    - v) grupā ietilpstošā kredītņēmēja/garantētāja pārdošanu ir ļoti grūti iedomāties, un tā būtiski mainītu grupas kopējo struktūru;
    - vi) kredītņēmēja/garantētāja saistību neizpilde radītu ievērojamu reputācijas risku grupai, kaitētu tās franšīzei un varētu apdraudēt tās dzīvotspēju;
    - vii) augsta līmeņa pārvaldības un darbības integrācija ir tad, ja kapitālu un finansējumu parasti nodrošina mātesuzņēmums vai finanšu meitasuzņēmums ar iekšējiem aizdevumiem un ja nav apstrīdams mātesuzņēmuma finanšu atbalsts.
- p) **Atmaksas termiņš:** laika periods, kas sākas šajā pielikumā definētajā kredītēšanas termiņa sākumā un beidzas līgumā noteiktajā datumā, kad jāveic pēdējā pamatsummas atmaksa;
- q) **Kreditēšanas termiņa sākums:**
- 1) attiecībā uz daļām vai komponentiem (starpproduktiem), ieskaitot saistītos pakalpojumus: attiecībā uz daļām vai komponentiem kreditēšanas termiņa sākums ir ne vēlāk kā pircēja faktiskais preču saņemšanas datums vai vidējais svērtais preču (attiecīgā gadījumā arī pakalpojumu) pieņemšanas datums vai, pakalpojumu gadījumā, datums, kad klientam iesniegti rēķini vai klients pieņēmis pakalpojumus;

▼ M3

- 2) attiecībā uz kvazikapitālieguldījumu precēm, ieskaitot saistītos pakalpojumus – mašīnām vai iekārtām, parasti ar salīdzinoši zemu vienības vērtību, kas paredzēti izmantošanai ražošanas procesā vai rūpnieciskai vai komerciālai izmantošanai: attiecībā uz kvazikapitālieguldījumu precēm kreditēšanas termiņa sākums ir ne vēlāk kā faktiskais preču saņemšanas datums vai vidējais svērtais datums, kad pircējs saņēmis preces, vai, ja eksportētājs ir atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, tad vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir nodošana ekspluatācijā vai, pakalpojumu gadījumā, rēķinu iesniegšanas datums klientam vai datums, kad klients pieņēmis pakalpojumus. Ja ir pakalpojumu sniegšanas līgums, kur piegādātājs ir atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir nodošana ekspluatācijā;
- 3) attiecībā uz kapitālieguldījumu precēm un projekta pakalpojumiem – ļoti vērtīgām mašīnām vai iekārtām, kas paredzētas izmantošanai ražošanas procesā vai rūpnieciskai vai komerciālai izmantošanai:
- ja ir līgums par tādu kapitālieguldījumu preču pārdošanu, kas sastāv no atsevišķi izmantojamiem priekšmetiem, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir tad, kad pircējs fiziski pārņem preces savā valdījumā, vai vidējais svērtais datums, kad pircējs fiziski pārņem preces,
  - ja ir līgums par veselās ražotnes vai rūpnīcu ražošanas iekārtu pārdošanu, kur piegādātājs nav atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir datums, kurā pircējam būtu fiziski jāpārņem visas iekārtas (izņemot rezerves daļas), kas piegādātas saskaņā ar līgumu,
  - ja eksportētājs ir atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir nodošana ekspluatācijā,
  - pakalpojumiem vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir rēķinu nodošana klientam vai pakalpojuma pieņemšana no klienta puses. Ja ir pakalpojumu sniegšanas līgums, kur piegādātājs ir atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir nodošana ekspluatācijā.
- 4) attiecībā uz veselām ražotnēm vai rūpnīcām – veselām ražošanas vienībām ar augstu vērtību, kuras prasa kapitālieguldījumu preču izmantošanu:
- ja ir līgums par veselās ražotnes vai rūpnīcu ražošanas iekārtu pārdošanu, kur piegādātājs nav atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir datums, kurā pircējs fiziski pārņem visas iekārtas (izņemot rezerves daļas), kas piegādātas saskaņā ar līgumu,
  - ja ir būvniecības līgumi, saskaņā ar kuriem līgumslēdzējs nav atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir būvniecības pabeigšanas datums,
  - ja ir līgums, kurā piegādātājam vai līgumslēdzējam ir paredzēta atbildība par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir datums, kad pēc uzstādīšanas vai būvniecības ir pabeigtas iepriekšējās pārbaudes, lai pārliecinātos, ka objekts ir gatavs darbībai. Šis noteikums ir spēkā neatkarīgi no tā, vai objekts tobrīd atbilstoši līguma noteikumiem ir vai nav nodots pircējam, un neatkarīgi no jebkādam joprojām pastāvošām saistībām, kas var būt piegādātājam vai līgumslēdzējam (piemēram, attiecībā uz tās efektīvas darbības garantēšanu vai vietējā personāla apmācību),

▼ **M3**

- ja līgumā paredzēta atsevišķu projekta daļu atsevišķa izpilde, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir katras atsevišķās daļas kreditēšanas termiņa sākuma datums vai vidējais šo kreditēšanas termiņa sākumu datums, vai, ja piegādājam līgums nav uz visu projekta laiku, bet uz būtisku tā daļu, kreditēšanas termiņa sākums var būt tas, kas atbilst projektam kopumā,
  - pakalpojumiem vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir rēķinu nodošana klientam vai pakalpojuma pieņemšana no klienta puses. Ja ir pakalpojumu sniegšanas līgums, kur piegādātājs ir atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir nodošana ekspluatācijā.
- r) **Piesaistīts atbalsts:** atbalsts, kas faktiski (juridiski vai faktiski) ir piesaistīts preču un/vai pakalpojumu iepirkumam no devējas valsts un/vai no ierobežota skaita valstu; tas ietver aizdevumus, dotācijas vai asociēta finansējuma paketes ar koncesijas līmeni virs 0 %.
- Šī definīcija ir spēkā neatkarīgi no tā, vai "saistīšana" ir panākta ar oficiālu vienošanos vai jebkādu neoficiālu vienošanos starp saņēmēju un devēju valsti, vai pasākumi iekļauj komponentes, kas minētas vienošanās 34. pantā un nav brīvas un pilnā mērā pieejamas, lai būtiskā apmērā finansētu iepirkumu no saņēmējvalsts, no visām pārējām jaunattīstības valstīm un no dalībniekiem, vai arī tā iekļauj praksi, ko *DAC* vai dalībnieki uzskata par līdzvērtīgu šādai saistīšanai;
- s) **Atsaistīts atbalsts:** atbalsts, kas ietver aizdevumus vai dotācijas, kur ienākumi ir pilnīgi un brīvi pieejami, lai finansētu iepirkumu no jebkuras valsts;
- t) **Vidējais svērtais atmaksas periods:** laiks, kas nepieciešams, lai atdotu pusi no kredīta pamatsummas. To aprēķina kā laika summu (gados) starp kreditēšanas termiņa sākumu un katru pamatsummas atmaksu, kas svērta ar pamatsummas daļu, kura atmaksājama katrā atmaksas datumā.